C02680

CORREO Argentino Central (Bs. As.)
FRANQUEO PAGADO Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoj 20 pezų metams; 12 pezų pusmečiui.
UŽSIENĮ kitur 30 argentiniškų pezų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 896. * BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, KOVO - MARZO 9 D., 1950 METAI - Año del Libertador General San Martín 1950 * METAI (AÑO) XXII

COMPRA DE SEMILLAS SELECCIONADAS

El Ministerio de Agricultura y Ganaderia informó que el Poder Ejecutivo acaba de adoptar una medida referente a una nueva etapa de la campaña que ahora viene realizando su personal tecnico a fin de mejorar y aumentar la producción agricola. Por conducto del citado departamento de Estado, se ha dictado un decreto en ese sentido, que refrendan también los titulares de Hacienda y Economia mediante el cual se autoriza la inversión de 19 millones de pesos en la compra, distribución y multiplicación de semilla seleccionada de cereales, lino, girasol, maiz, arroz, alfalfa y otras forrajeras fiscalizadas procedentes de criaderos y semilleros inscriptos en el Ministerio de Agricultura y Ganaderia.

Los precios fijados para la compra y la venta de la semilla de trigo, lino, avena, cebada y centeno (por bolsas), se indican en los siguientes cuadros:

Semilla „original": Trigo, compra, $ 29,50; venta, $ 22,50. Lino, compra, $ 33,50; venta, $ 30,50. Avena, compra, $ 18; venta, $ 16. Cebada, compra, $ 20; venta; 18. Centeno, compra, $ 23; venta, $ 18.

Semilla de „1a.", „2a." y „3a." multiplicación: Trigo, compra, $ 25,50, 24,50 y 22,50; venta, $ 18,50, 17,50 y 15,50. Lino, compra, $ 30,50, 29,50 y 27,50; venta, $ 25,50, 24,50 y 22,50. Avena, compra, $ 16, 13 y 12; venta, 14, 11 y 10. Cebada, compra, $ 18, 17 y 16; venta, $ 16, 15 y 13. Centeno compra, $ 20, 19 y 17; venta, $ 15, 14 y 12.

En lo que se refiere a las semillas fiscalizadas de girasol, maiz, arroz, alfalfa y otras forrajeras,, oportunamente se fijarán los precios respectivos para su compra y venta.

MIRĖ ARGENTINOS ŽURNALISTAS ALBERTO GERCHUNOFF

Prieš 64 metus Argentinos žydų žemdirbių kolonijoje Rajil, Entre Ríos provincijoje gimęs Alberto Gerchunoff, mirė Buenos Aires mieste ir 3. 3. 50 palaidotas žydų kapuose, dalyvaujant Argentinos žurnalistų ir raštytojų sąjungų atstovams, kurių valdybos nariu jis buvo keletą kartų.

Velionis buvo plataus masto žurnalistas ir raštytojas. Daug metų dirbo dienraštyje „La Nación". Leido ir redagavo žurnalus; paraše visą eilę knygų visuomeniniais klausimais.

Kaipo Argentinos žurnalistų sąjungos atstovas, aplankė visą eilę Europos valstybių. Apie Argentinos literatūrą skaitė paskaitas čilės universitete ir JAV universitetuose 1938 ir 1943 metais.

Buenos Aires Carlos Pellegrini kolegijos literatūros profesorius ir jos vicedirektorius.

Vienai Corrientes gatvės kavinei Gerchunoff davė vardą „Los Inmortales" (Nemirtingieji), kur jis nuolat susitikdavo su Payró, Bechar, Ortiz Grognet, Malharro, Mario Bravo, Grandmontagne, Ricardo Rojas, Leopoldo Lugones ir kitais pirmaeiliais Argentinos raštytojais, poetais ir mokslininkais.

— **ARGENTINON** iš JAV atvyko Dr. Ray Patelski, „Terramycino" išradėjas brucelozės ir Maltos drugio gydymui. Jis čia skaitys eilę paskaitų ir darys mokslinius eksperimentus.

— **BUENOS AIRES** provincijos žemdirbių kooperatyvų pirmutinis kongresas įvyko La Platoje. Dalyvavo 100 kooperatyvų atstovai. Atidaryme atstovų rūmuose 3. 3. 50 kalbą pasakė gubernatorius Mercante.

— **BUENOS AIRES** mieste ir provincijoje keletą dienų streikavo duonos kepyklų savininkai, reikalaudami pakelti duonos kainas. Dalį kepyklų perėmė vyriausybė. Kiti pradėjo kepti, beveik nieko nelaimėję.

— **ARGENTINON** vėl atvyko garsus orkestrų dirigentas, Pierino Gamba, 13 m. amžiaus. Vaikas-genijus davė eilę koncertų Ispanijoje ir Paryžiuje. Dabar vėl koncertuos Argentinoje Jis yra italų kilmės.

Kovo 12 Sovietuose Bus Balsavimo Komedijos

Vasario 16, 1950, minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 32 metų sukaktį, bendra Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos delegacija, susidėjusi iš kelių šimtų žmonių, Lietuvai Išlaisvinti Centrui vadovaujant, žygiuoja Buenos Aires „25 Gegužės" Aikšte link Katedros, kur uždėtas vainikas ant šios šalies išlaisvintojo, Generolo San Martin Mauzoliejaus. Šį pavyzdingą mūsų kolonijos žygį palankiai paminėjo visa spauda, pritardama Lietuvos išlaisvinimo akcijai. (Platesni Vasario šešioliktosios minėjimų aprašymai tilpo pereitame „A. L. Balso" numeryje).

NIEKAS NETURI TEISĖS PASIRINKT KANDNDATĄ

Kremliaus vyriausybė paskelbė, kad kovo 12, 1950 bus „renkamas" Aukščiausias Sovietas (parlamentas). Būsiančius „parlamentarus" paskiria pati diktatūra, o piliečiams liepia tik pabalsuoti už juos, nes visa opozicija išnaikinta. Apie tuos „rinkimus" „Naujienos" rašo:

Sovietų Rusijoje kandidatus į „parlamentą" parenka valdančios partijos komitetas; o ta partija — komunistų — yra vienintėlė legalizuota politinė organizacija. Visos kitos partijos seniai uždraustos ir sulikviduotos. Į kandidatų sąrašą komunistų „bosai" įdeda tiktai saviškius, t. y. ištikimus partijos narius arba „užsitarnavusius" vadinamus nepartinius, kurie irgi turi būti šimtu nuošimčių ištikimi partijai.

Tiktai už tuos monopolinės partijos kandidatus žmonės ir tegali balsuoti, nes kitokių nėra. Todėl jų „išrinkimas" yra užtikrintas iš anksto. Kam gi tada iš viso balsuoti?

Balsuojama ne tam, kad būtų išrinkti atstovai, o tiktai tam, kad žmonės parodytų savo „pasitikėjimą" Stalinui ir jo klikai. Kadangi nepasitikėjimo pareikšti jie negali, tai vienintelis šiokią tokią reikšmę turįs dalykas yra dalyvaujančių balsavime skaičius: juo daugiau žmonių balsuoja, juo smagiau jaučiasi diktatorius. Kad būtų suteiktas jam šitas smagumas, komunistų partijos „aparatas" dirbs dieną ir naktį, šaukdamas žmones „atlikti savo pareigą" ir balsuoti, kai ateis „rinkimų" diena. Spauda, radijas, mokyklos, policija, žvalgyba, fabrikų direktoriai, profsojuzų komitetai, teatrai, kinematografai, kolchozų vedėjai — visi šauks balsuoti.

Paskui, kai „rinkimai" praeis, bus paskelbta, kad 99,99% žmonių padavė savo balsus už „draugą Staliną ir komunistų partiją". Priešai nugalėti! Komunizmas gyvuoja!

Tokios rūšies „rinkimus" darydavo ir Hitleris Vokietijoje. Stalino vadovybėje Rusijos bolševizmas išsigimė galutinai.

Prieš 32 metus, kai Leninas jėga išvaikė Steigiamąjį Seimą, jisai prižadėjo paskelbti naujus demokratinius rinkimus, kai žmonės geriau „susipras" ir išmoks atskirti savo draugus nuo priešų. Bolševikų priešai Rusijoje dabar yra senai išnaikinti — tai kodėl gi jie dar ir šiandien bijo leisti žmonėms laisvai išsirinkti savo atstovus? Jie bijo, kadangi jie žino, kad Rusijos žmonės yra priešingi bolševizmui!

O Amerikoje ir kitose šalyse dar vis yra avigalvių, kurie tiki, kad bolševikiška tironiją remia Rusijos darbininkai ir ūkininkai. Tokių avigalvių, deja,, netrūksta ir aukštose valdžios vietose. Štai dėlko Stalinui iki šiol sekasi!

TREMTINIAI TAMPA P. L. B. DALIMI

TREMTINIŲ BENDRUOMENĖS PERSIORGANIZAVIMAS

P. L. B. Krašto Valdyba prašo patalpinti „Argentinos Lietuvių Balse" sekančio turinio pranešimą:

Lietuvių Tremtinių Bendruomenė Vokietijoje persitvarko Pasaulio Lietuvių B-nės pagrindais.

LTB. Centro Komitetas savo 1950. II. 11 posėdyje nutarė LTB-nės organizaciją suderinti su VLIK'o priimtais ir paskelbtais Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (sutrumpintai P.LB.) santvarkos nuostatais.

Nuo 1950 m. vasario 16 d. LTB Centro Taryba vadinsis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vak. Vokietijos Krašto Taryba; LTB Centro Komitetas — PLB-nės Krašto Valdyba; LTB Apygardų ir Apylinkių Valdybomis.

1949 m. gegužės 19 d. demokratiniu būdu 1 metams išrinktas LTB. Centro Komitetas eis PLB-nės Vak. Vokietijos Krašto Valdybos pareigas iki jo kadencijos pabaigos, jis paruoš ir praves PLB-nės Krašto Tarybos rinkimus pagal PLB statuto 28—31 str. ir pateiks Krašto Tarybai PLB Krašto (Vakietijoje gyvenančių lietuvių) statuto projektą.

Su nuoširdžia pagarba —

Dr. Eug. Noakas,
už pirmininką.

München, 21. II. 1950.

$ 10.000 PABAUDOS BUTŲ SPEKULIANTUI

Pragyvenimo reikmenų kainų kontroliavimo žinyba nubaudė $ 10.000 S.A.B.R.A. (Sociedad de Bienes Raíces de Responsabilidad Ltda.). Corrientes 754, Buenos Aires už tai, kad toji namais ir butais spekuliavusi bendrovė be „patepimų" neišnuomavo pasiliuosavusių departamentų, aiškindama, būk ji atidarysianti viešbutį „Luxor", kuriam visiškai neturėjo leidimo.

Po $ 5.000 nubausti fabrikantai Ruybal ir Pablo Wolf už ėmimą peraukštų kainų už audinius ir kitus išdirbinius.

— **ARGENTINOJE** 1. 3. 50 minėta dviejų metų sukaktis nuo visų geležinkelių suvalstybinimo.

— **ARGENTINON** atvyko pasauliniai pagarsėjęs teatro meno scenografas, amerikietis Donald Oenslager. Aplankęs Europą, jis lanko Pietų Ameriką.

ANGLIJOS RINKIMUS LAIMĖJO DARBIEČIAI

Anglijos darbiečių (laboristų) partija, valdanti šalį nuo 1945 metų, padarė daug socialinių reformų. Ypatingai pasižymėjo stambių industrijos įmonių suvalstybinimu ir bendrai padarė daug ryžtingų žygių link socializmo evoliucijos keliu.

Vyriausybė nekliudė rinkiminei propogandai. Konservatoriai, vadovaujami Churchillio, buvo įsitikinę laimėjime. Vienok vėl triumfavo premjero Attlee darbiečiai.

28 milijonai Anglijos vyrų ir moterų balsavo 23. 2. 50, rinkdami naują parlamentą. 1945 metais darbiečiai laimėjo 393 vietas parlamente; dabar jie gavo 315 vietų, t. y. septyniom vietom daugiau pusės visų parlamento narių. Konservatoriai šiuose rinkimuose laimėjo 296 vietas, gi 1945 metais jie buvo gavę tik 189. Liberalai dabar gavo 9. Neprikl. liberalai 1, Airių nacionalistai 2.

Šiemetiniuose rinkimuose už socialistinę darbiečių vyriausybę balsavo 13.157.708 piliečiai, gi už konservatorius paduota 12.407.473 balsai. To aky vaizdoje aiškiai matosi Anglijos gyventojų pasidalinimas, kurio rezultate darbiečiams nebus lengva atsilaikyti nuo opozicijos puolimų. Vienas atstovas parlamente bus kuris tik kalba, bet ne balsuoja.

Anglijoje įprasta, kad pozicija turėtų 50 atstovų daugumą.

Laike rinkiminės propogandos, apart konservatorių, darbiečius žiauriai puolė komunistai. Vienok pastarieji neturi jokio pritarimo Anglijos darbo masėse.

— **BROOKLYNE** 27. 2. 50 mirė Dr. George R. Minot, 54 m. amžiaus, kuris 1934 metais sykiu su daktarais Murphy ir Fhipple laimėjo Nobelio Fondo premiją už mokslinį darbą apie kojų anemijos gydymą.

— **KINIJOS** uoste Tsingtao nacionalistų lėktuvai bombardavo du JAV laivus, Flying Clipper ir Pionner Dale, gebanusius prekes komunistams.

— **LAKE SUCCESS** posėdžiaujanti Jungtinių Tautų Taryba nutarė dėt pastangas pasiuntimui atstovų į Sovietus ir jų kontroliuojamas sritis, kad ištirti vergų darbo sąlygas.

— **LONDONE** nuteistas 14 metų kalėti mokslininkas daktaras Klaus Fuchs, išdavinėjęs atominių bombų gamybos paslaptis rusams.

KONSERVATORIAI IR KOMUNISTAI EINA IŠVIEN

Darbiečiams laimėjus Anglijos rinkimus ir po to kaip Attlee vėl sudarė ministerių kabinetą, palikdamas jame Beviną, Bevaną, Morrisoną ir Stafford Cripps — abeji Anglijos atžagareiviai (komunistai ir konservatoriai) susibroliavo kovoje prieš darbiečius.

Komunistų „Daily Worker" bando išaiškinti, kad iš 315 darbiečių atstovų parlamente tik 57 darbininkai: 20 angliakasių, 15 geležinkeliečių, 4 inžinieriai, 2 namų dažytojai, 2 spaustuvių darbininkai, 1 stiklo pūtėjas, 1 elektricistas ir t. t.

Konservatorių spauda, kaip ir bolševikų, tik 57 atstovų pripažįsta darbininkais. Darbiečių kritikai nepripažįsta darbininkais 54 darbo unijų pareigūnus, 30 kooperatyvų veikėjų, 145 profesionalų (gydytojų, profesorių), 16 smulkių komersantų ir 3 namų šeimininkių, bendrai sudarančių darbiečių atstovų didumą naujame parlamente.

RUSAI ATGAIVINO LAIVYNO MINISTERIJĄ

Iš Ginkluotų Jėgų Ministerijos rusai išskyrė Karo Laivyno Ministeriją, kurios ministeriu paskirtas admirolas S. Y. Munshev.

Baigdami grąžinti cariškų laikų blizgučius ir politiką, atsisteigė atskirą karo laivyno ministeriją.

Dabar rusai turi 360 povandeninių laivų, iš kurių 100 gavo nuo vokiečių 1948 / 1949 metais. 70 iš jų nardo Ramiajame vandenyne. Iki 1951 metų pabaigos rusai tikisi turėti 1.000 povandeninių laivų. Rusai statosi laivus Leningrade ir Nikolajave, prie Juodmario. Ypatingai jie stengiasi stiprintis Baltijos pakraščiuose.

Viso to akyvaizdoje daugelis mano, kad rusai neturi jokių atominių bombų.

RIO KARNAVALUOSE ŽUVO 19 ŽMONIŲ

Rio de Janeiro mieste šiemetinių karnavalų metu žuvo 19 žmonių. 5 užmušė automobiliai, kiti mirė nuo karščio ir nuo sužeidimų „perfumomis".

Bendrai Rio de Janeiro mieste metinis žuvusių po automobilių ratais balansas siekia po du žmones kasdien.

— **ARGENTINOS** vyriausybė atšaukė iš Ispanijos visą eilę savo diplomatų: min. P. Radío, patarėją A. Lagorio, sekretorius M. A. Monsilla ir R. L. Cattaneo ir konsulus Marcelo Frías. Jų vieton paskirti nauji.

— **ITALIJOS** vyriausybė skelbia, kad 1949 metų bėgyje iš Italijos emigravo 200.000 žmonių, daugiausia Argentinon.

RUSŲ RUBLIS DABAR JAU „PAGRISTAS AUKSU"...

Stalinas su Malenkovu 28. 2. 50 paskelbė, kad nuo ryt dienos, t. y., nuo 1.3. 1950 rusų rublis jau pagristas auksu. Sykiu tokį pat komunikatą gyventojams patiekė kompartijos centras ir ministerių kabinetas.

Nuo kovo 1, 1950 rusai už gramą gryno aukso skaitys 4 rublius ir 45 kapeikas. Jeigu kas atsiūsdavo dolerių į Rusiją, tai iki šiol išmokėdavo po 5 rublius ir 30 kapeikų. Dabar už dolerį mokės tik po 4 rublius.

„Auksu pagrįsto" rubliaus perkamoji galia Sovietuose bus didesnė ir dėl to maisto ir aprangos reikmenys skaitysis esančios pigesnėmis. Mažiau rublių reikėsią už viską mokėti. Rusai bando gauti pasitikėjimą savo rubliu užsieniuose, o ypatingai jų pavergtose šalyse.

Kas tiki rusų „finansinei politikai", tas dabar gali supirkinėt rublius, vieton kitų valiutų. Bolševikai, turinti savo namus ar ūkius Argentinoje, parodytų savo solidarumą Stalinui, jeigu juos pakeistų su tremtinių ir senesnių išeivių namais, esančiais Panevėžy, Rokiškyje, Šiauliuose, Marijampolėj ir kitose okupuotos Lietuvos vietose... ir važiuotų į ten gyventi.

VIS DAUGIAU NENORINČIŲ GRĮŽTI Į ROJŲ

Lenkijos vice-konsulas Lyone, Bogdan Chatzynski, pakviestas Varšuvon atsisakė grįžti ir paprašė Prancūzijos vyriausybės apsaugos. Jis bus skaitomas politiniu pabėgėliu.

Čekoslovakijos generalinis konsulas Marselyje, Vladislaw Ukdak, atsisakė grįžti Pragon ir ruošiasi atvykt apsigyventi Pietų Amerikon. Šeši jo vadovauto generalinio konsulato tarnautojai taipgi rezignavo iš savo pareigų ir atsisakė grįžti tėvynėn, kol ją „globoja" Kremliaus samdiniai.

— **JUGOSLAVIJOJE** parlamentas pakeitė Tsaribrodo miesto vardą, pavadindamas jį Dimitrovgrad. Tas miestas randasi prie Bulgarijos sienos. Tai padaryta Bulgarijos komunistų vado misteriškai mirusio Maskvoje, pagerbimui.

ATSKRIDO SU AUKSU IR PATEKO BELANGĖN

Italė Rosa Caleff de Isacco iš Amsterdamo atskrido į naująjį Argentinos aerodromą Ezeiza. Keturiose savo valizose ji buvo paslėpusi 20 kilogramų ir 600 gramų aukso, kurio vertė siekia 500.000 pezų.

Kontrobanda konfiskuota ir ponia Isacco palikta muitinės žinioj.

— **LENKIJOJ**, Vengrijoj Bulgarijoj, Romunijoj ir kitose Sovietų kontroliuojamose šalyse, rusų spaudimu, anglai verčiami sumažinti diplomatinių ir konsularinių atstovybių sąstatus.

— **KINIJOS** nacionalistų vadas, generolas Chiang Kai Šekas, 1. 3. 50, po ceremonijų Chia Chu Kuane vėl grįžo į nacionalistinės Kinijos prezidento pareigas.

JAPONŲ EMIGRACIJA ARGENTINON

Olandų laivu „Ryus" 14. 2. 50 iš Yokahamos į Buenos Aires išplaukė 332 Japonijos emigrantai, Argentinoje gyvenančių savo giminių pasikviesti.

Tai pirmas didesnis transportas, po kurio seks dar didesni jeponų transportai Argentinon.

ASADO-PIKNIKAS

Rengiamas Argentinos Lietuvių Centro, įvyks Centro nuosavybėje, Tabaré 6950, Buenos Aires (Villa Lugano) šį sekmadienį, kovo 12. Bendri pietūs lygiai 12 val. Prašoma rezervuoti vietas bendriems pietums iš anksto. Po piet įvyks piknikas ir šokiai iki nakties. Visa kolonija prašom dalyvauti.

Rengėjai.

JULIJONAI VIRELIŪNAITEI-GALEVIČIENEI

mirus, gilaus liūdesio valandoje reiškiame širdingą užuojautą jos vyrui, Jonui Galevičiui

Kostas Dagis, Kazimieras Vekelis, Genrikas Šimkūnas, Liudvikas Sriukas ir Kazimieras Gintautas — visi su šeimynomis.

4 de Junio, Vasario 22, 1950.

Visi A. L. Balso prenumeratoriai gauna dovanas: vertingas knygas

IR ĮDOMŲ „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO" KALENDORIŲ 1950-TIEMS METAMS. NESIVĖLUOKIT UŽSIPRENUMERUOTI SAU IR SAVO ARTIMIESIEMS ĮDOMIAUSIĄ LIET. LAIKRAŠTĮ P. AMERIKOJE.

ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

Prenumerata metams: Argentinoj ir visoj Pietų Amerikoj 20 Argent. pezų (½ m. $ 12) Europon ir Šiaurės Amerikon 3 doleriai metams.
Kitur užsienin 3 USA dol. metams.
Raštus, pinigus adresuoti sekančiai:
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS
CASILLA DE CORREO 303, Bs. As.

Redakcija ir Administracija
Avenida Boedo 737. Tel. 45-4444

APIE TREMTINIUS, IŠEIVIUS IR LIETUVOS ATEITĮ

Žymus JAV lietuvių visuomenės veikėjas, buvęs ALTS pirmininkas, chimijos inžinierius Pius J. Žiūrys, suteikė platų pasikalbėjimą „A. L. Balso" bendradarbiui Vytautui Braziuliui, Cleveland, Ohio.

Apie lietuvių teises Vokietijoje inž. P. J. Žiūrys sako:

„Vokiškieji naciai išvežė iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų tiek visokių gėrybių, kad demokratijos turėjo pilną teisę pasakyti nacių įpėdiniams — vokiečiams: „Nuo šiol Pabaltijo kraštų tremtiniai, atsiradę jūsų žemėje dėl jūsų ir jūsų raudonųjų bendrininkų kaltės, gyvens jūsų geriausiuose butuose ir valgys geriausią jūsų maistą, o jūs jiems patarnausite! Taip bus ir teisinga ir demokratiška!" Demokratijų nusistatymas, deja, buvo priešingas, jos į pabaigą net norėjo tremtinius pajungti į nacių krašto atstatomąjį darbą!..

Apie Lietuvos ateities problemas P. J. Žiūrys mūsų bendradarbiui pareiškė:

„Perdaug nenutolsiu nuo tiesos teigdamas, jog, iš šiame krašte, (JAV), gyvenančių apie 1.000.000 lietuvių kilmės gyventojų, prie lietuviškų orgonizacijų priklauso tik apie 100.000; šiek tiek dalyvauja mūsų veikime apie 10.000, šiek tiek aukoja lietuviškiems reikalams apie 2000, o tikru nuoširdumu bei patrijotiniu sąmoningumu dirba vos apie 500 žmonių! Organizacijos, kurios darbuojasi tremtinių labui, neturėdamos užtektinai paramos iš savo tautiečių, didesnės veiklos nepajėgia išvystyti. Šiuo atveju dalinai kaltos ir tų organizacijų vadovybės, kurios dažnai veikia pašaliniais sumetimais, o į vadovaujančius postus stato žmones ne tam, kad jie našiai atstovautų tų organizacijų nustatytus uždavinius, bet jie jodinėja ant savųjų politinių srovių arkliukų... Didžiausia kaltės dalis krinta ant galvų tų JAV lietuvių, kuriuose trūksta didesnio nuoširdumo, jautresnio savo tėvų gimtojo krašto reikalų supratimo. Dauguma mūsų tautiečių pasidarė savymeiliai, — jie ieško sau tik gero gyvenimo bei patogumų, o visa tremtinių gelbėjimo ir Lietuvos vadavimo darbą palieka tai saujalei patrijotų, kurie visada rėmė, remia ir rems kiekvieną lietuvišką ar visuomeninišką darbą. Nutolę nuo lietuviško darbo žmonės, turėdami vietoj širdies kietą akmenį, niekada nepamano apie artimo šelpimą, o save laiko lietuviais, jautriais žmonėmis ir krikščionimis..."

Toliau inž. P. J. Žiūrys palygino žydus su lietuviais: Amerikos žydai sudėjo ketvirtadalį milijardo dolerių ir atgavo prieš tūkstančius metų arabų išplėštą Palestiną. Jeigu Amerikoje atsirastų bent pusė milijono lietuvių, kurie kas met aukotų bent po du dolerius tik prieš 10 metų svetimųjų okupuotos Lietuvos atvadavimui, tai mūsų gimtinė greit būtų laisva ir nepriklausoma.

Tautos laisvės rytojų atitolina ne tik išgamų privisimas, bet taipgi susiskaldymas. Pasivadinimas krikščionimis, bet skendimas egoizme nei kiek neprisideda prie bendro tautos siekimo, atgauti laisvę Lietuvai.

PRANCŪZIJOJ, ITALIJOJ IR KITUR „REFORMOS"

Prancūzai ir italai nėra matę „rojaus" gyvenimo, dėl to ten komunistų partijos buvo stipriausios Europoje.

Vienok dabar ir ten prasidėjo skilimas. Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti Maskvos įtariamas bendravimu su „titininkais". Dėl to jo kontroliavimui Maskvos paskirtas Luigi Longo.

Prieš Prancūzijos komunistų partijos vadą Maurice Thorez kompartija jau kelis kartus pavartojo „disciplinarines priemones".

Anglijos „darbietis" Zilliacus jau viešai pasisakė, kad jo garbintas Kremlius tik mulkina darbo mases.

Negrįžėlių skaičius didėja ne tik rusų tarpe, bet ir jų „globojamų" šalių misijų eilėse. Pavyzdžiui:

Visa Čekoslovakijos reparacijų misija iš 7 asmenų Vokietijos britų zonoje pasitraukė iš tarnybos ir nutarė nebegrįžti į Pragą. Britai suteikė jiems prieglaudą, kaip politinams tremtiniams.

Misijos pirmininkas Dr. Rozboril pareiškė, kad jisai ir jo bendradarbiai nebenori tarnauti komunistų valdžiai, nes jie tiki į tokią politinę santvarką, kurioje asmuo turi teisę elgtis pagal savo sąžinę.

KERENSKIO PAREIŠKIMAI

Iš New Yorko nuvykęs Londonan buvusis Laikinosios Rusijos Revoliucinės vyriausybės vadas, Aleksandras Kerenskis, pareiškė spaudos atstovams, kad Sovietų Rusijoje darbo masėse kas kart vis didesnė opozicija bręsta prieš bolševikišką diktatūrą.

Jeigu nebūtų opozicijos, valdžia nepersekiotų darbininkų.

SKARDŽIUS IR ALANTAS APIE KRĖVĖS KURINĮ

Šulaičių leidykla „Sūdava" išleido Vinco Krėvės veikalą „Dangaus ir Žemės Sūnūs". Kaipo tokį, plačiai recenzuoja Vytautas Alantas „Drauge" visur vadindamas jį tokiu vardu, kokiu leidykla išleido: Dangaus ir Žemės Sūnūs. Alantas tarp kita, sako:

„V. Krėvė yra stiliaus ir kalbos meistras. Kalbos ir stiliaus praśmatnybės ir sudaro didžiausią „Dangaus ir žemės sūnų" vertę. Jo knyga parašyta Biblijos kalbos dvasios stiliumi. Mūsų laikais tai yra retas bandymas ir, reikia pasakyti, labai nusisekęs bandymas. Tik V. Krėvės plunksna sugebėjo taip įsigyventi į šv. Rašto pasakojimo žodyno bei sintaksės niuansus ir perduoti juos visame lietuvių kalbos turtingame tviskėjime."

Bet Pr. Skardžius „Dirvoje" tvirtina, kad minėto veikalo pavadinimą leidėjai iškreipė: Krėvė visur rašęs „Sūnus, o ne „Sūnūs". Autorius turėjęs omenyje Kristų.

Nepaprastą korektūros klaidą prof. Skardžius vadina nepaprasta „spaudos antimi" ir pataria nedelsiant išaiškinti mūsų literatūros istorijai įdomų reiškinį.

Čia minimą veikalą autorius rašė 25 metus.

RUSIJOS RATAI ATSISUKO ATGAL

Kad Rusijoje neliko nei šešėlio lygybės ieškojimo, tai žino visas pasaulis. Dabar, anot J. Pronskaus rašinio „Nepriklausomoj Lietuvoj", šiandien Rusijos ratai atsisuko atgal.

Šiandien Rusija „matuška" vėl yra valdoma autokratijos ir biurokratijos. Ortodoksinė (provoslaviška) partija šiandien pakeičia ortodoksinę (provoslaviską) bažnyčią. Dabartiniai Rusijos valdovai yra apsėsti tos pačios, tik dar fantastiškesnės mistinės minties, kad Rusija turinti kažkokią „misiją" pasauliui „atversti", kad Maskvai yra lemta pasidaryti „Trečiąja Roma", kad iš Rusijos turi kilti nauja kultūra, nauja civilizacija, kuri turi pakeisti „dekadentišką vakarietiškumą", kuriam jie pavydi ir dėl to nekenčia. Ta pati rusifikacijos ambicija, kaip carų laikais, tik nepalyginamai žiauresnė ir fanatiškesnė, dėl dabartinių valdovų aistringo įsitikinimo savo „misija". Kai carai ir bajorai būdavo labjau persiėmę Vakarų įdėjomis ir bendrai net bandydavo Rusiją „suvakarinti", tai Stalinas ir oligarchija yra ginkluoti rusiškos „Trečiosios Romos" misijonieriai.

Tai jokiu būdu nebėra marksistinė, bet grynai ortodoksinė stalinistinė Rusija. Tai yra, kas šiandien vyksta visoje Rytų Europoje. Žūtbūtinės pastangos surusinti tuos kraštus, kur rusas įkėlė savo batą. Ne subolševikinti, bet stačiai surusinti.

HIDROGENO BOMBA — PASAULIO DĖMESIO CENTRAS

Austrijos mokslininkas Dr. Hans Thirring, rezignuodamas iš Austrijos Mokslininkų Organizacijos vicepirmininko vietos pareiškė, kad viena hidrogeno bomba gali sunaikinti tiek, kiek sunaikintų 20.000 atominių bombų.

Atominės bombos negali būt pagamintos nė didesnės, nė mažesnės, kaip iki šiol, nes jos pačios sprogtų. Antra, atominių bombų gamybai labai sunku gauti plutono.

Gi hidrogeno galima gauti pakankamai ir hidrogeno bombas galima gaminti kad ir dešimties tonų svorio.

Japonijos miestelis Hiroshima 1945 metais buvo sunaikintas amerikiečių mesta atomine bomba. Gi viena hidrogeno bomba galima sunaikinti 20.000 kartų daugiau, negu tąja atomine.

Spėjama, kad hidrogeno bomba pakaks tik pagaminti; mest ją nereikės, jeigu nebus nuspręsta nušluot žmonija su visa civilizacija nuo žemės paviršiaus.

Manoma, kad hidrogeno (vandenilio) bombas turi taip amerikiečiai, taip rusai. Pastarieji kovo mėnesį Kazachstano srity per kelias dienas sprogdys kelioliką bombų. Bet kokių, nepasakoma...

PARSIDAVĘ ANGLIJOS MOKSLININKAI

Anglų atominės energijos mokslininkas, Dr. Alan Nunn May, 34 m. amžiaus, 1946 metais Londone įkalintas dešimčiai metų už išdavimą rusams Anglijos atominių bombų gamybos paslapčių.

Vasario 3, 1950 Skotland Yard policija suėmė kitą anglų mokslininką, daktarą Klaus Emil Julius Fuchs, 38 m. amžiaus. Šis Vokietijoje gimęs, bet Anglijoje mokslą ėjęs daktaras 1945 metais buvo siųstas į JAV pasitarimams su tos šalies atominių bombų gamybos vadovybe ir to vizito proga išdavęs tūlas paslaptis rusams. Gi Anglijoje jis pardavinėjęs paslaptis 1947 metais.

Jau 1930 metais rusiškais papirkimais Fuchs tapo „įsodytas" Anglijos mokslininkų tarpan. Anglijos piliečiu jis tapo 1942 metais. Jis prisipažino dirbęs rusų naudai už atlyginimą.

Fuchs neišeis iš kalėjimo keturioliką metų.

Tikėk! Vienatvės valandose knyga liks Tavo ištikimiausiu draugu.
Ji Tau visur ir visada suprantama kalba kalbės...

Pasaulio Lietuviai

KOLŪKIEČIAI MOKA KELIŲ RŪŠIŲ MOKESČIUS

Sovietinė ministrų taryba ir Lietuvos kompartijos centras išleido naujus įsakymus dėl metinės ūkio apyskaitos ir pajamų paskirstymo.

Žemės ūkio ministeriui ir visiems šios ministerijos organams įsakyta užtikrinti pagalbą kolūkiams metinėms apyskaitoms pravesti. Valdžia rekomenduoja kolūkiams fondus ir pajamas paskirstyti į 4 dalis: 1. valstybės duoklė, 2. sėklų fondas, 3. traktoriams apmokėti ir 4. draudimas nuo nederliaus.

Valdžia pataria kolūkiams sudaryti fondą seneliams, invalidams ir našlaičiams bei kolūkio administracijai išlaikyti

Valdžia pataria skirti sumas ir kultūros reikalams. Tiktai ji nenurodo sumos dydžio, palikdama šį klausimą spręsti patiems kolūkio nariams.

Kolūkio administracijai liepia paskirti bent 2% pajamų. Kas lieka nuo šių penkių svarbiausių pozicijų, turi būti išmokėta kolūkiečiams, pagal darbadienius. Didesnį derlių gavęs kolūkis galės išmokėti didesnį atlyginimą už darbadienius.

Provincijoje turi būti pravesti darbadienių patikrinimai.

KĖDAINIŲ „AUŠROS" KOLCHOZE GERIAUSIA

Kėdainių apskr. „Aušros" kolchozas turi 98 stambius raguočius. Dvigubai daugiau, negu numatyta paruošimo plane. Yra 34 melžiamos karvės, 1949 metais davusios po 2.000 litrų pieno. Tikimasi dar išmelžti po 500 litrų.

Kitais metais raguočių skaičių norima padidinti iki 150. Norima turėti 60 melžiamų karvių. Kolchozas turi apie 100 kiaulių. Statomos naujos kiaulidės.

Šeriant kiaules, laikomasi zootechniko Jagelavičiaus nurodymų. Kiaulėms duodama druskos ir anglies, jos maitinamos 4 kartus į dieną. Iš bekonų jau gauta 20.000 rublių pajamų.

Kolchoze yra 68 avys, 300 paukščių ir 20 kumelių. Artelei pirmininkauja Antanas Baranauskas.

Rokiškio „Plūgo" fabrike stachanoviečiais paskelbtas kalvis Balčiūnas, Juozas ir Pranas Žiurkeliai, Sakalauskas ir Mažeikis.

Šakių septynmetės mokyklos mokytojas Spurgas papasakojo, kaip steigiami įvairūs kursai. Šakių valsčiaus aktyvistė Krikštytė pasakojo apie jos įsteigtus Lenino-Stalino biografijai nagrinėti ratelius, ir kaip ji aiškina žmonėms tų žmonių biografijas.

IŠKIRSTI VISI KRETINGOS MIŠKAI

„Nuo 1949. VIII. 1 d. Kretingos miškų pramonės ūkis likviduojamas", praneša Kretingos miškų pramonės ūkio likvidacinė komisija. Vadinasi, bolševikai iškirto visus toje apylinkėje miškus, nebereikia ir juos tvarkančios įstaigos.

— ADV. VYTAUTAS BIELSKIS 30. XII. 49 mirė Kanadoje, sulaukęs 42 m. amžiaus. Didžiausiame nuliūdime liko su juo iš tremties Kanadon atvykusi jo žmona Stasė.

— SUBAČIAUS valsčiaus kolchozas „Gegužės pirmoji" jungia 360 ha žemės, kuriame gyvena prievartos būdu suvarytos 27 ūkininkų šeimos. Kolchozui vadovauja Henrikas Lakavičius.

— ONA BERNATAITĖ, JAV karo laivyno slaugė, turinti leitenanto laipsnį, dirbusi Japonijoje, dabar dirba laivyno ligoninėje, Long Beach, Cal.

— PRANAS DIMAVIČIUS, gimęs Latvelių kaime, Papilės valsčiuje 26. 5. 1911, gruodžio 1, 1949 išlaikė nustatytus egzaminus Hamburgo Hanzos universitete ir gavo teisės mokslų daktaro laipsnį.

— MARIJA T. RADZEVIČIŪTĖ ŠLAPAITIENĖ yra pirmoji lietuvė mirus Bogotoje, Kolombijoj. Ji mirė gimdydama. Mirė ir naujagimis.

— JUOZAS MAŽEIKA Kaune gavo „nusipelniusio artisto" titulą.

VILNIAUS RADIO PROPAGANDA IR GYVENIMO TIKROVĖ

1949 metų lapkričio 18 d. per Vilniaus radiją rusiški okupantai paskelbė šias žinias:

Rusiškai perskaitytas straipsnis „Naujos teisės ir naujos pareigos sovietų moters". Autorius tvirtina, kad dabar politika esanti prieinama kiekvienai Lietuvos moteriai. Septynios moterys esančios aukščiausiame SSSR soviete, 27 moterys esančios aukščiausioje komunistinės Lietuvos taryboje, 39 paskirtos vietos tarybų deputatėmis.

Emilija Reišytė, baigusi geležinkeliečių mokyklą, tapo pirmąja garvežių mašiniste moterim Lietuvoje. Ji vežiojanti kariškus transportus ir organizuojanti pirmą Lietuvos moterų traktorininkių brigadą. Už atliktus nuopelnus Reišytė išrinkta deputate į aukščiausią tarybą.

Jadvyga Kučinskaitė, „Inkaro" fabriko darbininkė, stojusi dirbti tik 1944 metais, bet tuojau pradėjusi vadovauti komvejerių brigadai ir laimėjusi raudoną vėliavą, paskirta cecho viršininku. Sofija Suchockaitė, Vilniaus tabako darbininkė, paskelbta stachonovietė. Kaune visos moterys dirba kojines ant 16 automatų, tuo tarpu stachonovietė Bereńgienė pradėjo dirbti ant 20 automatų.

Marija Kasperavičienė Klaipėdos apskr. suorganizavo „Laisvės" kolūkį.

Pasvalio apskr. „Lenino Keliu" kolūkyje Emilija Grybaitė nuėmusi po 30 centnerių derliaus nuo vieno hektaro.

Sėklų atrinkimo srityje darbuojasi Šusaitė, Puidokaitė ir Vaicechovičienė.

Vilniaus radio skelbia propagandines žinias, giriant gyvenimą okupuotoje Lietuvoje, bet nepasako vieno da lyko,būtent, kad patys Lietuvos žmonės badauja ir net vaistų neturi apsigynimui nuo mirties. Kiekviename laiške prašo streptomicino iš Argentinos ir iš JAV bei kitų šalių. Lietuvoje tik dirba ir visus darbo vaisius pagrobia okupantai.

Nusiųstą streptomiciną žmonės pamato, bet kas jį sunaudoja, tai tik okupantai žino.

Būtų gerai, kad Vilniaus radio pakalbėtų apie darbo žmonių gyvenimo sąlygas okupuotoj Lietuvoj, tuomet būtų aišku, dėl ko visą Lietuvos liaudį piauna džiova.

MOKYTOJAMS PAVESTA VARYT ŽMONES Į KOLCHOZUS

1949 m. lapkričio 15 dieną per Vilniaus radijo stotį okupantai paskelbė šias žinias:

Pradžios mokyklos mokytojas Montvila Pasvalio valstiečiams aiškinęs apie komunistų partijos šešto suvažiavimo nutarimus ir kolektyvinių ūkių (kolūkių) steigimą. Pranešėjas sako, kad mokytojas į mokyklos patalpas sušaukęs valtiečius ir jiems pataręs pradėti naują gyvenimą. Tas susirinkimas paverstas į steigiamąjį kolchozo susirinkimą. 26 ūkininkai pareiškę noro stoti į kolchozą. Kolchozas buvo įsteigtas ir mokytojas už tą darbą gavęs komjaunuolio ženklelį.

Steigiant kolūkius atsižymėjo mokytojai Donatas Dubinas ir Stasys Totoraitis. Tvirtinama, kad po 5-to partijos plenumo nutarimo apie liaudies švietimo gerinimą, mokytojai griebęsi darbo, jie dabar auklėją jaunimą komunistinėje dvasioje.

Kačerginės bibliotekos vedėjas Algirdas Vedegys papasakojo apie Zapyškio septynmetės mokyklos mokytojo Aleksos Juškevičiaus darbą jaunimo tarpe.

JAVAI SUPUVO LAUKUOSE

„Tiesos" duomenimis, 1949 metais Lietuvoje užaugo daug javų, nes derlius buvęs neblogas. Tačiau iš korespondencijų iš įvairių vietovių matyti, kad labai daug kur javai supuvo laukuose.

GAVO STIPENDIJAS MOKYTIS AMERIKOJE

Užsidarius Pabaltiečių universitetui Pinneberge, 15 estų, 12 latvių ir 9 lietuviai studentai jau gavo stipendijas tęsti mokslą Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Stipendijas gavo šie lietuviai studentai:

1. Bendikas Jurgis. Jis studijuos filologiją Parkland, Wash., kolegijoje.
2. Jasaitytė Agnė, Studijuos filologiją Detroito, Mich., Marrygrove kolegijoj.
3. Krikščiūnaitė Aldona, studijuos filologiją Illinais Universitete.
4. Požėriūnaitė Antanina, studijuos filologiją Buffalo, N. Y., D'Youville kolegijoj.
5. Puzinaitė Aldona, studijuos Rockford, Ill., kolegijoj humanitarinius mokslus.
6. Šimkutė Stefa, studijuos filologiją.
7. Širmulytė Raimunda, studijuos gamtos mokslus Boulder, Colo., Universitete.
8. Vygandas Vytautas (jo studijų vieta nepažymėta).
9. Žvilius Martunas, studijuos teologiją Nordfield, Minn., St. Olaf kolegijoje.

Latvių studentų sąraše paminėta, kad studentė Irena Zvirbulis studijuos filologiją.

Biuletenis labai šiltai atsiliepia apie prof. Mykolą Biržiška ir Pabaltijo Universiteto filologijos dekaną Dr. V. Maciūną, išvažiavusius Amerikon.

Nurodo, kad lektorius A. Dančauskis išvykęs į Pietų Australiją, prof. P. Jonikas apsigyvenęs Illinois valstybėje, o lektorius L. Kačinskas apsigyvenęs Providence, R. I.

IKI SAUSIO 1, 1950 M. Į JAV ATVYKO 16,201 LIETUVIS DP

Bendras Amerikos Lietuvių Fondas praneša, kad pagal DP įstatymą į JAV 1948 metais atvyko 306 lietuviai, o 1949 metų bėgyje atvyko net 15.895 lietuviai tremtiniai.

Taigi iki sausio 1, 1950 į JAV atvyko 16.201 lietuvis tremtinis.

— DAIL. N. PETRULIS sukūrė V. Mickevičiaus — Kapsuko biustą. Skulptorius Vaivada pagamino didžiulį Lenino biustą.

— KOMPOZITORIAI J. Karosas, J. Švedas, K. Kaveckas, kurie šiuo metu yra labai stropūs bolševizmo tarnai, buvo nuvežti į Gruziją, Azerbeidžaną ir Armeniją.

— „NAUJOJI AUŠRA", leistas Anatoliaus Kairio čikagoje, nepaisant formato sumažinimo, sustojo ėjusi, — praneša „Sandara". Pati „Naujoji Aušra" Nr. 10—11 praneša, kad neranda prasmės toliau eiti. Gaila. Buvo gražus žurnalas..

MARGA LIETUVOS GYVENTOJŲ SUDĖTIS

Pagal sovietinius šaltinius (Gyventojų Statistikos Biuro Vilniuje), Lietuvos SSR 1949 m. liepos mėn. turėjo 1.700.000 gyventojų. Oficialūs daviniai 1948 m. rodė 2.300.000, bet tikrieji duomenys rodė tik 1.700.000. Gyventojų tarpe, tarp 250.000 ir 300.000 yra rusai kolonistai.

Nuolat Lietuvoje apgyvendinta (1949 m. liepos mėn.) apie 27.000 MVD kariuomenės ir tarp 30.000 ir 32.000 MGB kariuomenės.

Sovietinės Armijos ir Laivyno pajėgos Lietuvoje 1949 m. vasarą skaitė virš 220.000 vyrų.

AMERIKON ATVYKĘ LIETUVIAI TREMTINIAI

Rugpiučio 15, 1949, laivu „General Sturgis" į Bostoną atplaukė 44 lietuvių šeimos iš Vokietijos. Atvyko:

Vladas Adamavičius, Bronius Aleksandravičius, Mikas Aušra, Juozas Balionis, Viktoras Barčaitis, Albinas Bielskis, Kazys Butvytis, Vytautas Butanavičius, Andrius Bylaitis, Edmuntas čapkevičius, Kostas čepaitis, Jadvyga Drobkevičienė, Jurgis Dvareckas, Teresė Galinaitytė, Alfonsas Galkauskas, Justinas Gečiauskas, Anelė Gerkienė, Petronė Grinkevičius, Juozas Griėnas, Antanas Gedgautas, Antanas Grigaliunas, Jeronimas Grotužas, Zigmas Grybinas, Stasys Ilgunas, Kajetonas Jakaitis, Feliksas Kontautas, Marija Kručkauskienė, Albinas Laucius, Zigmas Lirgameris, Juozas Nasvytis, Stasys Petraitis, Kleopatra Ruzgienė, Vaclovas Šemėta, Ona Šeštokas, Kazys Šileikis, Otonas Stanaitis, Jonas Šumskis, Pranas Tumas, Danutė Valinčius, Vladas Vienažindis, Vladas Viskantas ir Vincas Žukaitis.

Rugpiučio 17 d. laivu „General Ballou„ į New Yorką atplaukė 87 lietuvių šeimos:

Vytautas Aleksandravičius, Vytautas Aviža, Petras Bakanauskas, Kazys Bakšys, Ignas Belžinskas, Antanas Bernotas, Jonas Bilėnas, Marija Čepaitis, Tamara Chodeckaitė, Vincas Dogutis, Sofija Dunduras, Leokadija Garliauskaitė, Vincas Gudelis, Jadvyga Gulbinas, Aldona Jakaitis, Juozas Jankauskas, Pranas Jeremičius, Jurgis Juraitis, Vytautas Kolpokovas, Andrius Keturakis, Antanas Kimbrys, Jurgis Koražinskis, Vincenta Kriščiūnas, Elena Krikštolaitis, Ona Krivickas, Bronius Kručas, Georgijus Kuciunas, Justinas Kudirka, Norbertas Kulikauskas, Zofija Kurkunaitė, Adolfas Kuzas, Juozas Laukaitis, Ieva Lauruševičius, Vincas Liaudė, Kostas Liaudanskas, Viktoras Mislianikas, Jonas Meržvinskis, Stefanija Mikulskis, Antanas Montvydas, Bernardas Norkunas Povilas Mušinskis, Liudas Narmontas, Ona Norkeliunas, Stasys Nutautas, Valerija Ostrauskas, Halina Pancerzynska, Vytautas Peldavičius, Vladas Petniunas, Pranas Petraitis, Genovaitė Petrauskas, Antanas Petrulis, Liudvikas Petrusevičius, Marija Prikockis, Albinas Ramanauskas, Viktoras Rapeika, Augustinas Rastauskas, Jurgis Riauba, Vincas Rimantas, Juozas Rutkauskas, Aleksandras Ružancovas, Antanas Šakenis, Kazys Saudargas, Kazys Šeštokas, Zofija Šidlauskas, Kajetonas Šidlauskas, Edward Shilling, Mečius Skruodis. Antanas Skridulis, Albinas Skrupelskis, Marijona Šlapauskas, Juozas Spirauskas, Stasys Stanaitis, Bronius Staniškis, Alfonsas Stankaitis, Juozas Stempužis, Petras Stramaitis, Anastazija Tamošiunas, Stasys Tamulionis, Juozas Toliušis, Stasys Trimakas, Andrius Urbonavičius, Algis Vailokaitis, Juozas Valatis, Eduardas Varaneckas, Antanas Vasiliauskas ir Kazys Veikutis.

Rugpiučio 20 d. laivu „Marine Marlin" į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Vladas Bacevičius, Adelė Butkus, Vincas Bigelis, Antanina Brazaitytė, Vilhelmas Bražėnas, Anastazija Bajauskaitė, Vaclovas Andrijauskas, Jouzas Aistra, Laimutis Doigačius, Valentinas Endriuškevičius, Vladas Garbenis, Mykolas Gečiauskas, Petronė Grinkevičius, Pranas Gustaitis, Bronius Ignatavičius, Juozas Janušonis, Antanas Jasevičius, Stasys Juodaitis, Antanas Juodvalkis, Kristina Ivanauskas, Vladas Kondratas, Antanas Kriaučiūnas, Valentinas Kryževičius, Antanas Kučukys, Gediminas Lapėnas, Konstancija Lizaitienė, Ona Malakauskas, Domininkas Matonis, Cezaris Modestavičius, Kazimieras Matieka, Adelė Nastopkienė, Vytautas Pilesika, Jadvyga Prapuolenis, Elzbieta Račiūnas, Heincis Rudelis, Vosylius Sakavičius, Juozas Šimkevičius, Juozas Strimaitis, Alfonsas Sušinskas, Jonas Suveidis, Jolijona Stopienė, Adelė Tanajauskas, Erich Tornau, Vladas Tursa, Aleksandras Vaitekūnas, Antanas Višniauskas, Vladas Vižinas, Viktoras Žardinskas, Jonas Žukas ir Alfonsas Žiobakas.

Rugpiučio 22 d. laivu „General Bratchford" į New Yorką atvyko 92 lietuvių šeimos iš Vokietijos:

Mikas Alejunas, Antanas Andriuškevičius, Izidorius Armanavičius, kun. Jonas Bacevičius, Jonas Bajerčius, Faustas Bajoraitis, Marcelė Brazaitienė, Genovaitė Brokuriūtė, Jonas Bučinskas, Pranas Bučnys, Alfonsas Butkus, Antanas Dambrauskas, Stasys Daržinskas, Aleksandras Daunys, Bronius Dirmauskas, Petras Domkus, Marija Fogtienė, Antanas Grigaliūnas, Lionginas Indreika, Jonas Jakubauskas, Vytautas Jankevičius, Magdalena Jankevičius, Ona Jankevičiutė, Kazimieras Jankūnas, Pranas Janušas, Veronika Jaškauskas, Antanas Jomantas, Vytautas Juchnevičius, Juozas Jurkšas, Ona Kaminskienė, Viktoras Kantaravičius, Karolina Kaunienė, Izabelė Kilikevičienė, Motiejus Katinauskas, Agnietė Kazlaitienė, Stasė Kinaitienė, Ona Kriščiūnas, Irena Krivailienė, Juozas Kučinas, Teofilis Kuklys, Borisas Karablikovas, Antanas Kubilevičius, Juozas Masilionis, Helena Michalowska, Motiejus Miknaitis, Juozas Nimgaudas, Mikas Nagys, Juozas Naujalis, Juozas Orentas, Cecilija Orentienė, Vincas Padvarietis, Vladas Paalksnis, Petras Pačkauskas, Juozas Palevičius, Ignas Pečenkis, Vanda Petravičienė, Emilija Pertlevičienė, Mykolas Ratkus, Juozas Rinkevičius, Benediktas Ročkus, Antanas Rukas, Katryna Šalkauskas, Mykolas Sibilskis, Stefanija Šimkaitė, Vincas Skirpstas, Jurgis Šklerys, Antanas Šliogeris, Boleslovas Špokevičius, Stefanija Stanislauskienė, Jurgis Starkus, Vincas Stasaitis, Jonas Statkevičius, Antanas Steikūnas, Julius Stembokas, Pranas Stončius, Juozas Striupaitis, Stasys Šlikas, Antanas Stonkus, Magdalena Sumarakienė, Vytautas Targonskis, Magdalena Treidenis, Vytautas Tupčiauskas, Algimantas Uogintas, Vytautas Utara, Juozas Vaitkūnas, Tadas Visgirdas, Uršulė Vasiliauskaitė, Juozas Vilčiauskas, Stasė Viburienė ir Juozas Žaldokas.

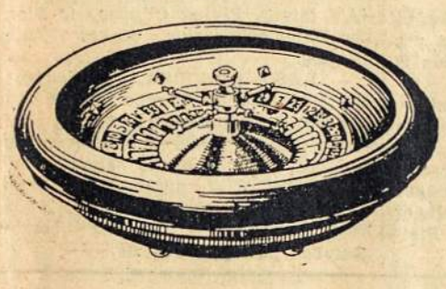

LAIMĖSITE, TIKRAI LAIMĖSITE,
JEIGU DABAR PAT APSIMOKĖSITE
„ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO"
PRENUMERATĄ 1950-TIEMS METAMS!

KALENDORIŲ IR KNYGŲ GAUNA VISI
UŽSIMOKĖJĘ PRENUMERATAS PIRMYN.

NADAS GIEDRAITIS.

Vergija Seniau ir Dabar

Kovo 4, 1863 Lietuvos valstiečiai per kovą pasiliuosavo nuo baudžiavos. Taigi šį mėnesį sukako 87 metai nuo tos dienos, kada Aleksandro II manifestu tapo panaikinta baudžiava Lietuvoje.

Vienok naujieji Rusijos valdovai vėl įvedė baudžiavą ne tik pavergdami valstiečius, bet visus darbo žmones paversdami baudžiauninkais.

Anot enciklopedijos, vergijos arba baudžiavos yra toki santykiai, kada valstietis yra nelaisvas, pririštas prie žemės, jo dirbamoji žemė priklauso ponui ir ponas yra jo teisėjas ir administratorius. (Pirmiau ponas, dabar ponai). Baudžiauninkas anais laikais turėjo savo ūkį ir iš jo gyveno, bet buvo priverstas dirbti ir pono laukus ir kitus dvaro ūkiui reikalingus darbus. Teisinė baudžiauninko būtis lygi vergijai, nes ponas jį gali parduoti kaip daiktą, keisti, (o dabar tremti).

Baudžiavos atsirado keleriopai: atėję svetimi klajokliai užkariautojai, dalį žemių paėmė sau, gyventojams liepė dirbti jiems; kitur ūkininkai patekę į skolas, negalėdami mokėti mokesčių, išsižada laisvės ir paveda save ir savo žemę artimam ponui, (dabar valdiškam kolchozui), kad jį gintų, už jį į karą stotų. Užkariautojų vadas ima sau ar visas žemes ar dalį, kitas dalija savo palydovams (dabar — okupantams), bet liepia jas dirbti vietos žmonėms.

Baudžiava buvo visur: Švedijoje, Danijoje, Anglijoje, Prancūzijoje. Senų senovėj, užkariautojai nugalėtą giminę stačiai išžudydavo. Kiek vėliau, pasikeitus ūkio formai, palieka gyvais ir paverčia baudžiauninkais. Kitur beginkliai patys paveda save gink luotųjų klodui, kuris juos „gina nuo priešų", atstovauja teisme ir už tą patarnavimą gauna duokles ir lažas. Pradžioje tačiau jie lieka „laisvi". Kolonizacija gali padidinti galingųjų nuosavybę; žemė atiduodama kitiems, kurie, paprastai, ją turi atidirbti. Būdavo ir taip, kad ateiviai, užkariavę svetimas žemes, sudaro viršūnes, bet į jų tarpą įeina ir vietos galviniai, kurie imasi pristatyti naujiems valdovams duokles, arba savieji ir svetimieji ponai pasidalina tarp savęs žemes ir žmones ir baudžiauninkai dirba abiem. Nors atnaujintosios baudžiavos forma pakeista, bet valstiečiai turi lenktis atėjūnams ir saviems parsidavėliams, ponaujantiems ant suvalstybintų kolchozininkų...

Lietuvoje jau XII — XIII a. yra atsiradusi asmens nuosavybė žemei. Dvaruose dirbo belaisviai. Bajorai, kartais, nuomuodavo žemę žmonėms. Bajorai, atsipalaidoję nuo pyliavų kunigaikščiams, dalinosi valstiečius. Žemačiai 1413 metais buvo pakėlę maištą. Kunigaikščių valdininkų daugybę išžudė. Žemaičiai pasekė klaipėdiečiai. Kunigaikščiai ėjo išvien su kryžiuočiais ir malšino valstiečius. 1483 metais buvo sukilę Merkinės valstiečiai, vadovaujami Leičio.

XV — XVI a. nusistojo ūkio forma. Dvaruose dirbo dvariškiai, pirkti karo belaisviai ir jų vaikai, parsidavę bado laiku. Aplinkiniuose sodžiuose sedėjo žmonės, kurie ar dirbo dvaro laukus, eidami lažas (priverstinus dar bus), ar už naudojamąją žemę duodavo mezliavas ir pyliavas (lygiai, kaip dabar!), kiti eidavo amato darbus. Atsisakiusieji nuo ūkių, perleisdami jį kitiems su neistengtomis apmokėti prievolėmis, galėjo įsikelti kitur. Gi darab, niekur laisvai neišleidžiama, o gabenama Sibiran.

Pasikeitus prekybos keliams, turkams užėmus Konstantinopolį, užsekus Dniepro keliui į Juodąją Jūrą, atsigrįžo prekyba į Baltąją Jūrą. Vakarų Europa ėmė reikalauti daugiau javų ir miško. Lietuvos bajorai rūpinosi savo dvarus padidinti, plėšė dirvonus, skynė miškus, išvydavo valstiečius iš išdirbtos žemės, laisvus vertė baudžiauninkais. Dabartiniai okupantai yra tikri bajorų pamėgdžiotojai!

Dalis valstiečių pabėgdavo svetur arba į miestus. Nepatenkinti bajorai praše miestų, kad grąžintų pabėgusius. Istorija pasikartojo!

Vergams visuomet yra darbo

Bajorai didino valstiečių luomą ir mažino išrinktųjų (bajorų) skaičių. Kiekvienas kraugerys norėjo daugiau vergų turėti. Pavergti valstiečiai sukilo: Tendžiogaloj 1535 - 6 metais, Upytės valsčiuje 1538, Telšiuose 1535, Kurkliuose 1538. Žemaičiai 1578 metais bėgo į Prūsus. Padidėjus javų pareikalavimui vakaruose, bajorai grobė kaimiečių žemę ir didino savo dvarus. Silpnesni bajorai, negalėję įrodyti savo bajorystės, tapo nustumti į valstiečių luomą. Ir šiandien pavergėjai daro „čistkas".

XVII a. baudžiauninkai bėgdavo Ukrainon, Kazokijon ir į Prūsus. Pabėgusius pas kitus bajorus, bajorų sei mas leisdavo įstatymus prieš priėmėjus, nesitenkindami tuo, ką buvo nustatęs Lietuvos statutas (1631, 1659, 1661, 1717). Atėjus švedams, karalius žadėjo palengvinimų valstiečiams (1655), bet juos išvijus, dar didesnė našta užgulė baudžiauninkus.

XVIII a. Lietuvos valstiečiai bruzda, Ukrainoj bruzda haidamakai. Guduose ištinka atskiri ponų užmušimai, pav. Slanimo paviete sukilę valstiečiai užmušė T. Kosciuškos tėvą. Šiaulių ekonomijoj didelis valstiečių sukilimas įvyko 1768 metais. Dideliuose dvaruose baudžiauninkų darbas pasidaré nenašus. Liberališkesni anų laikų „kolchozninkai", rizikuodami gyvybe, ėmė skelbti, kad baudžiavos yra nemoralios, kad reikia paleisti žmones iš baudžiavos. Taip įrodinėjo ir Stroynovskis su Brzotovskiu. Merkinės dvare, arti Turgelių, 1769 m. panaikinta baudžiava ir įvesta valstiečių savivalda. Bet didžiuma bajorų 1780 metais seime atmetė Zamojskio teisyno sumanyma, kuriame pripažintos įgimtos žmogaus teisės ir baudžiauninkui.

Reformų seimas (1788 — 1792) svarstė ir baudžiavos klausimą; 1791. V. 3. konstitucijoj pripažinta valstiečiai asmenimis, bet atleisti nuo lažų pavesta privatinei iniciatyvai. Prieš nenorinčius daryti nuolaidų 1792 metais įvyko sukilimai Palangoj, Apse, Punske ir Stakliškėse.

Prasidėjus 1794 m. sukilimui, prireikus kareivių, reikėjo kviesti valstiečius,. Jasinskis Vilniuje rėmėsi valstiečiais, o Kosciuška Varšuvoje — bajorais, bet pastarasis negavo karių. Rusų vyriausybė, po 1795 m. dalybų, pasigrobusi Lietuvą, paliko tą pačią socialę tvarką.

1812 m. Napoleonas Vilniuje pasisakė už Lietuvos kunigaikštystės atsteigimą ir baudžiavos panaikinimą. Prancūzams karą pralošus, rusai dar labiau prislėgė Lietuvos valstiečius, kurie sukilo 1817 ir 1831 metais, žudydami dvarininkus ir piktesnius jų prievaizdas.

Lietuvos bajorai valstiečių reikalu rodė daugiau judrumo, kaip rusų dvarininkai. 1840 m. įsakyta įvesti inventoriai dvaruose, o 1844 įvesti komi tetai dvarams; tęsėsi iki 1852, uždarė 1858. Bažnyčių dvarai suvalstybinti 1841. Artėjant baudžiavos panaikinimui, daugelis Lietuvos dvarininkų (Karpiai ir kiti) skubinosi naikinti sodžius ir jų vietoj kūrė dvarus, kad tuo būdu sumažintų valstiečių valdomą žemės plotą. 1861 II 19 manifestas veikė ir Lietuvoj; valstiečiai asmens laisvę gavo, bet lažas dar ėjo, tik prasidėjus 1863 m. revoliucijai, 1863. III. 1 paskelbta, kad nuo Pirmosios Gegužės tų metų lažos (priverstini darbai) panaikinama. Valstiečiai gavo teisę išsipirkti žemę ir tapo laisvi nuo baudžiavos „prievolių".

Užnemunėje baudžiauninkų sukilimai Kiduliuose ir Zypliuose 1815 ir 1817. Po 1831 m. revoliucijos, rusų valdžia buvo priversta skaitytis su valstiečiais. Įvestas įstatymas apie majoratus 1835. X. (16) konfiskuotuose dvaruose ir atiduotuose rusams tarp kitų prievolių pažymėjo, kad turi sutvarkyti valstiečių reikalą ir nurodyti, kaip jie turi tapti savininkais. 1846. V. 26 įstatymas įvedė valstiečių žemės neliečiamybę. Vieton priverstino darbo buvo galima apsimokėti t. y. lažos virto čyžėmis. 1863—1864 sukilimas vėl iškėlė valstiečių reikalą ir žadėjo žemę nuosavybėn, dykai, o ponams atlyginimą iš iždo. Numalšinus reikėjo jais remtis. 1864. II. 19 priimta valstiečių reforma: jie virto savininkais, išpirkdami prievoles (lažas), žemė grįžo dykai.

Dvidešimtame amžiuje atėjo nauji barbarai ir vėl atėmė viską nuo Lietuvos valstiečių, paversdami juos nuo ponų nukopijuotos baudžiavos vergais.

Buenos Aires, Kovas, 1950.

Paskolinti Ministeriai

KAS VALDO TARYBŲ LIETUVĄ

Rusiškųjų komunistų spauda paskelbė geštapininko Romo Šarmaičio rašinį, „Kas valdo tarybų Lietuvą". Tame gana ilgame rašte paminėtos *kelios lietuviškos pavardės, bet jame* su padidinamu stiklu nerasite nė vienos rusiškos. Rašinėlį perskaičius, susidaro įspūdis, — ko Šarmaitis, be abejo ir norėjo — tarytum Lietuvą valdo lietuviai, tarytum rusų ten nė dvasios nėra.

Bet kaip yra iš tikrųjų?

Daugelis mūsų turėjo progos skaityti rusų Lietuvoje leidžiamą spaudą (kaip kad „Tiesą", „Tarybų Lietuvą" ir kt.), ir ji mirgėte mirga dabartinių Lietuvos valdovų rusiškomis pavardėmis. Iš tų šaltinių Šarmaičio „Tarybų" Lietuvos valdovų sąrašą galima ir — teisybės dėliai — reikia papildyti.

Pradėsime „LTSR Ministrų Taryba".

Gera pusė „ministrų" toje „taryboje" yra rusai, atvykę iš Rusijos paskui rusų armiją. Jie nemoka nė žodžio lietuviškai, todėl šioje taryboje kalbama tik rusiškai. Ir ne vien kalbama, bet ir galvojama. Štai kelios „Tarybų" Lietuvos „ministrų" pavardės, kurių Šarmaitis nepaminėjo:

LTSR valstybės saugumo ministras — Jefimov Dimitrij, LTSR statybos ministras — Šeremetjev Piotr, LTSR statybinių medžiagų pramonės ministras — Liubimcev Nikolaj, LTSR miškų pramonės ministras — Zasypkin Andrej, LTSR komunalinio ūkio ministras — Sviščiov Jakov ir t. t.

LTSR ministrų tarybos pirm. Gedvila M. turi pavaduotojus Pisarev Vasilij ir Sokolov Aleksandr, vidaus reik. ministras Bartašiūnas Juozas turi Sokolovskij Georgij ir Kapralov Piotr, žemės ūkio min. Liaudis Kazys — Matviejev ir Dubin, prekybos min. Ivaškevičius Adolfas — Gorochov Timofej, kinematografijos min. Brašiškis Stasys — Puskov, finansų ministras Drobnys Aleksandras — Radionov Vladimir, valstybės kontrolės min. Tverkus Zigmas — Motyliov Aleksej ir t. t.

Iš tikrųjų, „LTSR Ministrų Taryba" yra tik rusų okupacinės valdžios įstaiga, vykdanti įsakymus, gaunamus per „LKP(b) CK" ar tiesiog per Maskvos atstovus Lietuvoj.

Tokia pat grynai rusų okupacinės valdžios įstaiga yra „LKP(b) CK".

Jos pirmasis sekretorius yra žinomas rusų bernas Sniečkus Antanas, bet antrasis sekr., iš tikrųjų visą galią turįs, yra rusas Trofimov Aleksendr, ir trečias sekr. taip pat rusas — Ozarskij. Sekretorių padėjėjai: Moskvin ir Petrov.

Sekr. kadrų reikalams — Šupikov, sekr. pav. pramonės reikalams — Tirkunov, sekr. pav. statybos ir statybinių medžiagų reikalams — Sičkarčiuk, sekr. pav. kuro-energetikos pramonei — Salov. Žemės ūkio sk. ved. Bobrišev, mokyklų sk. ved. Zalužskaja, kadrų sk. ved. — Ščepin.

Sekretorių vedėjai: čistiakov, Varasevič, Ozarskaja, Liubimova, Kozlevskij, Ivanova, Žukovskij, Popov, Polosenenko, Lysin ir t. t.

Jau iš šio trumpo sąrašėlio galima matyti, kas tas „LKP(b) CK" yra: rusų okupacinės valdžios įstaiga, nieko bendro su lietuvių tauta ir jos reikalais neturi.

Kaip „LKP(b) CK", taip ir „LK(b)" miestų ir apskričių komitetai yra grynai rusų okupacinės valdžios įstaigos.

Štai trumpas „LKP(b)" pareigūnų apskrityse sąrašas:

LKP(b) Alytaus ap. kom. pirmasis sekr. Purlys Petras, antrasis sekr. — Mironov Nikolaj; Kėdainių ap. k-to Piligrimas Juozas, antrasis — Okuniov Andriej; Kretingos ap. k-to — Supronas Vaclovas, antrasis — Kulibabin Ivan; Kauno miesto k-to Gabdankas Kostas, antrasis — Plaksin Michail; Panevėžio ap. k-to Petraitis Vaclovas, antrasis — Sorokin Michail; Raseinių ap. k-to Paradauskas Antanas, antrasis — Pivunov Fiodor; Šakių ap. k-to Jančaitytė Tatjana, antrasis — Kremeznoj Viktor. Šiaulių miesto k-to Fedoravičius Petras, antrasis — Jakateriničev Fiodor; Šiaulių ap. k-to Kutka Petras, antrasis — Guliajev Pavel; Vilkaviškio ap. k-to Jarmuševičius Vaclovas, antrasis — Vesiolov Ilja.

Pagal tą šabloną yra sudaryti visi vadinamieji „LKP(b)". Tik Vilniaus krašte ši forma nebeišlaikyta, nes čia jau ir miestų ir apskričių komitetų pirmieji sekretoriai yra rusai.

Vilniaus miesto k-to pirmasis sekretorius yra čistiakov Aleksej, Vilniaus ap. k-to pirmasis sekr. Vasilenko Tichon, Švenčionių ap. pirm. sekr. Kabanov Aleksej, Trakų ap. k-to pim. sekr. Isupov Genadij.

Matyt, Vilniaus krašto kolonizavimas tiek toli pažengęs, kad čia neberandama reikalo slėptis užpakalyje.

Iš aukščiau paduotų sąrašų aišku, kas tą „Lietuvos Komunistų (bolševikų) partiją sudaro ir tvarko, „LKP(b)" yra tik iškaba, po kuria slepiasi rusų okupacinė valdžia. Su lietuvių tauta ir jos darbo žmonėms ši „partija" nieko bendro neturi.

Tat, kas iš tikrųjų valdo Lietuvą?

Lietuva yra okupuotas kraštas ir ją valdo rusų okupacinė valdžia, gaunanti direktyvas iš Maskvos. Šiuo metu faktinu Lietuvos valdytoju yra Maskvos politbiūro įgaliotinis Lietuvoje Ščerbakov, kuris yra lygus caro general - gubernatoriui. Tiek „LTSR Aukščiausioji Taryba", tiek „LTSR Ministrų Taryba", tiek, „LKP(b)" yra okupacinės valdžios įstaigos, vykdančios Maskvos įsakus.

Šarmaitis mano, kad jis gali pasakoti visokius niekus, kad šiapus geležinės uždangos žmonės nieko nežino, kas darosi anapus.

J. J.

BUVUSIO LIETUVOS PREZIDENTO DR. KAZIO GRINIAUS

Atsiminimai ir Mintys

Tai yra stora, didelė 300 puslapių smulkaus rašto knyga apie lietuvių tautinį atgimimą, apie senesnius lietuvių veikėjus, partijas, programas ir lietuvių tautos kovas už laisvę.

Knyga labai įdomi, paduoda daug žinių iš mūsų nesenos istorijos, o daktaras K. Grinius iš savo atsiminimų papasakoja daug linksmų ir įdomių nuotykių. Skaitydami tą knygą prisiminsime mūsų jaunas dienas Lietuvoje. Knygos kaina 7 pesai. Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu:

„ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

CASILLA DE CORREO 303, BUENOS AIRES

VALANDĖLĖ PRIE GENERAL SAN MARTIN MAUZOLIEJAUS

Įšaušus vasario 16-tai dienai, Buenos Aires gamta paskendo vasaros saulės kaitriuose spinduliuose, sudarydama šventinę nuotaiką. Lietuviams ši diena buvo šventa, nes minėjome 32 - sius metus nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Esant Lietuvai laisvai ir mums būnant jos padangėje, tą dieną pavakariais rinkdavomės su gėlių vainikais prie Nežinomo Kareivio kapo, Karo Muziejaus sodelyje, Kaune, nulenkti galvas ir pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Smilkstant aukūrui, nuskambėdavo Laisvės Varpas, karštos maldos žodžiai ir Tautos Himnas... Gausiai susirinkusių akyse sužibėdavo ašaros...

Žiaurus mūsų Tėvynės okupantas šiandieną uždraudė Tėvynėje esantiems mūsų broliams šią šventę švęsti ir rinktis prie karžygių kapų. Bet vistiek slapčia ši diena švenčiama; lankomi kapai ir puošiami kuklių gėlių puokštėmis. Sunku priešui uždraus ti lietuvio širdžiai prisiminti kas amžiais yra brangu. Letuvis kartą kovą pradėjęs, joje nepalūžta, nes kovoja tik už laisvę ir tiesą, nenorėdamas nei svetimų žemių nei turtų.

Mes, žiauraus likimo po pasaulį išblaškyti, esame laimingi, galėdami šią šventę laisvai švęsti, tik negalime susirinkti prie savo brolių — kritusių už Lietuvos laisvę, kapų.

Buenos Aires lietuviai šiais metais atliko panašias iškilmes, kaip ir prie Nežinomo Kareivio kapo: vietos įstaigoms leidus, padėjo gyvų gėlių vainiką prie Argentinos išlaisvintojo, narsaus karžygio General SAN MARTIN mauzoliejaus, katedroje prie istorinės Gegužės 25 - tos aikštės (Plaza 25 de Mayo).

Nors buvo darbo diena, bet įvairaus amžiaus lietuvių būriai punktualiai rinkosi prie katedros. Stebėtinai daug lietuvaičių atėjo pasipuošusios tautiniais rūbais. Saulės spinduliuose mirgėjo įvairaus audimo raštai ir stebino vietinius žmones. Nevienas pagarbiai liesdamas sakė: „Kaip gražu..."

Pasirodžius gyvų gėlių puošniam vainikui, kurį nešė generolas T. DAUKANTAS ir Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje pirmininkas I. PADVALSKIS, lydimi tautiniais rūbais pasipuošusių lietuvaičių, sučirškė Gilvydžio filmavimo aparatas ir suspraksėjo gausybė foto kamerų. Šis gražus lietuvių gestas įamžintas filmoje ir foto nuotraukose.

Pagaliau atsidarė katedros durys ir visi susikaupę su vainiku priešakyje priartėjome prie General SAN MARTIN mauzoliejaus. Padėję vainiką, papuoštą Argentinos ir Lietuvos tautinių spalvų juostomis, susikaupimu atidavėm pagarbą šiam Argentinos karžygiui ir kartu kritusiems ir krentantiems už Lietuvos laisvę broliams lietuviams.

Atlikdami šią garbingą pareigą parodėme savo karštą meilę pavergtai Lietuvai, ten kenčiantiems broliams ir laikinai mus, lyg savo vaikus, priglaudusiai Argentinai.

Po to, 21 val. įvyko iškilmingas minėjimas su tai dienai pritaikyta programa, Lietuvių Klūbe.

Šią mūsų tautos šventę ir vainiko padėjimo apeigas prie General SAN MARTIN mauzoliejaus, paminėjo vietos spauda.

Leonas Kančauskas.

Buenos Aires, 16. 2. 50.

Knygos

1 B. Babrauskas LIETUVOS KELIU I ir II dalis. Didelis formatas, 362 psl. Vertingiausias mūsų liaudies ir žymiųjų rašytojų darbų rinkinys. Kiekvienam išeiviui įsigytina knyga. Kaina I-II dal. $ 10.00.

2. Alė Rūta-Nakaitė LIKIMO KELIU. Pirmoji žinomos rašytojos rinktinių novelių knyga. $ 3.

3. J. Švaistas, SIELA LAGAMINE, dvylika novelių, „Atžalyno" leidinys, 144 pusl. Kaina $ 3.

4. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Keturių spalvų. Vidutinis formatas. $ 3.

5. Tautos ženklas VYTIS. Kambarinis formatas (26x33 cm). $ 2.

6. Julius Kaupas, DAKTARAS KRIPŠTUKAS PRAGARE ir kitos pasakos surašytos slaptose Kauno miesto kronikose. Povilo Abelkio leidinys, Adolfo Vaičaičio iliustracijos, 190 puslapių. Kaina $ 5.

7. B. Rutkūnas SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS. Rinktinė poezija. $ 2.00.

8. Dr. Kazys Grinius, MINTYS IR ATSIMINIMAI, 303 pusl., su autoriaus paveikslu. Čia rasite vardus ir pavardes pereitojo ir šio šimtmečio veikėjų. JAV parduodama po 2 doleriu, o „A. L. Balse" galima dar gauti po 7 pezus egz.

9. Vincas Ramonas, KRYŽIAI, premijuotas romanas, išverstas į anglų, latvių ir kitas kalbas, 286 puslapiai, išleido „Patria", 1947—400 Lietuviškosios Knygos Sukakties — Metais. Kaina $ 5.

10. P. Tulpė, TILTO SARGAS, Povilo Abelkio Lietuviškų Knygų Leidyklos leidinys, iliustravo R. Veselauskas. 151 pusl. Kaina $ 5.

Siūsdami prenumeratas ir knygų užsakymus, laišku galite siųsti ir pinigus. Rašykite dar šiandieną: „A. L. Balsas", Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Rep. Argentina.

Kas Kaip Remia "A. L. Balsą"

POVILAS KUBILIŪNAS RODO SEKTINĄ PAVYZDĮ

Pernai iš tremties atvykęs Povilas Kubiliūnas dirba Buenos Aires provincijos miestelyje Ausonia. Nuo pat atvykimo iš Europos, jis užsiprenumeravo „A. L. Balsą", o asmeniškai atsilankęs mūsų laikraščio Redakcijon apsimokėjo prenumeratą dviems metams, mūsų spaudos darbo paramai paaukavo $ 30 ir nusipirko knygų už $ 20. Likęs našlaičiu Lietuvoje jis užaugo prieglaudoje, kur išmoktas amatas jam suteikė galimybės gauti geresnį darbą namų statyboje. Komentarų nereikia. Visiems išgalintiems pasekus jo pavyzdį, sunkus mūsų spaudos darbas žymiai palengvėtų.

PRENUMERATAS APSIMOKĖJO:

Jonas Garalys ir $ 20 aukų,
Adolfas Vyšniauskas ir $ 10 a.
Bronė Valbaitė ir $ 10 aukų,
Antanas Bruškevičius ir $10 a.
Povilas Daratėnas ir $ 10 a.,
Vincas Katilius ir $ 10 aukų,
Edvardas Riliškis ir $ 5 aukų,
Petras Žeižys ir $ 5 aukų,
Juozas Griliauskas ir $ 5 aukų,
Juozas Naglius ir $ 5 aukų,
Antanas Rinkevičius ir $ 5 a.
Viktoras Katilius ir $ 4 aukų,
Ramualdas Šakalys,
Antanas Jašuitis,
Juozas Spudis,
Veronika Lelešiūtė,
Mykolas Kuprevičius,
Liūdas Jakavičius,
Juozas Navikas,
Algirdas Matukas,
Balys Rastauskas,
Jonas Baliukas,
Antanina Zamkauskaitė,
Robertas Urbonavičius,
Jonas Gradeckas,
Juozas Zuokas,
Petras Vidūnas,
Telesforas Albauskis,
Jonas Povilavičius,
Jeroslavas Kavaliauskas,
Dr. Inž. Vytautas Petraitis,
Ignas Ališauskas,
Jonas Krunklys,
Antanas Židelis,
Jonas Grižas,
Povilas Pugevičius,
Elzė Remeikienė,
Juozas Motiejunas,
Kazys Maslionis,
Petras Zakarauskas,
Kazys Antanaitis,
Juozas Paršonis,
J. C. Tice,
Vincas Kindaravičius,
Ana Kuchar,
Viktoras Šatkauskas,
Pranas Šalvaitis,
Julius Aleškevičius,
Kajetonas Paukštė,
Ona Mičiūdienė,
Povilas Brazdžius,
Povilas Šlepaitis,
Antanas Sabutis,
Kostas Lapinskas,
Severina Žilvitienė,
Jonas Vaitkevičius,
Antanas Barzdžius,
Petras Taraška,
Vincas Vaičiulis,
Kazimieras Matulaitis,
Juozas Lemberis,
Benediktas Paždagis,
Simonas Došku,
Antanina Mikėnaitė,
Vincas Trajackas,
Liucija Trajackaitė-Bruno,
Elvira Murauskaitė,
Elena Balčiūnienė,
Jonas Šimkevičius,
Vincas Mačiulis,
Jonas Radzevičius,
Kazimieras Saprigonas,
Marijona Baltaitytė - Frey,
Jonas Trainauskas,
Ignas Jankauskas,
Albina Dovidaitienė,
Liūdas Pluščiauskas,
Ignas Kurgonas,
Viktoras Matulevičius,
Romualdas Lapėnas,
Birutė Petrauskaitė,
Kazys Zigmantavičius,
Antanas Plūkas,
Janina Bartusevičiūtė,
Balys Martinėnas,
Julius Brazinskas,
Albertas Iršius,
Ignas Šimkus,
Justinas Vaičiūnas,
Inž. Anatolijus Dičius,
Juozas Kvederis,
Juozas Ginietis,
Juozas Valečka,
Gasparas Maslionis,
Petras Černius,
Juozas Brazys,
Domininkas Pocius,
Juozas S. Jocas,
Leonas Ryselis,
Edvardas Bukaveckas,
Pranas Kazlauskas,
Jonas Indriūnas,
Justinas Laurinaitis,

„A. L. Balso" Administracija širdingai dėkoja visiems laiku apsimokantiems prenumeratoriams. Apsimokanti Administracijoje, patys pasiima kalendorių ir kitus literatūros priedus. Siunčiančius prenumeratas paštu iš provincijų ir užsienių maloniai prašome pažymėti, kokius literatūros priedus pageidauja, apart kalendoriaus: Lituania, Lietuvos žemėlapį, ar kitokių knygų.

„A. L. Balso" Administrac.

KAVINĖ-BARAS-BILIJARDINĖ

"KAUNAS"

Vladas Masiokas

Savininkas

CACHI 809 Tel. 61-4615

Spauda

ATSIŲSTA PAMINĖTI

* „TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI", naujas Kanados lietuvių savaitraštis, leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija (941 Dundas St. W. Toronto, Ont.). Laikraštis didelis, iliustruotas. Redaguoja Dr. A. Šapoka.

Kuo pateisinamas „Tėviškės žiburių" atsiradimas? Vienos grupės nepasitenkinimu tikrai pavyzdingai J. Kardelio vedama „Nepriklausoma Lietuva" Kanadoje. Toji grupė, turinti tarptautinį centrą Vatikane, nepaiso, kad skaldymu prieš okupantus kovojančių pajėgų, visai ne lietuvių tautos stiprinimui tarnauja. Internacionalo jau taip nusistatyta: Nors tai kenktų bendriems tautos reikalams, bet bile ryškintusi internacionalui priklausanti religinė srovelė. Jau pirmieji numeriai rodo, kad „Tėviškės žiburiai" daug silpniau argumentuoja prieš okupantus, negu „nekatalikiškoji" „Nepriklausoma Lietuva". Bet, matomai, internacionalui rūpi savo partiją stiprinti, o ne už vieningos, demokratinės Lietuvos atkūrimą kovoti. Tos pačios partijos srovė ir kitose kolonijose panašiai elgiasi, sekant sektantinio centro direktyvomis. Tokia taktika tautai neina sveikaton.

„Tėviškės žiburių" pareiškimą, kad „pilnutiniu lietuviu gali būti tiktai katalikas", „Nepriklausoma Lietuva" vykusiai kritikuoja, sakydama:

„Po tokio teigimo, jau kyla klausimas, kokia gi Lietuva būtų, jeigu priimti tokią tezę? Tada tektų atsisakyti visos Mažosios Lietuvos, dalies šiaurinės Lietuvos ir rytinės Lietuvos, nes ten gyvena daugiau ne katalikų.

Straipsnis nesiskaito su istoriniais faktais. Juk Lietuva daugumoje katalikiška tiktai nuo 1387 metų. O ar prieš tai, kol lietuviai buvo ne katalikai, ar jie buvo menkesni patriotai? Didžiausia, pajėgiausia ir galingiausia Lietuva buvo kaip tiktai savo ne katalikiškame istorijos laikotarpyje.

Lygios vertės patriotų lietuvių buvo, yra ir bus ir liuteronų, ir provoslavų, ir kitokios tikybos bei įsitikinimų lietuvių, jeigu jie savo prigimtimi, o svarbiausia — savo kalba, yra lietuviai.

Reikia vertinti žmonių įsitikinimus ir religines jų pažiūras, bet rūšiuoti lietuvius pagal religijas nėra nė mažiausio pagrindo, ir to nė vienas valstybininkas nepadarys. Lietuvių tautai brangūs visi lietuviai — ir katalikai, ir protestantai, ir evengelikai ir kitoki kad tiktai jie lietuviai ir patriotai.

Reikia skaitytis su istoriniais faktais: pirmasis lietuviškas laikraštis išleistas lietuvių liuteronų, pirmoji lietuviška knyga išleista lietuvių liuteronų. Ar gi jie už tai mažesni lietuviai, kad ne katalikai.

Lietuviui patriotui, kuris rūpinasi tautos ateitimi ir valstybės egzistencija, yra lygiai brangūs visi lietuviai, kad tiktai jie siektų tautos laisvės, jos teisių ir egzistencijos. Rūšiavimas gi pagal religijas, lietuvių tautai yra nepriimtinas".

Priešbolševikiško fronto silpnintojai ne vien Kanadoje teigia, kad ne katalikas yra prastas lietuvis. Lygiai galima sakyti, kad kas ištikimas lietuvių tautai daug skriaudų padariusiam tarptautiniam centrui, tas negali būti geras lietuvis. Juk tarptautinių centrų viršūnės tarp savęs puikiai susibičiuliuoja, reikalui esant, o savo aveles abu palieka likimo globai.

B. K. Algimantas

* „AIDAI", Nr. 26, gruodžio mėnesio, 1949. Nuo spalių 4, 1949 „AIDUS" leidžia lietuviai pranciškonai Amerikoje. Šis numeris spausdintas dar Europoje. Redaktoriaus adresas: Antanas Vaičiulaitis, 2087 No. Main Ave., Scranton 8, Pa., USA.

* „TĖVŲ KELIAS", Nr. 5, Sausio, 1950: Apartado 369, Caracas, Venezuela. Šiame numeryje patiekiamas vertimas iš žurnalo „Time", kuriame aprašoma, kaip lietuvis aukso ieškotojas, Aleksandras Laimė, atrado Angel krioklį, antrą sulyg didumo pasaulyje.

* „LAIVAS", Tėvų Marijonų Bendradarbių savaitraštis, 13. XI. 49. Tarp kita, telpa kun. J. Prunskio pasikalbėjimas su iš tremties į JAV atvykusia Klaipėdos Krašto lietuvaite Gerda Terese Bernadete Jakomaite, kurios krikšto motina buvo turinti Kristaus žaizdas Teresė Naumanaitė.

* „KALIFORNIJOS LIETUVIS" anglų kalba spausdina Vinco Ramono novelę Kryžiai. Išvertė Milton Stark. Dar šiemet išeis Kryžiai (Crosses) knygos formoje, angliškai. „Kalafornijos Lietuvis", kaipo mėnesinis žurnalas, daro didelę pažangą. Gerai parinktas tekstas ir lietuvių gyvenimo paveikslai puošia žurnalą.

* JUGUETES, Argentinos žaislų parodos, vykstančios Av. de Mayo 1149, katalogas.

„AUSTRALIJOS LIETUVIS"

Weroona Ave, Ascot Park,
Adelaide SA, Australia.

Pirmas nepartinis lietuvių laikraštis Australijoje, išeinąs kas dvi savaitės, teikia plačią vietos lietuvių gyvneimo informaciją. Leidžiamas 30—40 pusl. dydžio.

Prenumerata Argentinoje. metams 15 pezų, pusei metų — 8.

Užsisakyti per „A. L. Balso" Redakciją.

Pasaulis ir Moteris

LIETUVĖ IR TAUTINIAI DRABUŽIAI

Stebint lietuvių pobūvius, iškilmes, o ypač tautines šventes, darosi truputį keista ir net gaila, kad lietuvės moterys taip nedaug pasirodo su tautiniais drabužiais.

Kiekviena tauta, nors kiek mažai bebūtų išlaikius savo senovės turtų, išsaugojo tai, kas buvo surišta su kiekvienos dienos gyvenimu — tautinį apdarą. Taip ir Lietuvoje. Niekuomet nebuvo jis pasitraukęs iš mūsų kaimo, ir nors sunkių sąlygų ir amžinų nelaisvių pasėkoje mūsų bajorės puošėsi svetimais šilkais, ir baudžiavą nešančios lietuvės galėjo tik vargingus audeklus ir storas drobes vilkėti prie darbo ir per šventes, šitie audimų raštai, siuvimo būdas išliko. Išliko kraičių skryniose vilnoniai sijonai, margi kiklikai, kaišytos priejuostės, žičkais austos skarelės, ir juostos, gražiaspalvės, gražiaraštės.

Tačiau liko mūsų apdarų pavyzdžiai ir senose knygose, paveiksluose, raižiniuose, svetimų kraštų muziejuose.

Jau nepriklausomybės laikais dailininkas A. Tamošaitis po ilgų ir kruopščių studijų užsieniuose ir Lietuvoje, visuose tėvynės pakraščiuose išieškojęs neišseikėjamus tautodailės aruodus, išleido tautinių raštų ir autentiškų drabužių pavyzdžių rinkinius.

Šiuo metu plačiai žinoma ne tik pasaulio išblaškytiems lietuviams, bet ir svetimųjų kultūringajai visuomenei, Anastazija Tamošaitienė, pirmoji pradėjo austi ir populiarinti mūsų tautinius drabužius. Vėliau, dideliu mastu ėmėsi šito darbo tautodailės dirbinių kooperatyvas „Marginiai''.

Nedaug laiko reikėjo, kai Nepriklausomos Lietuvos moterys mūsų tautiniams drabužiams grąžino tą pagarbą ir meilę, kuria visada saugojo juos mūsų senelės, jais puošėsi net į karstą guldamos. Lengvos vilnos audeklai, puošnūs audimo raštai, galvos papuošimas, gintarai — visa tai teikia kažką šventiško, tad ne nuostabu, kad jie pasidarė lietuvei iškilmių drabužis, o tautinių švenčių dienomis stačiai būtinumas. Karo Muziejaus vasaros tradicija — kiekvieną tautiškai apsivilkusią moterį apdovanoti rožės žiedu. Prie Nežinomojo Kareivio paminklo dedant vainikus, atstovės rengėsi tautiniais drabužiais. Taip puošėsi studentės eisenose, taip dainininkės koncertuose, dainuodamos lietuviškas dainas rengėsi.

Nuotakos neretai eidavo prie altoriaus šitaip, ir tikrai, tai iškilmingai valandai prie jokių šilkų taip nesiderina rūta. kaip prie tų kuklių tautinių drabužių. Ir jie tiko šalia frako ir iškilmių uniformos į gražiausius pokylius, į šauniausius balius. Karininkų Ramovėje moterys puošėsi jais ir tai tokios moterys, kurių visuomeninė ir materialinė padėtis leido lengvai įsigyti kad ir Paryžiaus modelį. Vyresniųjų nuometai teikė ypatingo senovinio grožio ir didingumo. Tokiu apdaru moteris ypač saugo savo elgesio taurumą, ir visada kiti reiškia pagarbą, kurios nesukelia laisvas vakarinis drabužis.

Užsieniuose įvairių tarptautinių suvažiavimų proga, mūsų atstovės pasirodydavo lietuviškai pasipuošusios, ir visur sukeldavo savo apdaru susidomėjimą. Paryžiaus pasaulinėj parodoj, Berlyne ir kitur mūsų tautiniai drabužiai buvo visuotinio dėmesio ir susižavėjimo objektas, nes, išlaikydami visą liaudišką spalvingą margumą, jie išlaiko tap pat ir praktiško drabužio rimtį ir kuklų grožį. Tuo tarpu, kai daugelio tautų drabužiai labiau primena maskaradinius kostiumus, ir išpuošti pigiais blizgučiais. Prie tautinio kostiumo lietuvės dėvi, kaip papuošalą, tik gintarą, ir kai kuriose srityse koralų karolius, kas taip pat rodo mūsų moterų gerą skonį iš senų senovės.

Užėjus okupacijų laikams, labai dažnai tautinis drabužis moterims arba kaklaryšis vyrams, buvo vienintėlė priemonė, vienintelis tylus išsireiškimus savo tautinio galvojimo, — tuo metu tie apdarai kai kuriais atvejais pavadavo draudžiamas tautines vėliavas. Ir kaip tik tais priespaudos laikais mes išmokome dar labiau branginti tuos tautinius apdarus taip branginti, kad bėgdamos nuo pačios mirties, daugelis moterų numesdavo būtino reikalingumo dalykus, kad tik turėtų jėgos savo rankomis toliau neš ti šitą drabužį.

Vos tik prasidėjo laisvas gyvenimas DP stovyklose — pirmas, kuo lietuviai galėjo savo išgelbėtojams ir globėjams pasirodyti, buvo mūsų dainos, mūsų tautiniai šokiai. Ir tada vėl prieš saulę, prieš svetimos saulės šviesą ir akis buvo iškelti tautiniai apdarai. Tos moterys, kurios negalėjo išgelbėti iš bėgimo ir karo bėdų tokio savo turto, arba dar jų neturėjusios, dabar stengėsi kaip nors pasidaryti ką nors panašaus. Jos kantriausiai išsiuvinėdavo ant atsitiktinai gautų labdarybės skarmalų tautinius raštus, ir iš tolo, nuo scenos vis tiek buvo apgaunantis panašumas. Vėliau, lietuviškas išradingumas rado išeitį: buvo vyrų, mokančių padirbti stakles, ir atsirado neviena audėja.

Tada prasidėjo senų megztinių, vyriškų vilnonių baltinių ardymas. Dažė tas vargingas medžiagas, ir kokie audiniai išeidavo iš sumanių audėjų rankų. Ir vėl galėjo lietuvės džiuginti savuosius ir stebinti svetimus. Šitai kėlė svetimųjų pagarbą tautai, kuri turi tokius turtus, ir moka juos išsaugoti, ar iš nieko sukurti.

A. Skirgailienė.

VAIKO POILSIS

Vaikas turi pakankamai ir ramiai išsimiegoti. Net jaunuoliui reikia 10 val. miego. Prieškmokykliniame amžiuje labai gerai vaiko triukšmingą veiklą dienos metu pertraukti ir duoti jam truputį pamiegoti arba pagulėti. Silpnesniems arba ypatingai gy viems vaikams, kurių jėgos greitai išsenka, ir paaugus reikia dar dienos metu bent kiek pamiegoti ar pasilsėti. Atostogų metu reikia duoti vaikams gerai pasilsėti po varginančio mokyklos darbo. Mokyklą vos pradėjusiam lankyti vaikui, mokyklos gyvenimas duoda daug naujų įspūdžių, dėl kurių jis iš pradžių jaučia nuovargį. Dažnai būna naudinga dienos metu pasilsėti ir tokiam vaikui. Vaikas nori išnaudoti kiekvieną gyvenimo valandėlę ir labiausiai priešinasi tam poilsiui, kuris kaip tik jam naudingas ir reikalingas. Daug kantrybės reikia, kol pasiseka jį paguldyti. Taisyklingas, visuomet tas pats poilsio laikas ir teisingas tėvų reikalavimas palengvina vaiką paruošti reikalingam poilsiui. 1 metų vaikas per parą miega ir ilsisi daugiau kaip 13 valandų, 5 metų — 12½ val., 10 metų — 11 val.

A. G.

LIETUVAITĖS RAŠYTOJOS ŽODIS IŠ BRAZILIJOS

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktoriau!

Labai dėkinga Tamstai už nuoširdžius sveikinimus bei manęs, kaipo rašytojos, įvertinimą.

Iš savo pusės aš reiškiu Tamstai giliausios pagarbos žodžius už lietuviškos sąmonės žadinimą Argentinoje. Su dideliu malonumu skaitau Jūsų redaguojamą laikraštį. Naujų 1950 Metų proga linkiu Tamstai, kaip idėjiniam darbe, redaguojant laikraštį, taip ir asmeniškam gyvenime ko didžiausio pasisekimo. Taip pat malonėkit perduoti mano nuoširdžius sveikinimus visam redakciniam bei administraciniam Kolektyvui.

Tikėkimės, kad 1950 Metai bus Lietuvai palankesni. O gal dar, Dievas duos, Raudonasis Slibinas, persisotinęs, sprogs?

Kai tik būsiu ką paruošusi, Tamstos laikraščiui atsiųsiu.

Jus gerbianti

Karolė Pažėraitė.

KAROLĖ PAŽĖRAITĖ, rašytoja ir poetė, kurios dailiosios literatūros kūriniais ne kartą buvo papuoštos „A. L. Balso'' skiltys, savo laiške mūsų laikraščio redaktoriui linki, kad 1950 metais sprogtų Lietuvą pavergęs slibinas, ir kad mūsų Tėvynė taptų laisva.

Savu laiku „A. L. Balse'' buvo plačiai aprašyta, kaip kelios Argentinos lietuvių šeimynos be jokio kapitalo ėmėsi savistoviai gaminti kėdes. Per kelioliką metų išaugo 16 lietuvių kėdžių fabrikų. Šis paveikslas įmtas inauguruojant naujuosius kėdžių fabrikanto B. Eidukonio namus, Salta 265, Sarandi, 12. 2. 1950. Centre, savo draugių mo ksleivių tarpe, matosi Marytė Eidukonytė su Benita Aukštikalnyte.

Kasdieniniai Reikalai

BELGIJOS KONGE GIMĖ ŠEŠETUKAI

Leopolville dienraštis „Kinyamatoka'' 28. 2. 50 praneša, kad Ruanda moteris, Belgijos Kongo srityje Rumbura pagimdė 4 sūnus ir 2 dukteris. Šešetukai randasi puikiausiame sveikatos stovyje.

— VLADISLAVAI KURKLIETYTEI -- INDRIŪNIENEI 23. 2. 50 padaryta apendicito ir kepenų operacija Bs. Aaires ligoninėj Alvear, salė 1, lova 80. Atlaikiusi sunkią operaciją ligonė sveiksta. Prieš metus su savo vyru, Jonu Indriūnu ir dukra Juanita - Audrone, 12 m. amžiaus atvyko iš tremties. Vyras darbe buvo susižeidęs ranką. Po poros mėnesių gydymosi grįžo darban.

— ONA PAPEČKIENĖ iš Rosario atvežė „A. L. Balsui'' literatūrą, jos atgabentą iš Europos. Gerb. viešnia paviešėjo Lietuvių Klūbe ir pas gimines.

MIKĖNAI SU DUKRA LANKĖSI SOSTINĖJĖ

Ilgamečiai „A. L. Balso'' skaitytojai Antanas ir Antanina Andrijauskaitė Mikėnai iš Comodoro Rivadavia karnavalų proga viešėjo Buenos Aires, sykiu su jauniausia savo dukra Haydeė, 12 m. amžiaus, šešto skyriaus mokinė.

Vyresnės pp. Mikėnų dukros, Paulina ir Antonia, abi mokytojos, mokytojauja Argentinos valstybinėse mo kyklose Comodore. Jos siunčia linkėjimus visiems savo pažįstamiems sostinėje.

Haydeė Mikėnaitė yra krikšto duktė Argentinos respublikos prezidento, gen. J. D. Perón, motinos, ponios Juana Sosa de Canosa, o jos dabartinis vyras, p. Marcelino Canosa yra Haydeė Mikėnaitės krikšto tėvas.

Gerb. Mikėnai aplankė „A. L. Balso'' Redakciją, perdavė linkėjimus ir prenumeratas nuo tos tolimos padangės draugų.

ČESLOVAS BARANAUSKAS SUMUŠĖ TREMTINIŲ REKORDĄ

Česlovas Baranauskas ir lietuviškai kalbanti broliškos latvių tautos jo žmonelė, ponia Erna Zarinš, labai populiarūs Argentinos lietuvių tremtinių tarpe. Jie atvyko iš tremties sykiu su didžiuma nelaimės draugų, t. y. prieš porą metų. Bet štai vasario 24, 1950 jų šeimos židinį jau antrą kartą Argentinoje aplankė garnys, šį kartą atnešdamas poniai Ernai Baranauskienei stiprų sūnų Rikardą.

Sveikinu p. p. Baranauskus, duodančius gerą pavyzdį mūsų tremtiniams. Visvaldis.

— LUCIJA DUTKAITĖ, studijuoja odontologiją Rio de Janeiro universitete. Ji gimus Ukmergės apskrity, 1930 m. Brazilijon su tėvais atvyko 1936. Ji studijuoja ir piano muziką.

— ANGELA JOTEKAITĖ, jau šešta Brazilijos lietuvaitė, Sao Paulo mieste įstojusi Pranciškonų vienuolynan.

— IEŠKAU GYVENIMO DRAUGĖS, kuriai nusibodo vienuma, kaip ir man. Turiu gerą tarnybą ir žmonės sako , kad esu linksmas. Kuri tautietė norėtų savo likimą surišti su manuoju, malonėkite rašyti šiuo adresu: Sr. Miguel Kuprys, Desvio Hardcaste, Ing. White, FCNG Roca prov. Buenos Aires. (2)

IEVUTĖ PAULĖKAITĖ JAU SKIRIASI

Sausio 8 d. Chicagos „Sun-Times'' praneša, kad Ievutė Paulėkaitė, 1948 metais ištekėjusi už milijonieriaus Winthrop Rockefellerio, jau sikriasi.

Chicagos laikraštis žinias ima iš New Yorko laikraščio „World Telegram''. Šio laikraščio korespondentas Charles Ventura tvirtina, kad netrukus byla pateks į teismą. Laikraštininkai norėjo gauti paaiškinimų iš paties Rockefellerio arba jo žmonos, bet niekur negalėjo jų surasti.

Rockefelleriai sugyveno sūnų, kuris gimė užpereitų metų rugsėjo 17 dieną. Ponia Rockefellerienė yra 32 metų amžiaus. Savo laiku Chicagoje ji buvo paskelbta gražiausia lietuvaite.

— KAZIO LAPINSKO žmonai, Olgai Breger, 18. 2. 50 garnys atnešė sveiką ir gražią dukrą, kuriai duotas vardas Maria - Nėlida. Lapinskai prieš pusantrų metų atvyko iš Italijos. Gyvena Villa Scasso. K. Lapinskas su kitais trimi draugais sudarė bendrovę ir stato namus. Rep.

— JUANA VIZBARAITĖ, mokytoja iš Tukumano, viešinti pas savo gimines pp. čepėnus Floridoje, karnavalų metu lankėsi Lietuvių Klūbo parengimuose, susipažindama su sostinės lietuvių jaunimu.

— MARTA LIDIA MAKUCH, Lidijos Endzaitytės ir P. Makuch vyresnioji duktė, 11 m. amžiaus, baigusi 6 pradinės mokyklos skyrius Floridoje, priimta Komercinėn Gimnazijon.

— LILIA GUDELIŪNAITĖ Buenos Aires miesto Villa Crespo dalies karnavalų parodoje laimėjo antrą premiją, $ 500. Pirmą premiją gavo pernykščių metų gražuolė, „nugalėjusi'' Gudeliūnaitę tik dėl to, kad pastaroji yra vos 15 metų amžiaus

— MARIA DZIKAITĖ su savo vyru Augustin Rėpollos, švietimo ministerijos inspektorium, atostogas praleido Kordobos kalnuose.

— OTONO TEPFERIO žmonai, Argentinoj gimusiai ir sykiu su savo vyru veikiančiai Susivienijimo Liet. Argentinoje scenoje, poniai Antonijai Sereikaitei, 10. 2. 50 garnys atnešė gražią ir sveiką dukrelę, kuriai parinktas vardas Isabel - Margarita. Laimingai augti!

— KAZIMIERA PETRUSEVIČIŪTĖ, buvusi gimnazijos mokytoja Kaune, karo metu Anglijoje dirbusi kaipo slaugė, atvykusi Argentinon dirbo Buenos Aires Anglų ligoninėje, 15. 2. 1950 sukūrė šeimos židinį, ištekėdama už dantų techniko, klintkos „Pavon'' savininko, p. Kurkausko.

— SOFIA T. KEMEŠYTĖ, mokytoja, „A. L. Balso'' bendradarbė, Plegaria por Lituania autorė ir mokytoja Mary Juškaitė, abi iš Berisso, atostogas praleido Capilla del Monte, Kordobos kalnuose.

— VLADAS MOČAITIS 18. 2. 50 sukūrė šeimos židinį, apsivesdamas su panele Genovaite Bražėnaite. Vestuvių vakarienė įvyko jaunojo bute. Linkiu daug laimės jaunavedžiams! Svečias.

— JULIA REGINA VIRGAILYTĖ duoda piano muzikos pamokas naujuose savo tėvų namuose: R. Sarrat 739, Sarandi.

— REIKALINGA vedusi pora namų ruošos darbui, virėja ir padavėjas. Geras atlyginimas: Galileo 2443, Bs. Aires, Sr. Bruno Mikšys (Tel. 44 - 1308)

ALOYZAS BARONAS

Pavėlavimas

Aš paėmiau ir jieškojau žodžių, kaip degtukų. Aš nesižvalgiau, lygiai taip pat ir jis, bet jaučiau, kaip visų žvilgsniai mus degino. Mes buvome katile, kurio sienos buvo raudonos iš neapykantos, bet vis dėlto, jos netirpdė mūsų, nes tarpe stovėjo neseniai pasibaigusio karo siena, verčianti apsigalvoti ir mokanti viską naujai suprasti.

Vienoj didelėj stotyj stovėjom gerą pusvalandį, ir per jį pasikeitė mūsų prieangio sudėtis. Lyg laisviau pasidarė, bet ir prie atidarytų durų oras buvo sunkus, nes nuo buvusio susidūrimo vis dar buvo tvanku. Nemalonus įspūdžio šešėlis galėjo dingti tik kartu su mumis. Aš mielai būčiau išėjęs į kitą vagoną, jei nebūčiau rizikavęs netekti vietos, nes traukinys buvo perpildytas, ir kiekvienas bandąs įlipti buvo sutinkamas keiksmažodžiais ir nepasitenkinimu. Kai traukinys vėl bėgo ir kai keleiviai pradėjo vėl snausti ir bartis, jis man tarė:

— Žinai, jų negalima išmokyti. Negalima. O žalos padarė jie mums daugiau negu bet kas pajėgia suskaičiuoti. Kai prasidėjo karas, aš buvau penkiolikos metų ir penktoj gimnazijos klasėj. O dabar kas aš esu? Niekas. Septyneris metus mus valdė botagas, ir aš pripratau būti neapkenčiamas ir mušamas ir išmokau kitų neapkęsti ir naikinti. Įdomu, kokie būtų lordai ir grafai po to, kai septyneris metus ant jų nugaros būtų gulėjusi lazda ir kai iš šalies būtų sakę: nepasiduok, kirsk atgal, degink ir naikink, būk didvyris. Tai vadinosi judėjimu, kuriam daug kas reikšmės skyrė. Šiandien iš inercijos mūsų daugelis vis dar nori judėti. Net ir aš pats.

Traukinys bėgo, ratams verkiant ta pačia meliodija. Gal bėgo ne traukinys, bėgo mūsų mintys atgal prieš keletą metų, bėgo į jaunas ir nesudrumstas dienas. Bėgo pro šalį anų buvusių dienų vaizdai, kaip mažų stotelių geltoni namiūkščiai, kaip prie pat geležinkelio suversti blokai sudužusių vagonų, lyg dienų. Naujasis pažįstamas vėl tęsė:

— Aš, du kartu pabėgęs iš atvažiavusios darbams gaudyti komandos, trečią kartą buvau pagautas su kitais miestelio jaunais gyventojais ir su draugu nuvežtas į vieną netoli mūsų krašto sienos esančią lentpjūvę. Ten radom daug darbo, maža valgyti, ir nešėm lazdų ir koliojimų naštą. Vieną naktį užmušėm šeimininką ir, sudeginę lentpjūvę, pabėgom. Nubėgau į tetos ūkį ir gyvenau, o draugą pagavo, atvežė į tą patį miestelį ir visų svetimtaučių darbininkų akyvaizdoj pakorė.

Po pusmečio mane vėl pagavo. Išvežė labai toli ir pristatė vienam dideliam aprangos sandely dirbti. Dirbome galbūt iš viso penki šimtai. Į vidų įeinant mus kratė ir saugojo, kad neįsineštumėm ugnies. Ne tiek kratė, kiek mušė. Ir patys sargybiniai negalėjo rūkyti. Didžiulė buvo salė, stipriąja sale vadinama. Ir jei kada būsi Frankfurte ant Maino, paklausk apie tai, ir ją kiekvienas senesnis miesto gyventojas parodys. Bet kartą vienas draugas įnešė du degtukus ir dėžutės briauną. Nutaikę progą, nupjovėm ten rastos žvakės galą. O žvakių ten buvo daug. Frontui buvo siunčiama. Nutaikę progą, uždegėm žvakės galą ir, pavožę po šalmu, užmetėm šilku, kurio kaip ir kitų rūbų, buvo didžiausios krūvos. Juos rūšiavom, dėliojom iš vienos vietos į kitą, dalį jų išveždavom ir vėl atveždavom naujų. Po to, kai mes padarėm, naktį lagerį sunkiai miegojosi. Kažkodėl norėjosi, kad atskristų lėktuvai bomborduoti miesto. Bet tą naktį buvo ramu. Ir gaisro nesulaukėm.

Kitą dieną ėjom į darbovietę drebėdami. Galėjo būti išdegusios grindys ir gaisras toliau neišsiplėtęs, ar buvęs užgesintas budinčių. Bet ne. Buvo viskas tvarkoj. Prie progos pažiūrėjęs, pamačiau, kad žvakė buvo sudegusi ir užgesusi, neuždegdama šilko. Praėjo keletas dienų. Į puodą, kuriame nešiojau arbatą, įsipyliau benzino. Draugas vieną šilko ritinį apipylė juo. Ant jo pastatė žvakę ir, kad ji neuždustų, vėl pavožė po šalmu. Viršuj užmetė dar keletą gabalų šilko. Taip ir supleškėjo sandėlys. Net gražu.

Trečdalį mūsų, kartu su dviem sargybiniais, sušaudė, antrą trečdalį paliko tvarkyti griuvėsių, o kitą nuvežė į elektros reikmenų fabriką. Dirbom, ir toliau ta pati istorija. Nebuvo ko valgyti, ir mušti gaudavom. Bet mes girdėjom iš užsienio, kaip mumis didžiavosi, kad mes deginam ir žudom, kad mėtom raketas labiausiai bomborduotinose vietose, kad mes, prispausti ir mušami, keliame galvas. Mes girdėjome, kaip gyrė mus ir liepė laukti. Ir laukėm. Jei šiandienn kas pavartoja peilį, yra nusikaltėlis, o pirma už kiekvieną slaptą dūrį į nugarą garbino ir pasižymėjimo ženklus žadėjo.

— Bet dabar taika, — pabandžiau prieštarauti.

— Taika, sakai. Tai ko čia trankais, jei taika? Velnias — ne taika, jei negali namie sedėti. Sakyk, laukiam taikos. — Jis regimai pyko. Ir man pasidarė to kieto lenkiuko baisu. Juk ką žinai . Jis jaunas, įpratęs ir staigus.

Bet jis vėl išsiėmė cigaretę, padavė man, padavė netoli sėdinčiam seniui, visiems trims uždegė ir ėmė žiūrėti pro langą. Lėkė daigtai ir kiekvienam akyse vaizdus ir širdyse prisiminimus kėlė. Kai vėl vienoj stoteėj sustojom, traukiny pasidarė tuščiau. Rodos, mūsų prieangis pasidarė erdvesnis, ir visiems pakako vietos prisiglausti prie sienų.

Staiga mano kelionės draugas atkreipė dėmesį į vieną apysenį keleivį, kuris iš pažiūros atrodė ūkininkas. Valandėlę jis į jį, sėdintį ant juodai apvilkto lagamino, pažiūrėjo, ir aš mačiau, kaip staiga senis nuleido galvą.

— Šuo vokiškas! — suriko mano bendrakeleivis. Šuo, lauk! Kitaip pakarsiu aš tave! Lauk, kol traukinys dar nepajudėjo. Antraip — iš einančio šoksi.

Niekas nebandė ginčytis. Tik kai senis vikriau negu tiktų jo ūgiui ir metams, paėmė lagaminą ir ėjo pro duris, keletas nedrąsiai murmtelėjo:

— Palauk, kur eini? Nebijok!

Bet senis matyt, apsiskaičiavo, kad geriau nelaukti. O kiti, matydami jo skubą, nedrįso užtarti, nežinodami, kokia praeitis buvo paliekančio vagoną.

— Matai, šitas šuo, kuris išbėgo, — tarė mano naujasis draugas tuo metu, kai traukinys vėl pradėjo judėti, — šitas šuo vertas pakarti. Mes seniai jį turejom sutvarkyti. Pavėlavau aš ir mano draugai keletą mėnesių. Aš pasakojau, kaip mes dirbom elektros reikmenų fabrike. Nebuvo ko valgyti. O pas jį tarnavo vienas mano tautietis ir pavogė iš virtuvės gabalą mėsos ir kepalą duonos. Tas senis jį pagavo ir atidavė policijai. Ir po šiai dienai nėra vaikino. Tai ką manai, dovanoti jam? Daug tokių yra. Seniai reikėjo padaryti tai, bet atėjo Vakarai, mus išgrūdo tolyn, ir nebuvo progos. O dabar, matai, jis tikriausias demokratas. Už jo galvą ir paleidimą pelenais jo ūkio porą paguodžiančių ir padrąsinančių sakinių radio kalbėtojai iš anapus Lamanšo būtų pasakę visiems, kurie buvom ujami. Bet aš dabar atsiskaitysiu.

— Nekalbėk taip garsiai, — perspėjau.

— Nebijok: jų nei vienas nesupranta. Jiems visos svetimos kalbos vienodos. O aš vistiek tą pilietį pagausiu. Nuvyksiu į jo ūkį ir rasiu. Ne, aš jį čia pat rasiu. Jis šitame traukiny važiuoja, tik perlipo į kitą vagoną.

— Na, juk taika! Dabar nebe tai, kas pirma buvo.

— Taika — ne taika, o tvarka turi būti. Bet tiek to. Šiame traukiny ir nepatogu ir sunku rasti. Atrasiu vėliau.

— Bet juk dabar pervėlu. Pervėlu, ir dabar ne tai, kas pirma buvo.

— Nė velnio ne pervėlu! Koks skirtumas? Už jo galvą pagyrimas buvo skirtas. Jo nubaudimas buvo pavyzdžiu kitiems tokiems, kaip jis, nesiskaityti su žmogumi. Reiškia turim būti baudžiami mes, kurie sudėlsėm. O be to, mes jam, tegu ir aš pats, daug gero padarėm suvėlindami. Vistiek jis buvo užsipelnęs mirties. Mes jam leidom pamatyti, kas karą laimės. Dabar jau daug lengviau mirti, nes nebėra vilties pasidaryti ponu ir pamatyti vadą, bevaldantį pasaulį. Ar tai — neteisybė? Taigi, jis turėtų dar ačiū pasakyti, kad mes tik dabar jį pakariam.

— Bet juk dabar taika. Dabar visai kas kita.

— Vis tu su savo taika. Tai manai, taika sugrąžino mano du brolius, kuriuos lazdomis užmušė? Tu manai, taika sugrąžino mano motinai sveikatą? O be to, mane tie, kurie sako, kad taika, išmokė neapkęsti ir keršyti. Ir jie visa tai gyrė. Vienas mano draugas nusodino vieną tokį šio krašto pilietį nuo dviračio. Gatvėj žmonės pakėlė triukšmą. Pasimaišė kažin koks belgas ir sušuko susirinkusiems: „Tai ką, septynerius metus jojot jam ant nugaros, o dabar ir dviračio jam gailit pasijodinėti!'' „Taika'', jam atsakė visi. O belgas ir rėžia: „Jei taika, tai kam jūsų vadus teisia! Paleist!'' Kodėl mes neturim teisės atsiskaityti su tais, kurių niekas neteisia? Argi belgas neteisybę pasakė? Didieji teisia didžiuosius, o mažieji — mažuosius. Visų vienoda teisė. Na, bet kas buvo užplanuota anksčiau, vistiek negali praeiti . Nepraeis. Reikia, kad jų vaikai atsimintų ir nebandytų mūsų vaikų mušti.

Man ši tema buvo nemaloni. Aš tylėjau net ir tada, kai jis pabaigė. Man prisiminė Remarko sakinys apie šunį, kuris įpratintas kąsti, kanda ir savam.

Gerą pusvalandį mes važiavome tylėdami. Saulė buvo pakilusi aukštai ir kaitino vagono stogą ir sienas. Buvo baisiai tvanku, ir skaičiau valandas iki tikslo. Koridoriuj tarpais klaidžiojo saulės spinduliai ir šokdino milijoną dulkių. Vienoj stoty naujasis mano pažįstamas išlipo.

— Aš čia gyvenu. Netoli mūsų stovykla. Kai važiuosi pro šalį, užsuk. Jan Lapinski vadinuos.

Mes atsisveikinom, ir tikriausiai jis, kaip ir aš, galvojo kažin ar kada besusitiksim, ir kad niekada nebus reikalo man pas jį užvažiuoti. Tai ir būtų viskas. Aš pamiršau šį įvykį ir tik šiandien pareidamas iš skalbyklos, pastebėjau jo pavardę. Štai tiesiog verčiu: „Už nužudymą vieno ūkininko ir jo ūkio sudeginimą nuteistas mirties bausme Jan Lapinski, dvidešimt trijų metų amžiaus. Jo bendrininkas nuteistas dvylika metų kalėjimo. Lapinski labai įžuliai laikėsi teisme, sakydamas, kad jis tai padarė, ką turėjo padaryti seniau, ir labai apgailestavo, kad tai padarė pavėluotai. Antraip jis nebūtų teisiamas. Advokato paduotas jo vardu apeliacijos skundas atmestas.''

— Matote, kaip išeina kartais, — numetė Vytas laikraštį, — ir dabar jūs suprantate, kodėl aš keikiu.

— Matai, pirma būtų buvęs didvyris, o dabar — žmogžudys, — kiek ironiškai tarė Liūdas, nukeldamas kavą.

— Kaip greitai keičiasi sąvokos, greičiau negu laikas, — murmtelėjau.

— O juk jį baudė ne už žmogžudystę, bet už pavėlavimą, — tarė iš spintos imdamas puodukus Liudas. Jis lukterėjo ir neatsigręždamas pridūrė:

— O gal už tai, kad velnias visur bolševikiškų dorovės bacilų prisėjo?

Už lango vis dar dainavo beržai. Lapas plakė lapą ir šaka šaką glostė. Vytautas žvilgterėjo į langą.

— Ko žiūri? paklausiau.

— Žinai, jei galėčiau, aš tuos beržus perkelčiau ant jaunojo Lapinskio kapo. (Pabaiga).

Taip atrodo pilietis laiku apsimokėjęs „A. L. Balso'' prenumeratą

O taip atrodo neapsimokėjęs ir priedų negavęs.

Poezija

PRIE GENERAL SAN MARTIN MAUZOLIEJAUS

Mes, radę motiniską prieglaudą
Argentinos žemėj svetingoj,
Jautėm širdyse laimę begalinę,
Vasario šešioliktoj dienoj,
Nes galėjom iškilmingai ją švęsti.
Tą dieną mūsų mintys skrido
Į Tėvynę, prie brolių kapų,
Paguosti pulkus partizanų,
Priduoti drąsos ir jėgų —
Padėti kentėti vergijos kančias.
Negalėdami puošti gėlėmis
Kapus už Lietuvos laisvę kritusių
Atėjom prie San Martin Mauzoliejaus,
Su gyvų gėlių vainiku —
Nulenkdami galvas, padėjom.
Kai susikaupę prie mauzoliejaus
General San Martin mes stovėjom,
Į mus žvelgė jo karžygiškos akys,
Ir lyg šituos jo žodžius girdėjom: —
„Vieningoj kovoje laisvę laimėsit".
General San Martin — narsusis karys,
Iškovojęs laisvę Argentinai.
Ir mūsų laisvės kovų dalyvis,
Paaukojęs gyvybę Tėvynei —
Šaukia eiti jų pėdomis.
Ilsėtis ramybėj mes, lietuviai, linkim,
Tau General San Martin — didis patriote.
Juk tik Tu Argentinos vaikams,
Leidai laisvės oru kvėpuoti —
Kur ir mes radom pastogę...

Buenos Aires, 16. 2. 50. Leonas Kančauskas

TĖVIŠKĖ

Graži manoji paprastutė tėviškė,
Pasidabinus rūtom ir lelijom
Motinos meilė ir saulėtos dienos vieši čia
Ir tėvo prakaitu visi laukai apliję.

Man neatstos laukų nei aikštės nei alėjos,
Nei medžiai tie, kur prie bulvaro auga,
Nors čia šviesa elektros iš plačių vitrinų liejasi,
O tėviškę tik pilnatis ant gryno lauko saugo...

Išeisi į laukus — tau juokiasi ramunės
Ir dobilas raudonas lenkiasi po kojų.
Banguoja, supasi rugiai lyg bangos Nemune
Ir maldą šnabžda jaunas vasarojus.

Klausai širdim ir negali atspėti
Iš kur aplinkui laimės žodžiai girdis —
Ir šviečia deimantais dangaus skliautai žvaigždėti
Kai vakarai vynu ramybės girdo.

Juozas Almis Jūragis

VAIKŲ KAMPELIS

VĖL MOKYKLON

Gera semti mokslo žinias,
Iš mokyklos sandėlių.
Dar geriau atostogauti,
Žaist be jokių rūpesčių.
Nereik kelti anksti ryte,
Kai miegoti taip saldu.
Kada rytmečio paukštelių,
Skamba daug gražių balsų.
Bet nubėgo, nuriedėjo,
Tos dienužės viesulais, —
Reikia vėl paėmus knygas,
Į mokyklą eit būriais.
Ten pasveikins kietas suolas,
Juoda rašymo lenta
Ir rustusis klasės kampas,
Bei žemėlapių krūva...
Kai susėsime į suolus,
Reiks sukt galvą nuolatos,
Kur tos skaitlinės raitytos,
Vėl beširdiškai kamuos...
Daug kam beatostogaujant,
Išgaravo iš galvos:
Matematikos gudrybės
Visos paslaptys gamtos.
Tokie prakaitus devynis
Brauks nuo veido ir kaktos,
Mokytojas rimto veido
Kai pakvies juos prie lentos.
Nežinos kiek bus pridėjus
Tiktai penkis prie dviejų,
Už ką kampe reiks stovėti,
Nusisukus nuo draugų...
Ant žemėlapio pasaulio
Argentinos nesuras,
Beieškodams, beklajodams,
Ranka prie Maskvos nuves.
Ir sakys: „Štai Argentina,
Ir Brazilija prie jos,
Su bananų gausiais sodais,
Su plantacijom kavos".
Prisiminti visad verta,
Gera priežodį žmonių:
„Kas nedirba — tinginiauja,
Tas nedaro nei klaidų".
Nebijokim jokio vargo,
Nei visų savo klaidų.
Drąsiai į šviesų rytojų,
Ženkime mokslo keliu...
Kai laisvės aušra Tėvynėj
Nušvis po nakties žiaurios,
Grįšime mokslu ginkluoti,
Kurt naujosios LIETUVOS.

L. Kančauskas.

Buenos Aires, 16. 2. 50.

VILNIAUS KALNELIAI

Aušta aušrelė, netoli diena,
Ruošiasi į kovą visa Lietuva.
Vilniaus kalneliai, sveikiname jus,
Ruoškite drąsuoliams tinkamus kapus.
Mūsų vadai narsūs, veda mus kovon.
Drauge mus palaidos žemelėn juodon.
Vilniaus...
Priešo mes nebijom, nebaisi mirtis,
Karžygiui brangesnė yr' garbė šalies.
Vilniaus...
Šimtametės pušys mus čia apraudos,
Sūpuojamos vėjo mums dainas dainuos.
Vilniaus...
Čia sena močiutė mūs neapraudos,
Tik raiba geguto kartais užkukuos.
Vilniaus...

LEISKIT Į TĖVYNĘ

Leiskit į tėvynę,
Leiskit pas savus,
Ten pradžiugs krūtinė,
Atgaivins jausmus.
Pirm negu aušrelė
Skaisti patekės,
Ten mano dainelė
Linksmai suskambės.
Čia jausmai man žūna,
Kalinė širdis,
Leiskit į tėvynę,
Akys ten nušvis.
Svetima padangė
Nemaloni, ne.
Tėviškėlę brangią,
Vis regiu sapne.
Nemuną dabina
Gražesni žiedai,
Širdį ten ramina.
Meilesni jausmai.

PLAUKIA ŽĄSELĖ

Plaukia žąselė per ežerėlį,
Gir, gir, gir, gar, gar, gar, per ežerėlį.
Plaukia žąselė per ežerėlį,
Plauk, plauk, plauk...
Ne viena plaukia — ir žąsinėlis,
Gir, gir, gir,...
Ėjo berniukai į mokyklėlę,
O čia, čia, o papa papa...
Ne vieni ėjo, ir merguželės,
O čia, čia, o papa, papa...

Pietai pralenks Šiaurę!

—oOo—

S. Francisco Solano

Pažanga, kuri dabar reiškiasi ir užtikrina didingą ateitį pietinei didžiojo Buenos Aires pusei, remiasi šiais faktais:

1. Didysis autų kelias sujungs tiesioginiai ir greitai pietus su Sostine.
2. „Viaducto Sarandi" pašalins laiko gaišinimą, kurį dabar sudaro geležinkelio barierai.
3. Avenida General Perón — buv. Pavón — ir Avenida General Mitre su jų praplėtimu, naujais grindiniais ir patogumais automobiliams, abi zonas sujungs sparčiai ir patogiai.
4. „Tunel Riachuelo", laikinai paralizuotas, per valandą perleis po 5.000 vežimų, nekliudydamas judėjimui.
5. Parkas Pereyra — neseniai suvalstybintas — su savo sodytais medžiais, gražiom alėjom, jungimu su pliažais, gražiausias pasaulio parkas taipgi garantuoja, kad „Pietai Pralenks Šiaurę". labai greitu laiku.

Šie gretimi miestai su apylinkėmis gyventojų turi:

Avellaneda 1.000.000,
Quilmes 200.000,
La Plata 350.000

— visi daugumoje apgyvendinti darbo žmonėmis, savininkais ir fabrikantais.

Šiaurės dalyje žemės sklypai daėjo iki nepasiekiamų kainų, bet pietuose jos bus dar aukštesnės, kadangi Pietai Pralenks Šiaurę!

QUILMES

moderniškas, sparčiai augantis La Platos pakrantės miestas, aplink kurį auga daugybė moderniškų fabrikų, jame yra darbo žmonių apgyventi rajonai.

pralenks, nes greta Fordas nupirko 63 hektarus savo naujam fabrikui statyti. Ten pat Johnson Aceros fabrikas, kuriame dirba pora lietuvių inžinierių ir personalo. Būsimas miestas:

San Francisco Solano bus industrialė širdis, puikiausia apsigyvenimui vieta. Sykiu tai istorinė vieta, nes ten gyveno San Francisco Solano.

Susisiekimas nepaprastai patogus ir greitas. San Francisco Solano greit bus pietų Vicente López.

YRA 12.000 lotų, baigiamų išparduoti. LIETUVIŲ KOLONIJAI yra rezervuota 500 lotų, su aikšte LITUANIA viduryje ir vieną manzaną TULSA Bendrovė dovanoja tos mūsų kolonijos kultūriniams ir sporto reikalams, kurios vertė siekia $ 215.000. Lotus dar galima gauti po $ 50 — $ 70 mėnesiui. Tik 16 Klm. kelio.

PIETAI PRALENKS ŠIAURĘ!

Tai pirmutinė proga Argentinos lietuviams įsikurti kompaktine mase, apie ką daugiau 20 metų svajota. Nepraleiskite vienintėlės progos tapti savininku lengvomis sąlygomis, nes kas savu laiku tokia kaina nusipirko Quilmes, ten dabar vietomis kvadratinio metro kaina pasiekė $ 1.200.

San Francisco Solano

LIETUVIAI įsikūrę SAN FRANCISCO SOLANO gyvens vieningai ir draugiškai. Būdami savininkais prie pat miesto, industriniame geros žemės rajone, kur teka upelis Las Piedras ir jau yra elektra. Patartina įsigyti po kelis lotus, nes tai geriausias savo sutaupų investavimas.

SAN FRANCISCO SOLANO lotus parduoda milijoninė T. U. L. S. A. (Tierras — Urbanización — Loteos — Soc. Anón.) Bendrovė. Gauti planus ir platesnes informacijas bei lotų nusipirkimo reikalais galima kreiptis šiais adresais:

„A. L. BALSAS", AVENIDA BOEDO 737, BUENOS AIRES.

GEN. T. DAUKANTAS, CALLE CADORNA 85, WILDE, T. E. 20-7665.

Arba centralinėn raštinėn:

T. U. L. S. A.,
VIAMONTE 180 — BUENOS AIRES

PUIKI PROGA NUSIPIRKTI LOTUS!

„PLAZA LITUANIA" ATEITIES MIESTE SAN FANCISCO SOLANO!

ATEITIS ARGENTINOS PIETUOSE!

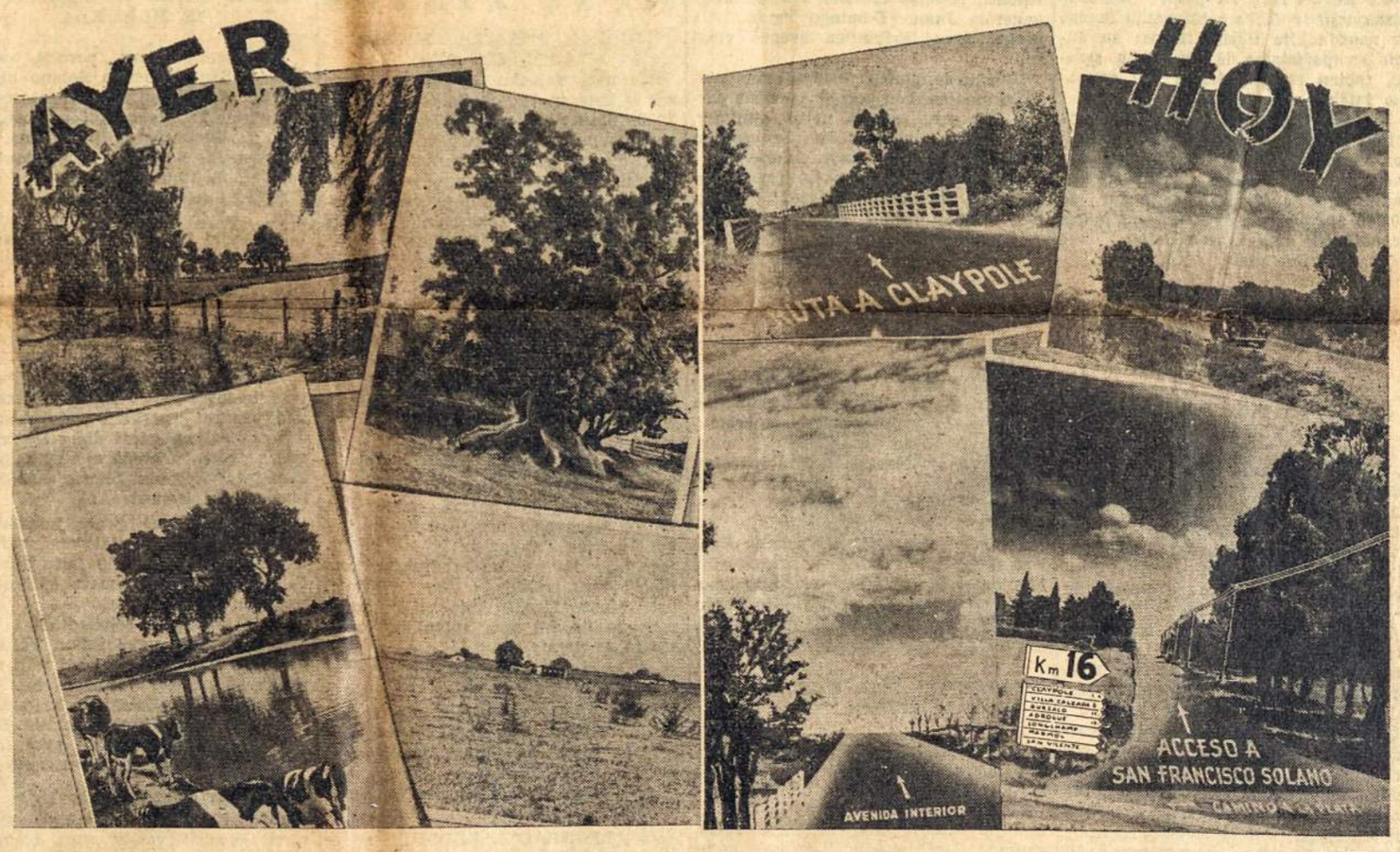

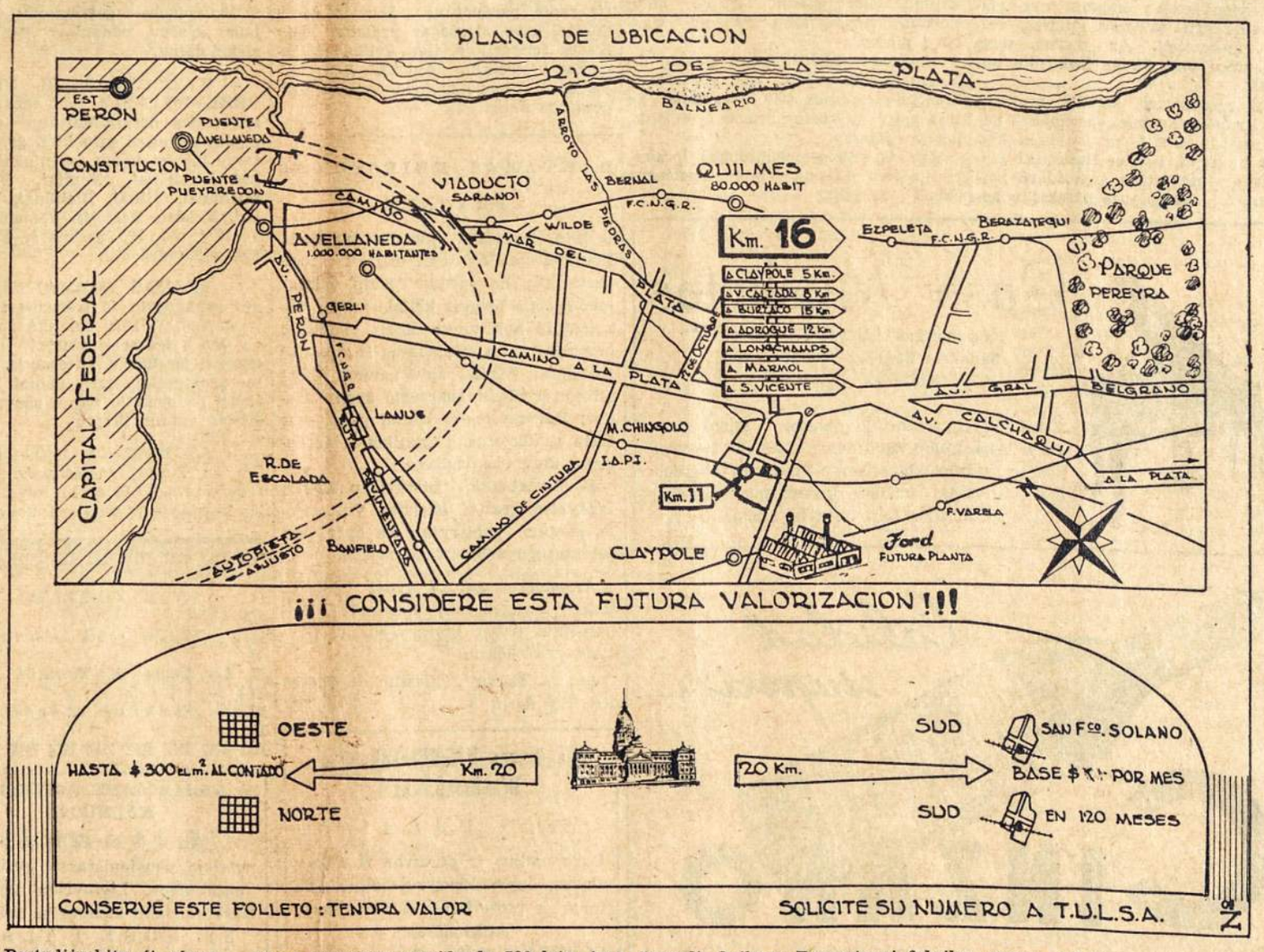

¡¡¡ CONSIDERE ESTA FUTURA VALORIZACION !!!

CONSERVE ESTE FOLLETO: TENDRA VALOR

SOLICITE SU NUMERO A T.U.L.S.A.

Pastudijuokite šį planą: 16-me kilometre parsiduoda 500 lotų, tarp Sarandi, Quilmes, Berazategui fabrikų srities, netoliese parko Pereyra. Dabar pat rezervuokite sau bent vieną lotą. Nusipirkdami žemės sklypą, apsaugosite savo sutaupas. San Francisco Solano — didžiausios ateities centras. Pirkite dabar, kol kainos prieinamos!

Paraginimas

GENERALINIS KONSULAS APIE TREMTINIUS

Atvyko 20.000. Nesiregistruoja ir „amerikonėja"

Mieli Tautiečiai:

Jūsų jau čia atvyko dvidešimts tūkstančių: pagal D. P. bilių, šešių metų kvotas ir apie 1.000 atgavusių JAV pilietybę, sulig gimimo šioje šalyje. Kiek galėdami tiek mes , tiek mūsų kolegos, prisidėjome prie Jūsų atvykimo, parūpindami metrikas, surasdami gimines ir draugus. Pagal Jūsų nurodymus giminės buvo ieškomi per spaudą, radiją, ne tik JAV, bet paieškojimus persiųsdavome ir į Kanadą ir Pietų Ameriką. Atsakyti pajėgdavome tik atsiliepus giminėms, arba kai kada „kaimynams", kilusiems iš tų pačių vietų Lietuvoje.

Džiaugdamiesi Jūsų atvykimu betgi norėtumėm, kad mūsų su Jumis ryšiai nebūtų nutraukti ir ateityje — Jūsų pačių naudai. Mes turime turtingą kartoteką, kuri virs centraline, jei Jūs visi, kur bebūtumėt, kooperuosite, suteikdami pirmą kartą žinias apie save: vardą, pavardę, gimimo datas ir vietas visų šeimos narių, ištekėjusių moterų mergautines pavardes, kokioje nuolatinėje stovykloje gyvenote prieš išvykimą, galutinai įgytą mokslą, profesiją ar amatą. Ateityje, keisdami gyv. vietą, praneškite atviruku seną ir naują adresą. Tą padarykite nežiūrint kur gyventumėt: JAV, Kanadoje ar kitur; mes turime adresų iš daugelio šalių ir norime pasiekti to, kad New Yorke Gen. Konsulato kartoteka būtų toji vieta, kur lietuvis lietuvį galėtų surasti, kas glaudžiai suriš mus visus. Jūs ir patys galite pasinaudoti kartoteka, tik rašydami mums rašykite aiškiai ko ieškote, paduokite ir pirmą savo pilną vardą, ne vien tik pirmąją raidę, nes „A" gali būti Antanas, Aleksandras, Algimantas ir pan., ir voką ar atvirutę su pašto ženklais atsakymui ir darbo sutaupymui mums. Ir neužduokite mįslių mums: su Jumis susipažįstame iš atvykusių sąrašų, tačiau registruojantis jau gauname laiškus iš „Joe, John,etc.".

Daugelis jau esate ieškomi savo giminių ar draugų iš Anglijos, Australijos, Venezuelos, bet sulig atvykimo sąrašu siųstieji laiškai grįžta: adresatas nežinomas, išvyko nežinia kur. Iš 20.000 atvykusiųjų savo adresus mums praneše tik dvidešimtoji dalis!

Pagalvokite, atsiliepkite, laukiu!

Su geriausiais linkėjimais,

JONAS BUDRYS,
Generalinis Konsulas
41 West 82 nd Sreet
New York 24, N. Y.

J. A. V. LIETUVIŲ GYVENIMO AKTUALIJOS

USA lietuviams minint „Vasario 16" surinkta Lietuvos vadavimo reikalams virš 20.000 $ (o per I pasaulinį karą — 2. mil. $!). Daugiausia suaukavo Čikagos lietuviai — 6.000 $, jį seka Waterburio lietuviai — 2.000 $, New - Yorko su Brooklynu — 1.700 $, Bostono ir kt.

Naujiems 1950 Metams išėjo visų laukiamas vaikų laikraštėlis „Eglutė" redaguojamas žinomo poeto Bern. Brazdžionio, leidžiamas Lietuvių Katalikų Kultūros Instituto.

Kiek 1 Nr. buvo visų lietuvių vaikučių sielai prieinamas, 2 Nr. jau nukrypo leidėjų linkme. Daugiau pasireiškė vaikų sielų ganytojai katalikų kunigai, tapę naujais vaikų literatūros kurėjais. Jei ir toliau „Eglutė" krips vienašališka linkme teks galvoti apie kitą tautinės minties, vaikams laikraštėlį. Ar turime teisę leisti mūsų vaikučiams išeivijoje nutautėti!

Mūsų menininkai, solistai, tautinių šokių grupės, tautiniai ansambliai nes pėje sušilti USA ir jausdami kad USA lietuviai, išsiilgę lietuviško meno, save pervertino, pasidarė neįkandamais. Reikalauja pasakiškų honorarų. Dėl to neįvyko eilė parengimų ir nevisur galėta norimu iškilmingumu paminėti „vasario 16". Todėl naujų ateivių tarpe kilo mintis juos boikotuoti, kaip ir visus tuos kurie skaito „Laisvę" „Vilnį" (komunistų laikraščius), skelbiasi tuose laikraščiuose bei palaiko su jais santykius. Su naujais atvykusiais juokų nėra, ką parodo jų organizuotumas Andriulio byloje ir pikietuose (demonstracijose ties komunistų parengimais).

Jonas Mašiotas.
1. 3. 50, 9 Mission St.
Stamford Conn., USA

ARGENTINOJ IŠKILMINGAI PAMINĖTAS SAN MARTIN GIMTADIENIS

Vasario 25, 1950 visa šalis iškilmingai paminėjo Argentinos, čilės ir Perū išlaisvintojo, argentiniečio generolo San Martin 172 metų gimimo sukaktį.

Gėlių vainiką ant San Martin mauzoliejaus Buenos Aires katedroje padėjo Argentinos švietimo ministeris Dr. Oscar Ivanissevich, dalyvaujant daugybei moksleivijos.

Argentinos demokratų partija taipgi uždėjo vainiką ant Išlaisvintojo mauzoliejaus.

Šie 1950 metai yra „Metai Išlaisvintojo Generolo San Martin", minint jo mirties 100 metų sukaktį. Beveik kasdien, kuri nors organizacija papuošia gėlėmis jo mauzoliejų ir paminklą. Lietuvių kolonija tą garbingą pareigą atliko Vasario šešioliktos proga, o estų kolonija — Vasario Dvidešimt Ketvirtą.

VISA ARGENTINA MINĖJO PREZIDENTO IŠRINKIMĄ

Vasario 24, 1950 sukako 4 metai nuo tos dienos, kada Argentinos gyventojai visuotinu balsavimu šalies prezidentu šešiems metams išrinko brig. generolą Juan Domingo Perón. Ta proga buvo iškilminga šventė visoj šaly.

Didžiausiu iškilmių centru buvo valstybės nuosavybėn perėjęs garsusis parkas Pereyra, esantis netoli Quilmes, prie kurio kuriasi lietuvių savininkų kolonija „San Francisco Solano".

Parkas Pereyra pavadintas „Los Derechos de la Ancianidad" (Senatvės Teisė) vardu. Tas parkas tapo Argentinos pasididžiavimu. Jis yra gražiausias visoj šaly. Jame kuriasi labdaros, kultūros, meno židiniai. Kyla visų jo apylinkių vertė, o „San Francisco Solano" yra greta jo.

Generalinė Argentinos Darbo Konfederacija pasirūpino, kad iš Buenos Aires stoties Constitución nemokamais traukiniais ir kitomis susisiekimo priemonėmis į prezidento pagerbimą suvažiavo šimtai tukstančių žmonių. Dalyvavo žymiausi Argentinos teatrų ir kino artistai, moksleivija, vyriausybės nariai ir visa eilė karo orkestrų.

Kalbas šiose iškilmėse pasakė Buenos Aires provincijos gubernatorius Mercante, respublikos prezidento žmona ponia María Eva Duarte de Perón ir pats respublikos prezidentas J. D. Perón.

SPROGIMAS MARSE IR KALBŲ ŽENKLAI

Vienas japonų astronomas tvirtina, kad jis pastebėjo kokį tai sprogimą Marso planetoje.

Ispanijos radio klausytojai tvirtina, kad jie girdėję nesuprantama kalba skrendančius garsus. Taipgi matę keistas šviesas, skridusias nuo šiaurės į pietus.

Amerikos mokslininkas Donald de Keiop tvirtina, kad jis pastaromis dienomis girdėjęs tris šaukimus, ne nuo mūsų planetos žemės paleistus, bet nuo Marso.

Kiti Amerikos mokslininkai pranašauja, kad tikrai greit galėsime skrist į mėnulį.

Casa Musketas

Savininkas Adolfas Muškets.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50 - 5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

Vinco ir Emilijos Karnagytės Bagdanavičių namuose, Villa Pueyrredon, 29. I. 1950 įvyko gausios lietuviškos vaišės jų sūnaus Enrique Vicente krikštynų ir dukters Sofia Angela 12 m. amžiaus sukakties proga. Centre — iškilmių kaltininkai su kūmais, linksmų svečių apsupti. (Koresp. „A. Liet. Balso" Nr. 894). — Foto K. Dobkevičiaus.

PENSIONAS „LIETUVA"

Salose Ibicuy, V. V. Nalivaika, sav. Trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais 5.20 v. iš stoties Perón traukiniu į Campana, o iš ten lancha „Galofre", kanalu San Fernando iki „Lietuvos" durų, išlipant prie Tres Bocas Sagastume. Lietuviškas maistas, tyras oras, moderniški kambariai; ramus poilsis, meškeriojimo patogumai.

MŪSŲ ŽINIOS

JUOZAS VIRŠILA IŠKEPĖ JAUTĮ SU ODA

Mozaikų fabriko savininkai, Juozas Viršila ir Juozas Zavickas, 26. 2. 1950, pasikvietę vietinį kunigą, paśventino naujuosius namus Bologne. Tos dienos proga šeimininkas gerb. Juozas Viršila, skaitlingų svečių pavaišinimui iškepė dviejų metų jautį su visa oda. Liuksusiniai pietūs buvo su įvairiais prieskoniais.

Vaišių metu kalbas šeimininkų garbei pasakė visa svečių eilė, pabrėždami didelę šių fabrikantų pažangą. Gi šeimininkai dėkojo svečiams. „A. L. Balso" leidėjas P. Ožinskas nufotografavo iškilmes ir „asado con el cuero", su kepėjais. Rep.

— ALEXANDER THOMAS O'CUNEFF, Sofijos Sajauskaitės ir T. O'-Cuneff sūnus, gimęs Londone 9. 6. 1921, kaipo Anglijos laivyno jūrininkas su „Alcantara" atvyko Argentinon. Šis yra jo antras vizitas La Platos vandenyse, nes 1940 jis jau buvo Anglijos laivyne ir lydėjo Anglijos karo laivus, nuskandinusius vokiečių jūrų milžiną, „Graf Spee", prie Montevideo. Apie už pusantro mėnesio jis vėl mus aplankys, sugrįžęs iš Anglijos.

— ANTANAS IR ANELĖ NAVULYTĖ PALUIKIAI 25. 2. 50 minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį, dalyvaujant porai šimtų svečių, jų tarpe jų dukrai, ištekėjusiai už p. Jokanto Berisse ir sūnui, sukūrusiam šeimos židinį su p-le Viktorija Taraškaite, Sarandi.

— ALFONSAS BARZDŽIUS, turintis radio parduotuvę Buenos Aires mieste, savo atostogas praleido Rio Negro teritorijoje, ilgą kelionę atlikdamas motociklu. Aplankė San Carlos de Bariloche ir kitas gražias Argentinos dalis.

DAKTARAS KRIPŠTUKAS PRAGARE

ir kitos nemažiau įdomios pasakos. Pasakos apie Arlekino meilę ir apie burtininką be vardo; Kaip velnias juoduodegis blogais keliais nuėjo; Šokoladinio kareiviuko širdis; Tuktuko burtų laikrodis; Studentas iš rudosios vaistinės; Pasaka apie neramų žveją Silvestrą; Raudonbarzdžio žydo karoliai; Raganų puota Kalnų gatvėje ir Kaip profesorius Murmilius į Krekenavos karčiamą važiavo.

Povilo Abelkio Lietuviškų Knygų Leidyklos gražiai išleistas Vokietijoje, gerame popieryje. Su apdraustu persiuntimu $ 5.

Asmeniškai galima gauti „A. L. Balso" knygyne, Av. Boedo 737. Reikalaujant paštu, pinigus su užsakymais adresuokite:

„A. L. Balsas", Casilla de Correo 303, Bs. Aires.

Aukso Išdirbinių Fabrikas

JUSTINO VALAIČIO

Daro naujus ir perdirba iš aukso žiedus, apyrankius, retežėlius, vyrams ir moterims. — Parduoda laikrodžius:

CORDOBA 2019 - 2-ras aukštas
T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

PIRMOJ EILĖJ KOOPERATYVAS IR MOKYKLA

Nepaisant lietaus, pereitą sekmadienį į San Francisco Solano atvyko keletas žemės pirkimu suinteresuotų lietuvių. Tą dieną lotus nusipirko inž. B. Baranauskas su žmona, žurnalistas M. Šarūnas, p. p. Savickai, Černiai, S. Eidietis ir kt.

Sekantį sekmadienį, 19. 3. 50, T.U.-gera, kad ir lyjant nėra purvo. Asfalto keliai ir upelis Las Piedras apsaugoja nuo potvynių, nuo kurių kenčia daugelis priemiesčių.

Vengrų kolonija San Francisco Solano jau vykina kompaktinio įsikūrimo planus. Pereitą sekmadienį mūsų tautiečiai, sykiu su T.U.L.S.A. Bendrovės atstovu p. č. Buividu aptarė kooperatyvo reikalą. Pasirodo, kad bendrai perkant statybos medžiagas galima gauti daug lengvesnėmis sąlygomis kreditan. Nusipirkusieji lotus lietuviai planuoja atidaryti kooperatinę krautuvę.

Mokyklai žemė gauta nemokamai. Ilgametį kreditą statybai suteikia bankas. Nuo 7. 3. 50 jau kursuoja kolektyvas. Pirmą metą kelionė nemokama.

Šį ir sekančius sekmadienius T.U.-L.S.A. atstovai vyks į San Francisco Solano. Norinti nusipirkti lotų malonėkite iš anksto užsirašyti toje Bendrovėje, „A. L. Balse" arba per gen. T. Daukantą. Išvykimas iš Boedo 737, Buenos Aires, 8 v. ryto ir 9 val. nuo Mitre 6200, Avellaneda.

— KAZIMIERAS URBONAS, savo vardarienio proga, savo namuose Sarandi suruošė vaišes savo draugams ir kaimynams. Šeimininkui vadovaujant, svečiai padainavo daug lietuviškų dainų.

— KAZIMIERAS IR VICENTA BEKEVIČIAI 5. 3. 1950 suruošė didelės vaišes černių-Matulių užmiestiniuose namuose prie klm. 29. Svečių tarpe matėsi namų savininkai, Sabeckai, Jazeliūnai, Beržiai, Barzdžiai, Miškūnai, Pilkai, Bieliūnai, Leskauskai, Kručas, Petrulis, Samuolis, „A. L. B." red. K. Norkus ir kiti p. p. Bekevičių draugai.

— VLADAS NORMANTAS, metinių sukaktuvių iš tremties atvykimo proga, 23. I. 1950 sulaukė garnio savo vos baigtuose statyti namuose, Coronel Brandzen miestelyje, Bs. Aires provincijoj, kuris poniai Normantienei padovanojo stiprų sūnų, kuriam duotas vardas Martín.

— ARGENTINOS lietuviukai, sykiu su kitais moksleiviais, užsirašo į mokyklas 9, 10 ir 11 kovo. Mokslas prasideda pirmadienį, kovo 13.

V. E. VILKELIAI

KAVINĖ IR BARAS

Alv. Tomas 64; T. E. 54 - 1965

Buenos Aires

VASAROJANT KORDOBOS KALNUOSE

„Lituania"

suteikia pensionistams geriausius patogumus. Lietuviška virtuvė. Rezervuodami kambarius rašykite:

Sr. JOSÉ PALŠIS
VILLA RUMIPAL, Prov. Córdoba
Prie pat ežero Calamuchita.

S. L. ARG. ŽINIOS

S. L. ARG. XII ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

Sekmadienį, kovo 4, 1950, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje nuosavybėjo, Av. San Martin 5215, 4 de Junio, įvyko dvyliktasis šios organizacijos visuotinas skyrių atstovų suvažiavimas. Nuo 6 skyrių dalyvavo 40 atstovų, kurie suvažiavimo vedimui išrinko:

Juozą Každailą pirm. ir Vaclovą Leitą vicepirm. Alfredą Bartosevičių sekr. ir Pr. Kučinską jo padėjėju.

Suvažiavimas praėjo draugiškoje nuotaikoje, rimtai aptariant visus 15 dienotvarkės klausimų. Suvažiavimą atidarė naujasis organizacijos pirm. St. Majauskas. Atstovai atsistojimu pagerbė Argentinos Išlaisvintoją — Generolą San Martin, ant kurio mauzoliejaus gėlių padėjime ir susivienijimiečiai dalyvavo Vasario Šešioliktą dieną.

Atsistojimu pagerbti mirusieji Susivienijimo nariai. Priimtas pereito suvažiavimo protokolas, revizijos, bufeto, ligonių lankymo ir kitų komisijų raportai.

Patvirtinta naujoji S. L. Arg. valdyba 1950/1951 metams. Naujon revizijos komisijon išrinkti: J. Každaila, Kaibutas (t) ir M. Baršauskas. Kandidatais K. Marcinkevičius, J. Ascila ir Šumauskas. Bufeto komisijon išrinkti: Šiaudvytis, Šumauskas ir Marcinkevičius. Ligonių lankytojais išrinkti H. Chopis, A. Baršauskas, J. Sereika ir Miciulevičius. Balsus skaitė J. Siliūnas, L. Ribikauskas ir P. Sereika.

Juridinio asmens teisių gavimo reikalas pavestas Valdybai.

Susivienijimo spaudos organu vėl išrinktas „Argentinos Lietuvių Balsas".

Vykstančioji S. L. Arg. rūmų statyba pavesta tvarkyti S. L. Arg. Centro ir Skyrių Valdyboms. Statybos medžiagų kontrolei patvirtinti Jonas Vikelis, Antanas Šiaudvytis ir Petras Navikas. Beto, Centro ir Skyrių Valdybų Komisija suvažiavimo prašyta pasikviesti dar 5 asmenis nuo skyrių ar bendrai iš organizacijos, kurie savo iniciatyva padėtų pastūmėti pirmyn rūmų statybos darbą. Sienos jau yra.

Visų S. L. Arg. atsstovų nuotaika pakilusi, matant Susivienijimą žengiant pirmyn, gražiai tvarkanties ir statant naujus rūmus lietuvių ateities kartoms.

Kovo 4 priimtas S. L. Arg. sekr. gerb. Andriaus Jakubausko atsistatydinimas, pareiškiant jam padėką už pasidarbavimą ir nauju organizacijos sekretorium išrinktas Argentinoje gimęs veikėjas Paskasio Sereika. Centro Valdybos nariu įėjo Antanas Kavaliauskas.

Veterano Prano Stalioraičio pasiūlimu naujas pastatas žadama pavadinti Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Dr. Vinco Kudirkos vardo rūmais. S. L. Arg. savo 6 skyrious jau turi 700 narių.

Kadangi kovo 4 suvažiavimas buvo pakartojimas sausio 28 ir 29 d. d. š. m. suvažiavimo — kad formališkai išpildyti Argentinos vyriausybės taisykles pašalpinėms organizacijoms, — tat pravartu pažymėti, kad visi nariai privalėtų dar su didesniu pasiryžimu veikti, persirašydami į aukštesnes narystės kategorijas, t. y. vieton $ 1, mokėti po $ 2 arba po $ 3 kas mėnesis. Statutas garantuoja pašalpas pagal mokamą laipsnį.

Ir kadangi 29. I. 50, ačiū veikėjų pasišventimui iš seiminio parengimo gauta gražaus pelno, tat pažymėtina tą dieną:

Bendrų pietų pasekmingumui maloniai pasidarbavo: Asado kepė L. Kucinas, B. Meškutavičius, J. Grigonis, J. Anuškevičius ir St. Staniulis. Įstalus nešė nariai Miciulevičius ir Strungys. Įžangas kontroliavo L. Kiaulėnas, K. Balčiūnas, V. Čeponis, P. Laukaitis ir J. Sereika. Skanias salotas paruošė susivienijimietės Kučinskienė, Laukaitienė, žvirblienė ir Bruna Navikienė. Bufete dirbo J. Ascila, F. Albavičius, R. Kureikis, P. Stasiūnas ir Iz. Jankauskas.

Leonas Muškets su sūnum Ricardo akordeonais per mikrofoną griežė publikos šokiams ir pagriežė lietuviškų dainų meliodijų, pelnydami publikos aplodismentų.

„A. L. B". Rep.

S. L. ARG. STATYBAI AUKAVO CEMENTO

Pranas Kučinskas 5 maišus cemento, Juozas Ričkauskas 5 maiš., Simonas Stanevičius 5 maiš., Jonas žvirblis 5 maiš.

S. L. Arg. D-jos vardu nuoširdus ačiū.

Pirm. Stasys Majauskas.

REIKALINGAS 1.000 NARIŲ

S. L. Arg. savo 6 skyriuose turi 700 narių. Šiemet pasiekime 1.000, ir greičiau baikime rūmus!

SportaS

SVEIKINAME POVILĄ TAUTVAIŠĄ!

Šešioliktoje pasaulinėje šachmatų olimpijadoje, įvykusioje Buenos Aires mieste 1939 metais, Lietuvą atstovavo:

Vladas Mikėnas, kuris dabar gyvena Vilniuje, Povilas Vaitonis, dabar Kanadoje, Markas Luckis — pasilikęs Argentinoje ir pirmaujantis šiame sporte. Ketvirtoj lentoj Olimpijadoje lošė jaunas Lietuvos šachmatininkas Povilas Tautvaiša, daug draugų įsigijęs Argentinoje. Dabar Tautvaiša yra Bostono nugalėtojas! „Keleivis" 7. XII. 49 rašo:

Bostono šachmatų (chess) pirmenybes 1949 metams laimėjo Lietuvos meisteris Povilas Tautvaiša. Jis užbaigė pirmenybių rungtynes visu 100 procentu laimėjimu ir yra Bostono šachmatų čempionas. Iš eilės lošikai pagal stiprumą užėmė vietas: (1) P. Tautvaiša 7-0; (2) Harlow Daly 5-2; (3) Kazys Merkis 3½-3½; Sshneider 3½-3½; (5) Gring 3-4; (6) Mitchell 3-4; (7) Deerfield 2-5 ir (8) Holloway 1-6.

Lietuvių šachmatininkų komandoje pirmame rungtynių rate žaidė: Tautvaiša, Merkys, Sandargas, A. Keturakis, Stanknys ir P. Šimonis. Lietuvių komanda rungtynėse užėmė vieną iš pirmųjų vietų, ji tik pralaimėjo prieš Boylston Chess Club, o tas klūbas savo ruožtu pralaimėjo prieš Harvardo Universiteto klūba, kurį lietuviai nuveikė.

-:-

PIRMOJI KREPŠINIO KOMANDA VENEZUELOJE

Algio Šliogerio, Antano Šulco, Leono ir Vytauto Sakalausko dėka įsteigta Valencijos lietuvių krepšinio komanda. Tai pirmutinė komanda Venezueloje iš ateivių ir sudaryta iš lietuvių. Pradžia buvo gana sunki ir varginga, nes visa ko reikėjo: ir aikštelės su krepšiais, kamuolio ir aprangos ir t. t. Bet, esant geriems norams ir pasiryžimui, viskas buvo nugalėta.

IR ČIKAGOJE VEIKIA „GRANDIS"

Krepšinio komandoje „Grandis" čikagoje puikiai pasižymi Taraška, Eidenas, Zubkus, Blankus, Kikilas, Kalvaitis, Kriaučiūnas, Snarskis ir Bliudžiūs.

Gruodžio 8, 1949 nugalėjo „Rocket's komandą 21:16 „Grandies" naudai. Rainis.

— ZENONAS DANIŠAUSKAS, ledo ritulio žinovas, iš Kauno nugabentas Maskvon, kad dalyvauti pirmenybėse. Ten vykusiose bokso pirmenybėse dalyvavo studentas Puskunigis ir Karkauskas. Vienok ir sporte rusiška valdžia sudaro tokias sąlygas, kad laimėtų rusai.

— LEONAS BALTRŪNAS yra lietuvių sporto vadovu Australijoje. Kęstutis Čerkeliūnas tokiu pat vadovu yra JAV. Juos paskyrė Vyr. Liet. Fizinio Auklėjimo Komitetas, esantis Vokietijoje, — praneša „Mūsų Pastogė".

— J. ŽEMAITIS, plunksnos svorio boksininkas, laikomas antruoju čempionu Anglijoje ir ketvirtuoju visoje Didžiosios Britanijos imperijoje.

LIETUVIŲ SKAUTŲ STOVYKLOJE

Lietuviai skautai, stovyklavę nuo 20 iki 26 vasario p. p. Gasevičių ir Miškūnų sklypuose, prie 29 klm., vasario 26, užbaigiant stovyklą, suruošė nepaprastai įdomų skautų laužą, su įdomia, rūpestingai paruošta programa.

Vadovaujant V. Lesniauskui, labai sklandžiai pravesta dainų ir linksmų scenos vaizdelių programa, kurią išpildė vien stovyklaujanti skautai ir skautės. Svečiai, kurių buvo virš 100, turėjo tikrai didelio malonumo pasigėrėti lietuvių skautų įdomia programa. Kun. Margis 26. II. 50 atlaikė mišias.

Stovyklavo apie 50 skautų. Vadovybėje matėsi:

V. Lesniauskas ir Vacl. Sviderskas — skautininkai; Vyt. Namikas — skiltininkas; Kaz. Černiauskas ir Jaunius — vyčiai.

Programos pildyme pasižymėjo Aldona Jablonskytė, Felė ir Alė Masiulytės, Lucia Paliulionytė, Dalia Noreikaitė, broliai Rastauskai, V. Namikas, Kęstutis Kačiulis, Jackevičius ir kt.

Dalyvavo beveik visų skautų tėvai ir svečiai, kurie įžangas turėjo „užsimokėti" dainomis. P. O.

Lietuviškas žodis — mielas žodis, lietuviška knyga — brangus draugas!

LIETUVIŠKA STIKLO IŠDIRBINIŲ PARDUCTUVĖ

Gaminama ir parduodama gražiausio stiliaus stiklai. Restoranams, viešbučiams, klūbams, kavinėms, šeimoms pilnus junginius ir atskiroms dalims.
Išnuomuojam piknikams ir didžiuliams pokiliams.

SAVININKAI:
P. VIDŪNAS, Dr. A. MASIULIS ir VL. PALAČIONIS

Gatvė Zavaleta 551, T. E. 61-8765 ir
Dr. Juan Madera 1694, T. E. 61-8690.
BUENOS AIRES

Korespondentai rašo

MINDAUGIEČIAI GRAŽIAI PAMINĖJO VASARIO ŠEŠIOLIKTĄ

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 32 metų sukaktį Berisso Lietuvių Katalikų Savišalpos ir Kultūros Draugija „Mindaugas" paminėjo 26. 2. 50 tikrai pavyzdingai:

Vietinės parapijos bažnyčioje 10 v. kun. dr. Černiauskas laikė mišias, kurių metu giedojo lietuviškas giesmes kom. V. Rymavičiaus vedamas Šv. Cecilijos vardo choras iš Buenos Aires.

Tas pats mūsų chorų veteranas patiekė gražių lietuviškų dainų „Mindaugo" Draugijos patalpose 17 val., kur įvyko pilietinis minėjimas, pradėtas Argentinos ir Lietuvos Himnais.

Mindaugiečių suruoštas pilietinis Vasario šešioliktos minėjimas gali būti pavyzdžiu kitoms kolonijoms. Ne dideli Draugijos namai, bet švariai išpuošti, o gatvėje (Napoles 4260) plevėsavo didelės Argentinos ir Lietuvos vėliavos. Draugijos veikėjas J. Jašauskas per garsiakalbį darė pranešimus. Ispanų kalba perskaitė pasveikinimą „Mindaugo" pirmininkas Kazimieras Paliukas. Didelę kalbą lietuviškai pasakė Zaferinas Juknevičius, kuris taipgi patiekė rezoliuciją — protestą prieš Lietuvos okupantus. Griausmingais skaitlingos publikos aplodismentais rezoliucija priimta ir minėjimo rengėjų išsiuntinėta spaudai ir vyriausybės įstaigoms ir O. N. U. organizacijai.

Minėjimo rengėjų pakviesti toliau kalbas pasakė: „A. L. Balso" red. K. Norkus, pabrėždamas, kad nėra baimės manyti, jogei užsienių lietuviai nustos buvę Lietuvos patriotais ir pažymėjo, kad šio minėjimo vyriausias kalbėtojas, Z. Juknevičius, yra gimęs Argentinoje, „Mindaugo" pirmininkas K. Paliukas gimęs Argentinoje, choro pianistė Julia Regina Virgailytė gimusi Argentinoje. Lietuviškų eilių deklamatorės, taip gražiai pasirodžiusios minėjime, taipgi yra Argentinoje gimusios.

Vasario šešioliktosios idealų gerbimo reikalą savo kalbose pabrėžė Berisso lietuvių kolonijos veikėjas — veteranas gerb. Pranas Ivoškevičius, kun. dr. K. Černauskas, Buenos Aires provincijos savišalpos organizacijų federacijos sekretorius Hugo A. Napoles ir buvusis La Platos miesto tarybos narys José María Jordana.

Berisietis Kazimieras Pilka padainavo solo lietuviškai lydint pianu muzikui V. Rymavičiui.

Berisse niekuomet netrūksta lietuvaičių moksleivių, kurios savo žavingomis deklamacijomis papuošia lietuvių kultūrinius parengimus. Šį kartą, Jonės Stočkūnienės paruoštos, labai gražiai patriotinius lietuvių poetų kūrinius padeklamavo Nelida Marcinkevičiūtė ir Elena Šešiūnytė, prie kurių prisidėjė Zuzana Mockaitytė ir Ilda Launikonytė atvaizdavo Argentinos ir Lietuvos vėliavų harmoniją.

Po minėjimo programos, įvyko svečių iš Buenos Aires pasipažinimas su berisiečiais ir bendri publikos šokiai. Rep.

KOLOMBIJOJ ĮSIKŪRĖ DVYLIKA LIETUVIŲ INŽINIERIŲ

Kolombijoje inž. E. Šviedrys ir A. Tylius, susidėję su vietos pirkliu, įsteigė įmonę ir gamina medicinos įrankius, vėjo variklius, langus, duris ir baldus. Kolombijoje jaučiamas specialistų trūkumas visose srityse, todėl iš atvykusių į tą kraštą 12 lietuvių inžinierių daugiausia architektų, visiems pavyko gauti pakenčiamą darbą. Inžinierių uždarbis nuo 400 iki 700 S mėnesiui. Vyr. kostiumas — 100 S, butai nuo 100 iki 500 Solų. Matavimo ir kiti preciziniai įrankiai, taip pat medicinos prietaisai, labai brangūs. Kolombijos sostinė Bogota yra kalnuose, todėl klimatas mums pakeliamas, kartais būna net per šalta. Kiek žemiau — karšta zona. Daug lietuvių susispietė kitam pramonės mieste — Medelline. Ten pragyvenimas kiek pigesnis, bet ir uždarbiai mažesni.

VASARIO 16 MINĖJIMO ATGARSIAI VENEZUELOJE

Valencijoje Vasario šešioliktoji tapo paminėta labai gražiai. Į minėjimą mūsų pakviesti atvyko žymūs vietiniai venezueliečiai intelektualai. Ant rytojaus skaitėme dienraštyje „Carabobeño" labai palankius atsilepimus apie lietuvius. Jie tapo suža vėti lietuvių dainomis, tautiniais lietuvių šokiais ir mūsų tautiniais rūbais.

Sykiu su šiuo laiškeliu siunčiu prenumeratą, banko čekiu.

L. A. Žalnieriūnaitė.

BRAŽEVIČIUS-TRUMAN ATPLAUKS ARGENTINON

„Po Australijos, atplauks Argentinon, nes jau kelintu kartu skrodžia okeanus lietuvis poetas, plaukdamas pasistatytu savo laiveliu", — rašo „A. L. Balsui" jo šeimos nariai iš JAV. „Argentinos garbė Vito Dumas, o lietuvių — Trumanas".

Apie dabartinę Braževičiaus-Trumano kelionę ir apie tą begaliniai įdomų lietuvį nuolat rašoma „Naujienose" ir „Keleivyje", iš kurio čia patiekiame įdomias ištraukas:

Lietuvis žurnalistas, mūsų draugų, Kazio ir Julės Braževičių sūnus. Pradėjęs rašinėti angliškai amerikiečių spaudai, jisai pasirinko sau Fredo Trumano slapyvardį ir paskui legalizavo jį kaip tikrą savo vardą ir pavardę. Apsigyvenęs Hawaii salose, jisai vedė tenai žmoną, užsiaugino sūnų ir visi trys pasistatė sau laivelį, kuriuo dabar plaukia į Australiją, pakeliui sustodami įvairiose salose, fotografuodami jų augmeniją, paukščius ir kitokias įdomybes.

Nors F. Trumanas senai jau paliko savo tėvelius, tačiau nuolatos jiems rašinėja, dalinasi įgytais įspūdžiais ir domisi lietuvių spauda.

Fred E. Truman yra gimęs Lietuvoj. Tėvai Brazevičiai, kurie dabar gyvena Floridos mieste Miami, atvežė jį Amerikon dar mažutį. Nors jis pasirinko sau kitokį vardą ir pavardę, vis dėlto jis neužmiršta, kad jis yra buvęs Vytautas Brazevičius, ir tuo vardu pasirašo savo eilėraščius, kuriuos jis skiria Lietuvai. Pavyzdžiui, jo poezijos kuriniai „Chant for Departed Glory", „Samogitian Rebel's Song" ir Ghosts of Lithuania", parašyti Hawaii salose, pasirašyti — „Vytautas Brazevičius".

Jis rašinėja į „Hawaian Digest", „Honolulu Advertiser" ir kitus amerikiečių leidinius Pacifiko vandenyne.

Nemaža eilėraščių apie Lietuvą Trumanas yra parašęs angliškai. Jis yra išvertęs anglų kalbon ir kai kuriuos lietuvių poetų eilėraščius.

Pati Trumanienė mėgsta tapybą ir visos jų kabinos sienos yra apkabinėtos tapytais paveikslais, kurie vaizduoja įvairių salų gamtą. Pats Trumanas mėgsta fotografiją; jis fotografuoja įdomesnes vietas ir daro užrašus savo straipsniams. Vaikas gi užimtas trumpų bangų radio imtuvu, kuris informuoja juos kas dedasi plačiame pasauly.

Išplaukiant Trumanams iš Hawaių, vietnis dienraštis, „The Honolulu Advertiser", rašė:

„Sekmadienį bus A-Diena (atsisveikinimo diena) keliaujančiai Trumanų šeimai—Fredui, Lornai ir jų 16 metų amžiaus sūnui Tarui. Jie išplaukia iš Ala Wai uosto savo 36 pėdų ilgio laiveliu „Kualoa" pamatyti pasaulio".

Toliau tas dienraštis aiškina, kad iš Hawaiių Trumanai plauks į Filipinus, o iš tenai į Australiją. Jie tiktai galėsią pasiekti Australiją per du metu, nes jų pačių pastatyta „Kualoa" ne karo greituolis.

Poeto ir nenuilstamo okeanų skrodėjo tėvas, gerb. Kazys Braževičius yra ilgametis „A. L. Balso" prenumeratorius ir bendradarbis.

Jo sūnus, Fred E. Truman, „A. L. Balsui" yra parašęs vieną laišką iš Honolulu.

ŠIS TAS IŠ BRAZILIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Vasario Šešioliktos minėjimo proga Rio de Janeiro iš Švietimo Ministerijos radio stoties kalbą pasakė Lietuvos prekybos atstovas Dr. Frikas Meieris. Dainavos choras gražiai padainavo lietuviškų dainų. Vietiniai dienraščiai ne tik Sao Paulo, bet ir Rio de Janeiro su palankumu Lietuvos laisvės bylai patalpino visą eilę straipsnių. Bažnyčioje buvo pamaldos, o pilietinis minėjimas įvyko pas Igną ir Anelę Zubauskus.

Karnavalų metu pas draugus ir gimines viešėjo Jūsų korespondento tėvas, Vincas Girčis, brolis Jonas Girčis, industrialas Teresevičius su šeima, Aldona Kovaitė, Alvaro Buzelis. Iš kitų Brazilijos miestų sostinę aplankė Petras Janusonis su šeima, Antanas Stasiukaitis su žmona, Petras Grybas, Pranas Sadauskas, Jurgis Šukys, Vaclovas Kumetis, Edith Galinskaitė ir kt. Tas parodo, kad ekonominiai Brazilijos lietuviai kas kart vis stipriau pasilaiko. Ed. Girčis.

— JONAS BENDORAITIS su žmona ir 18 m. amžiaus sūnum Liudviku, iš Anglijos atvyko į Rio de Janeiro. Dirba brolių Girnių avalinės fabrike.

— INŽ. STEIKŪNAS su 20 m. amžiaus sūnum Steponu ir 17 m. amžiasus sūnum Algirdu iš Europos atvyko Brazilijon.

— INŽ. PETRAS SLENIS, aplankęs Prancūziją, Švediją ir Daniją, grįžo prie kelių tiesimo darbų Brazilijon. 18. 2. 50 vėl išvyko Europon pas ten paliktą šeimą. Žinios.

— KONSULAS AL. POLIŠAITIS Vasario 16 priėmė lietuvių organizacijų veikėjus ir vietinės spaudos atstovus, Sao Paulo. Ten pat Lietuvių Sąjunga Brazilijoje vasario 16-tą minėjo 12. 2. 50 Dariaus ir Girėno vardo mokyklos patalpose.

— TELSEFORAS MAŽEIKA, bosas, kaipo pirmas choristas dainuoja Rio de Janeiro municipaliteto teatre. Tan teatran iš Sao Paulo municipaliteto choro persikelia tenoras Vacys Laurinaitis, kaip tik gaus Brazilijos pilietybę.

„Aušros Sūnūs"

Lapkričio 19 d., Moócoje, Rua Lituania, 67, Lietuvių Sąjunga Brazilijoj pastatė S. Čiurlionienės-Kymantaitės „Aušros Sūnūs", 4 veiksmų dramą. Veikalas parinktas rimtas, turiningas, vaizduojąs lietuvio knygnešio kovą su caro despotais, už lietuvišką knygą, kuri mūsų tautai praskynė kelią į Nepriklausomybę.

Vaidino LSB scenos mėgėjai: Br. Stankevičius, Ona Zagorskaitė, Br. Garkauskas, Anelė Šepetauskienė, J. Šepetauskas, Ona Stankevičienė, Br. Klišys, St. Ambrozevičius, L. Gaigalas, Pr. Gervetauskas, Stepas Pareigis ir Antanas Girskus. Veikalą gerai surežisavo L. Gaigalas, o sufleravo — Albina Paškauskaitė.

Vaidinimas pavyko puikiai, žiūrovai buvo patenkinti, ir daugelis pageidauja, kad šis gražus veikalas būtų pakartotas.

Paminėtina, kad III ir IV veiksmo dekoracijas piešė Jonas Šepetauskas ir Albinas Vilkauskas, ir gan vykusiai.

Mok. Alfonso Balio Liet. Orkestrui griežiant, pasilinksminta iki aušros.

Tautiečių atsilankė apsčiai, nežiūrint, kad ankstybą sekmadienio rytą daugelis dalyvavo „Vyčių" ekskursijaj į Santos. „Žinios".

NAUJI KAPAI

KAZIMIERUI KAVALIAUSKUI MIRUS

Vasario 25, 1950, vėžio ligos pakirstas, savo namuose (Mansilla 3464) Buenos Aires mieste mirė Kazimieras Kavaliauskas.

Su jo vardu rišasi pirmieji Argentinos lietuvių tautiniai kultūrinio veikimo žygiai. Dar neturėdamas 20 metų amžiaus 1907 metais atvyko Argentinon. Atvyko kaipo sąmoningas lietuvis jaunuolis, išmokęs lietuviško rašto Kupiškio valsčiuje. (Jo pirmoji mokytoja buvo Argentinos lietuvių kolonijos veterano Prano Krapavicko motina).

Susikūrus pirmutinei Argentinos lietuvių draugijai „Diegas", Kazimieras Kavaliauskas randasi pirmųjų scenos veikalų vaidintojų tarpe. Vakarais lanko mokyklas. Jam ne svetima Argentinos Dailiojo Meno Akademija (Bellas Artes), kur jis mokėsi paišybos meno. Pirmieji Argentinoje piešti Lietuvos vaizdai priklauso Kazimiero Kavaliausko teptukui.

1909 metais pradėjo dirbti alaus bravore „Cervecería Palermo", kur išdirbo virš 40 metų, palikdamas atsakomingas pareigas trimi mėnesiais prieš mirtį.

Jaunatvėje šeimos židinį sukūrė su Argentinoje augusia lietuvaite, Aleksandra Perminaite. Išaugino, suteikdami aukštesnį mokslą, sūnų Joną ir dukrą Adelę, ištekėjusią už P. Pordelanne. Šių metų kovo 4 d. velioniui būtų sukakę 59 m. amžiaus.

Iškilmingos Kazimiero Kavaliausko laidotuvės įvyko iš pačių puošnių Kavaliauskų namų į mauzoliejų Chacarita kapuose, dalyvaujant giminėms ir skaitlingiems draugams palydovams. Gėlių vainikus vežė du Lazaro Costa laidotuvių firmos vežimai, sekant daugybei automobilių.

Skaudaus liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą vėlionies naślei, sūnui, dūkrai su žentu, naślės seserims ir giminaitei daktarei A. Jasutytei, atvykusiai iš tremties. N. G.

A. A. KAZYS KAVALIAUSKAS, palaidotas Chacarita kapų mauzoliejuje 27. 2. 50.

ANTANĄ CYKMANĄ PALAIDOJUS

Ant. Cykmanas, gimęs 1904 metų gegužės 10 dieną Litwa kaime, Baranovičių apskr., Baltgudijoj. Į Argentiną atvažiavo 1927 metais. Čia sukūrė šeimos židinį, apsivesdamas su lietuvaite Magdalena Žvirbliūte. Dirbdamas vienoje geležies liejykloje, gavo asmą-dusulį, dėl ko turėjo pasitraukti iš to darbo. Paskutiniu laiku dirbo Pillips fabrike, bet sveikatai kaskart menkėjant, susirgo džiova; tapo internuotas 1948 m. rugsėjo 12 d. į Instituto Nacional de Tuberculosos; iš ten išvežtas į Kordobą. Iš Kordobos grįžęs išgulėjo namuose 2 mėnesius. 1950 m. vasario 28 dieną atsiskyrė su šiuo pasauliu. Lydimas draugų ir pažįstamų palaidotas Sarandi kapuose. Velionis paliko liūdinčią žmoną Magdaleną Žvirbliūtę-Cykmanienę, dukteris Mariją Jasuitienę ir Eugeniją, ir sūnus Antaną-Juozą 15 m. ir Hector-Alberto 3 m. ir vieną pusbrolį Wladimiro Polanski. Velionis buvo S. L. A. Draugijos narys, kuriam sulig tos draugijos įstatais, nupirkti 2 vainikai — vienas iš skyriaus, o antras Centro Valdybos. Taip pat išmokėta kas priklauso kiekvienam nariui.

Lai būna velioniui lengva Argentinos žemelė. S. M.

A. A. ANTANAS CYKMANAS, palaidotas Sarandi kapuose 1. 3. 1950.

MIRĖ JUOZAS MILIAUSKAS

Vasario 22, 1950 Buenos Aires ligoninėje Las Clinicas širdies liga mirė Juozas Miliauskas. Velionis buvo gimęs Kaune 1. 1. 1894 m. Argentinon atvyko 1924 metais. Visą laiką dirbo savo amate, kaipo plaukų kirpėjas. Argentinoje liko žmona Elena ir duktė Janina Miliauskaitė de López.

Lai bus jam lengva Argentinos kapų žemė. S. E.

A. A. JUOZAS MILIAUSKAS, palaidotas Chacarita kapuose 23. 2. 50.

AUKOS PALAIDOJIMUI

Julijonos Vireliūnaitės-Galevičienės, mirusios sulaukus 76 metų amžiaus, palaidojimui aukavo:

Po $ 20: Seržantas-muzikas Juozas Marciūnas, Genrikas Šimkūnas ir Kazimieras Vekelis.

Po $ 10: Juozas Juodviršis, Vincas Bekevičius, Kostas Dagys, Antanas Kazlauskas, Anastazas Urbonas, Kazys Kontautas, Juozas Baliukas, Mykolas Bakstanas, Antanas Zavadskis, Stasys Tamošaitis, Karolis Gintautas, Filomena Kapitanchuk, Jurgis Karkevičius, Balys Babickas, Liudvikas Sriukas, Kazimieras Gintautas, Mykolas Pauplys, Jonas Bironas, Petras Lukšta, Antanas Sabulis, Matas Mackevičius, Karolis Kavoliūnas, Vincas Madeikis, Andrius Jakubauskas ir Petras Tatoris.

Po $ 5: Anelė Kapočienė, Zenonas Astrovukas, Jonas Baublys, Kazys Deveinis, Vincas Varnauskas, Vladas Malinavičius, Jonas Vitkauskas, Juozas Z., Broliai Randaszo, Vincas Valentinas, Kazimieras Jozokas, Pranas Piskarskas, Kazys Ališauskas, Jonas Umbražiūnas, Jonas Bekevičius, Adolfas Martul, Petras Skęsgilas, Petras Levanavičius, J. Vioni, M. Standik, C. Sasnowsky, L. Porcauka, M. Zazaruk, W. Areyczuk, C. Glasman, D. Julio M., N. Antonovicz, Domingo Lupis ir Povilas Skeberdis.

Juozas Pečikonis ir Armando Montenegro po $ 2 ir S. Alice $ 1. Visa $ 460.

Surinktoji suma įteikta velionės vyrui.

Aukų rinkime pasidarbavę: Kostas Dagys ir Sergento-musico J. Marciūnas.

Visiems aukavusiems reiškiu nuoširdžiausią padėką, gilaus liūdesio valandoje. Velionės vuras

Jonas Galevičius.

A. A. JULIJONA GALEVIČIENĖ, kupiškietė, gyvenusi JAV ir ten turinti daug giminių, sulaukusi 76 m. amžiaus, pasimirė savo namuose Alsinoje. Palaidota Sarandi kapuose 20. 2. 50.

URUGVAJUJE MIRĖ ALBERTAS KURKLIETIS

Vasario 25, 1950 Montevideo Anglų ligoninėje nuo plaučių uždegimo mirė Albertas Kurklietis, 26 m. amžiaus. Palaidotas kapuose del Norte 26. 2. 50, dalyvaujant porai šimtų palydovų. Jaunuolio kapas tapo papuoštas daugybe gyvų gėlių vainikų.

Albertui esant 7 metų amžiaus, su tėvais iš Biržų apskrities jis atvyko Urugvajun. Pirmiau mokėsi, paskui turėjo gerą tarnybą Valstybinėj Liejykloje. Buvo ramaus būdo ir nesikišdavo į jokius „izmus". Palaidotas su religinėms ceremonijoms. dalyvaujant jo liūdintiems tėvams, seserims, dėdėms Raugalams, pusbroliui (neseniai atvykusiam iš tremties) Povilui Jokubėnui, pusseserei prof. Paulai Jarmalavičiūtei - Bocage, tetai gerb. E. Jarmalavičienei, velionies sužadėtinei ir porai šimtų tautiečių, kurie dalyvavimu laidotuvėse atidavė paskutinę pagarbą pavyzdingam jaunuoliui, kurio jauną ir stiprią gyvybę pakirto negailestingoji mirtis. Lai bus jam ramu ilsėtis amžinai svetingo Urugvajaus žemėje. Tėvams ir giminėms reiškiu gilią užuojautą skaudžios nelaimės metu.

J. Miklovis -- Daukšys

BOSTONE MIRĖ ADVOKATAS JUOZAS CUNYS

Sausio 20, 1950 Bostone mirė lietuvis advokatas Juozas Cunys, 52 metų amžiaus.

Paskutinius 15 metų jis buvo Suffolk apskrities Valstybės Gynėjo padėjėjas, atskirai turėjo savo juridinę studiją, mirė būdamas So. Bostono Lietuvių USA Piliečių Draugijos Vicepirmininku.

Po pirmojo pasaulinio karo lankėsi savo tėvų gimtinėj, Lietuvoj.

Bostone liko motina, žmona, brolis, sesuo, duktė, anukė ir žentas.

Adv.. Cunys buvo pavyzdingas lietuvis, nors buvo gimęs Amerikoje.

LMD ADAS

Jei nedarysite atgailos, visi taip pat žūsite (Luk. 13, 5)

Kasdien skaitome laikraščiuose apie žmones, žūstančius eismo, gaisrų ir kitokiose nelaimėse. O kas vėl nepagalvoja apie savo tautiečius, tremiamus iš tėviškės ir mirštančius Rusijos gilumose! Akivaizdoje šitų liūdnų gyvenimo faktų mes klausiame: „Kodėl šitie, o ne kiti žuvo lėktuvo katastrofoje? Kodėl jie, o ne mes, turi mirti tremtyje, darbo stovyklose? Kodėl juos visus ištiko toks žiaurus Dievo teismas? Ar jie tik nebuvo Dievui labiau nusikaltę, negu kiti, sakysim, ir mes?" Tokios nuomonės ir kalbos kursavo tarp žmonių, kurie susitiko Jėzų, einantį į Jeruzalę. Jie pasakojo jam apie galilėjiečius, kuriuos Pilotas buvo įsakęs nužudyti, kai jie bažnyčioje atnašavo aukas. Tuo pačiu metu buvo pasklidusi žinia apie 18, ant kurių buvo užgriuvęs Siloės bokštas ir juos užmušęs. žmonių pažiūra buvo be abejo ta, kad anie nelaimingieji buvo didesni nusidėjėliai už kitus.

Bet visą šitą minios trumparegę teologiją sugriauna aštrus Jėzaus žodis: „Ne, sakau jums!" Ne vien ten reiškiasi Dievo teismas, kur jis žaibiškai trenkia į žmonių bedievystės darbus. Ne tie yra didžiausi nusidėjėliai, kurie šiandien miršta darbo stovyklose, kurie kasdien žūva eismo nelaimėse, kuriuos prigirdo staigūs potviniai ar po namų griuvėsiais palaidoja žemės drebėjimas. Tiesa, tame visame mes matome sunkią Dievo ranką ant žmonių nusidėjėlių. Bet Dievo teismas yra ne mažiau ir ten, kur Jis tyli ir leidžia piktžolei bręsti pjūčiai, kur žmonės sau ramiai gyvena nuodemėje ir netikėjime, kur jie, būdami pamaldūs ir religingi, su farizėjiška saviteisa tariasi esą geri krikščioniai, iš aukšto stebėdami bėdų ištiktuosius. Kiek ir mes savo tarpe rasime tokių, kurių dar netaikino Dievo teismai, kurie eina per mūsų dienų žmonijos ir mūsų pačių gyvenimą!

Mūsų Viešpaties įspėjimas yra aiškus ir suprantamas: „Jei nedarysite atgailos, tai, visi taip pat žūsite!"

ANTANAS PASTARNOKAS
Restoranas — Baras — Bilijardai
CARLOS PELLEGRINI 1453
Isla Maciel — Avellaneda

RESTORANAS "DOS AMIGOS'
K. Paulausko ir M. Kamsiuko
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

Danutė Gilvydienė
diplomuota modistė
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

PIRMA LIETUVIŠKA ŠOFERIŲ AKADEMIJA

Technika
Kvotimai
Valdymas
Calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

Baras - Restoranas
"EL RAPIDO"
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

Despensa "La Fe"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Costa Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020

Dr. E. LEVINAS
Lietuvis gydytojas - chirurgas
diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, daba Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantis lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje
nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

Radio – Elektra
Radio technikas dirba naujus, taiso ir pakeičia visokių rūšių, aparatus. Pataiso antenas pigiai, garantuotai ir ant išsimokėjimo. Išnuomuojami visokiems banketams Radio - Fono amplifikadoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigia kaina. Tartis:
VINCAS RAMANAUSKAS
Baigęs mokslą USA
calle POLA 289 — Buenos Aires
T. E. 64 - Liniers - 4154.

A. P. E.
TEISINIS IR NOTARIALINIS BIURAS
Padeda išgauti šios šalies pilietybę ir pasus „No Argentino". Cedulos ir apsigyvenimo teisė. Bylų vedimas, metrikai, vertimai, darbo nelaimės, giminių atsikvietimas. Patarimai kasdien:
NUO 10—13,30 IR NUO 15—19 VAL.
25 DE MAYO 140, PISO 2, OFIC. B-C.

Daugiausia ir tiksliausių žinių apie lietuvių gyvenimą Kanadoje duoda vienintelis lietuvių laikraštis Kanadoje
„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"
kuri taipgi daug rašo apie Lietuvą, iš kurios gauna teisingų žinių. Patys ją skaitykite ir patarkite skaityti savo pažystamiems. Laikraštis išeina kas savaitę 8 pusl., didelio formato, iliustruotas.
METINĖ PRENUMERATA 3 DOLERIAI IR 50 CENT.
Pinigus galima siųsti grynais arba išperkant pašte ar banke 3 su puse dolerių čekį.
Adresas: „Nepriklausoma Lietuva". 3 Fourth Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que, Canada.

SKELBIAMA EVANGELIJA
lietuvių kalboj, kiekvieną penktadienį, 7 v. v. Ten pat gaunama dvasinio turinio literatūra Lietuvių kalboj: Biblija (Naujas ir Senas Testamentai), Apaštalo Jono Evangelija ir t. t. Raštu ir asmeniškai kreiptis šiuo adresu: Calle Marcella 1026, Berisso, F. C. S.

DVASINIO TURINIO LITERATŪROS GALIMA VELTUI ĮSIGYTI RAŠANT Į MŪSŲ RAŠTINĘ JAV
LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA INCORPORATED
P. O. Box 488, Chicago 90, Illinois, USA

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE.

KOVO 11, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. Latvių Sąjungos Argentinoje koncertas, kariuomenės dienos minėjimo proga. Paskui bendri publikos šokiai, Pabaltiečių orkestrui griežiant. Kviečiama dalyvauti lietuvių jaunimas ir šeimynos.

KOVO 18, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. linksmi pusiaugavėnio šokiai, Pabaltiečių orkestrui griežiant. Dalyvauja sostinės ir aplinkinių miestų lietuviai, o taipgi svečiai iš tolimesnių vietų.

KOVO 25, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių vakaras. Grieš Pabaltiečių orkestras.

KOVO 26, SEKMADIENĮ, 11 val. ryto Baltgudžių Sąjungos Argentinoje rengiamas 32 metų sukakties minjimas nuo Demokratinės Baltgudijos Nepriklausomybės paskelbimo Minske. Sąjungos pirm. ir Baltgudžių vyriausybės tremtyje atstovas Argentinoje, p. Konstantin Mierlak kalbės ispaniškai apie Argentinos Išlaisvintoją San Martin. Sąjungos sekr. Genrikas Juozapavičius kalbės baltgudiškai apie šį istorinį aktą. Paskui bus meninė programa. Įžanga nemokama. Rengėjai kviečia dalyvauti visus Baltgudijos nepriklausomybės šalininkus.

— **MODERNIŠKŲ ŠOKIŲ** (valso, tango, rumba ir visų kitų) pamokos vyksta sekmadieniais Lietuvių Klūbe, baletmeisterio Janis Erglis-Smalcovs vadovybėje. Užsirašyti galima trečiadienių vakarais. Pamokos visiems sekmadieniais nuo 14 iki 16 val.

DARBO VALANDOS A. L. Balso Redakcijoje ir Administracijoje, Boedo 737, Tel. 45-4444, kasdien išskiriant sekmadienius, nuo 9 iki 13 ir nuo 15 iki 19 val.

ASADO — PIKNIKAS LIETUVIŲ CENTRE ŠĮ SEKMADIENĮ

Dėl nepalankaus oro, pereitą sekmadienį asado pietūs Lietuvių Centre neįvyko. Tapo perkelta į šį sekmadienį, kovo 12.

Įsigyti bilietai tinka šiam sekmadieniui.

Kas dar neturi bilietų, pasistenkite gauti arba rezervuoti vietas per Lietuvių Centro veikėjus ir „A. L. Balso" Redakciją.

Lietuvių Centro adresas: Tabarė 6950, Buenos Aires.

— **JUOZAS BALTUŠNIKAS** sunkiai serga. Rengiamas kojų operacijai. Randasi ligoninėje „Fiorito".

— **INŽ. JONAS ČEKANALSKAS** su šeima, atostogų proga savu autu aplankė Mar del Plata ir kitus puošnius Atlanto pliažus, užsukdami ir į inž. ir ponios J. O. Bukevičių „Atlantidą", San Clemente de Tuyú.

— **INŽ SIMONAS DAUKANTAS,** gen. T. Daukanto sūnėnas, iš Argentinos karo aviacijos dirbtuvių perėjo į „Fabrica Argentina de Alpargatas", atsakomingoms tarnybos pareigoms.

— **SESERYS RAULINAITYTĖS,** gyvenančios Argentinoje, paieškomos jų brolio dukters, J. Raulinaitytės, esančios Belgijoje. Kreiptis „A. L. Balso" Redakcijon.

— **JONAS AUKŠTIKALNIS** su šeima, atostogų proga, savu autu aplankė Kordobos kalnus, veišėdami p. p. Palšių „Lituanijoj", Villa Rumipal. Taipgi aplankė Mendozą.

— **ANTANAS GIRDAUSKAS** su šeima, Kaz. Valenta su žmona atostogas praleido San Clemente de Tuyú.

— **LEONAS LIUTKEVIČIUS,** gyvenantis Argentinoje, prašomas atsiliepti pas jo pusbrolį šiuo adresu: Jonas Liutkevičius, 50 rue de France, Pommereoul, Bėlgica.

— **BENEDIKTAS GARLA,** kilęs iš Trakų apskrities, prašomas atsiliepti „A. L. Balso" Redakcijon. Paieško brolio sūnus, Juozas Garla, per Vaclovą Butavičių.

— **REIKALINGA** tarnaitė: Humb. I, Nr. 1755; Tel. 23-1915.

— **LIETUVOS PASIUNTINYBĖS** Pietų Amerikai adresas: c. Juan María Pérez 2820, Montevideo-Uruguay. Telefonas: UTE 41-55-91.

Įrengiu elektrą ir antenas
Darau naujus ir taisau
RADIO APARATUS
Leonas Bernotas,
Camarones 5826, Buenos Aires.

VILLA RUMIPAL,
priešais Calamuchita ežerą (Cordoba) Vandens sportas, žūklė, medžioklė. Parduodu gražius lotus prie viešbučių ir kavinių. Tartis pensionas „Lituania", Villa Rumipal, arba Buenos Aires mieste:
35-0466 — 744-3252

ŽURNALAS „EL HOGAR" APIE GENEROLĄ DAUKANTĄ

Didžiulis Buenos Aires žurnalas „El Hogar" (Židinys), savo laidoje iš vasario 17, 1950, puslapius 26 ir 27 pašventė begaliniai įdomios gen. T. Daukanto biografijos aprašymui. Rašo Pat Leroy ir pasikalbėjimą popuošia gen. T. Daukanto atvaizdu.

Visi keliai veda į Buenos Aires, sako gen. Daukantas, grįžęs Argentinon iš Europos pragaro.

Po Paveikslu „El Hogar" paraše:

Generolas Teodoras Daukantas, buvusis Lietuvos Krašto Apsaugos ministeris, buvęs Argentinos konsulas Kaune, buvęs pasmerktasis mirtin ir buvęs pabėgėlis nuo tūlos politikos, šypsodamasis pasakoja nepatikėtiną savo gyvenimo filmą.

Pasirodo, kad gen. T. Daukantas yra ainis žyniaus Daukanto, garbinusio Perkūną prieš 600 metų Lietuvoje.

Bendrai, gen. T. Daukanto suteiktas puošnaus žurnalo „El Hogar" atstovui pasikalbėjimas suteikė didelę garbę visai Argentinos lietuvių kolonijai ir padarė gerą propagandą Lietuvos laisvės bylai.

ANTANAS ŠVITRA-SWEETRA,

verslininkas, spalvotų kalendorių leidėjas, Lawrence, Mass., JAV. Šis „A. L. Balso" bendradarbis ne tik pats apsimoka pirmyn, bet ir daugiau skaitytojų „A. L. Balsui" kas met suranda savo draugų tarpe Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

— **EKSKURSIJOS** į San Francisco Solano šį sekmadienį nebus, dėl vykstančių rinkimų Bs. Aires provincijoje. Sekanti ekskursija kovo 19, 8 v. ryto, iš Boedo 737.

— **GERB. SKAITYTOJAI,** nedelsdami apsimokėkite „A. L. Balso" prenumeratas ir atsiimkite Kalendorių su kitais literatūros priedais, kol neišsibaigė. Admin.

— **NAPOLIS KATINAS,** dviračių dirbtuvės savininkas, nusipirko tuos namus, kuriuose turi savo dirbtuvę: Av. Juan B. Justo 2393, kampas Munecas 1101 - 7; TE. 55-0158.

— **JONAS LAŠAS,** nuo 1939 dirba kaipo italų laivo „Lago Azul" jūrininkas. Lankydamasis Buenos Aires mieste aplankė „A. L. Balso" redakciją.

— **A. L. RAMANAUSKAI,** Vytautas Jusaitis, Pranas Leščius, Vladas Sikeris vasarojo salose Ibicuy.

— **REIKALINGAS SIUVĖJAS,** kad ir neseniai atvykęs. Duodamas kambarys, maistas ir gera alga: Sr. A. Klimašauskas, Sastrería „La Elegancia", Ernestina, FCS.

JONAS MARCINKUS
remontuoja ir dažo namus.
c. MARCO AVELLANEDA
Villa Caraza

JUSTINO VALAIČIO VIEŠBUTIS
„SAN MIGUEL"
Rio Ceballos-Sierras de Córdoba
Teléfono del Estado 65
27 kambariai, nuo 23 iki 25 pezų su puikiu maistu. Maudymosi pileta, šokių aikštė, baras, kalnų šaltiniai. Darykite rezervacijas telefonu, telegrafu arba laiškais. Veikia vasarą ir žiemą.

Akušerė Beneš Bilek
Diplomuota Pragos ir Bs. Aires Universitetuose. Specialė pagelba gimdyvėms. Pasitarimų valandos nuo 8 iki 21 ir sekmadieniais; 3 kv. nuo Constitución.
Calle Lima 1217, Bs. Aires.
TE. 23-3389.

ARGENTINOS ESTAI PAMINĖJO VASARIO 24

Estijos Nepriklausomybės paskelbimo 32 metų sukaktį Argentinos estų Draugija „Estonia" paminėjo gražios programos išpildimu sukaktuvių dieną, 24. 2. 50. Buenos Aires Lietuvių Klūbo salėje, Boedo 737.

Susirinkus pilnai salei publikos, minėjimo iškimes atidarė „Kauge Kodu" redaktorius L. Laursson. Išpildyti Argentinos ir Estijos himnai ir estų Vėliavos giesmė.

Paskaitą apie dabartinę Estijos padėtį ir estų tautos kovą už savo gimtinės laisvę skaitė buv. Estijos konsulas, p. T. Gutman.

Estonia valdybos narys, p. Pirk, perskaitė atsiųstus pasveikinimus, jų tarpe nuo „Argentinos Lietuvių Balso", nuo generolo T. Daukanto, nuo Latvių Sąjungos Argentinoje ir kt. Minėjime dalyvavo lietuvių, latvių, lenkų ir kitų tautų organizacijų atstovai.

Meninę programos dalį išpildė estų dainininkai Liidia Laks ir Lembit Aimre, lydint pianu muzikos profesorei Alwer. Solo ir duete jie patiekė Estijos liaudies dainų.

Mūsų smuikininkė p-lė Elena Kuprevičiūtė, lydint pianu jos broliui Andriui Kuprevičiui, išpildė Budriūno ir kitų lietuvių kompozitorių kūrinių bei vieną ispanų kūrinį. Muzikai ir dainininkai tapo apdovanoti gyvų gėlių bukietais. Ypatingai Kuprevičiams publika nesigailėjo aplodismentų.

Po minėjimo programos, estų kolonijos veikėjai arčiau susipažino su kitų Baltijos tautų organizacijų atstovais.

Tos pačios dienos ryte Estonia uždėjo vainiką ant San Martin mauzoliejaus.

— **REIKALINGA** bakteriologė Kordobos Sveikatos Ministerijai. Turi būt dirbusi toje srityje. Atlyginimas geras. Kreiptis raštu į Dr. J. Kuncaitį „A. L. Balso" adresu.

— **LEONO MUŠKETO** amžiaus sukakties proga 21. 2. 50 dalyvavo apie 80 svečių, jų tarpe p. p. Kaminskai, Čiolnai, Veličkai, kun. dr. K. Černiauskas, inž. J. Ramanauskas, Krasauskai ir kiti radio fabrikantų Mušketų draugai. Šiemetinių karnavalų metu broliai Mušketai suorganizavo „corso" gatvėje Sanabria, priešais jų radio parduotuvę. J. Z.

— **PARDUODU LOTĄ,** 15 x 30 m., Bs. Aires provincijoj, „Santa Teresita". Sumoktėa 24 mėnesiai po $ 30. Dabar ten kaina po $ 90. Noriu gauti savo įmokėjimą ir $ 3.000 uždarbio. Rašyti: Sr. K. J., Boedo 737, Bs. Aires.

— **ALBINAS PRASAUSKAS** su žmona 18. 2. 50 suruošė dideles vaišes savo draugų, baldų fabrikantų p. p. Čepų namuose, savo dukters ir dviejų sūnų pakrikštinimo proga.

— **ANTANAS RAVINSKAS** ir jo žmona Ona Mickevičiūtė, gyvenanti Misiones, prašomi atsiliepti „A. L. Balso" redakcijon. Paieško Maria Karolina Dankauskas.

— **MŪSŲ LIGONIAI:** „A. L. Balse" jau buvo rašyta, kad Vincas Zavistauskas gydomas La Platos ligoninėje Policlinico. Buvo grįžęs į savo šeimos židinį Berisse, bet dabar vėl randasi minėtoj ligoninėj. Stasys Katinas gydosi savo namuose Villa Devoto. Darbe jam sužeista trys dešinės rankos pirštai. Juozas Žvirblis po operacijos baigia sveikti savo namuose. Zofija Kisielienė taipgi baigia sveikti.

ROBERTO FISCHER
PRISAIKINTAS IR TECHNIŠKAS VERTĖJAS:
Lietuviškai, vokiškai, angl., pranc., oland., port., skandinavų kalboms.
C. SAN MARTIN 154
(Galeria Güemes)
4 aukštas: T. E. 34-0149

TRYS LIETUVIAI TREMTINIAI ATVYKO IŠ ČILĖS

Viktoras Bočkus, automobilių mekanikas, kilęs iš Šviekšnos, Tauragės apskrities, 24 metų amžiaus, 1. 3. 50 iš Čilės atvyko į Buenos Aires. Apsistojo pas inž. Neimaną.

Pranas Ilčiukas, iš amato šveisuotojas ir **Antanas Dunauskas,** batsiuvis, apsistojo Buenos Aires provincijoje.

Atvykęs iš DP stovyklų Vokietijoje, Bočkus Čilėje išgyveno tris mėnesius, o antrieji jo draugai po metą laiko. Pavieniams vyrams ten įsikūrimas neįmanomas. Darbininkas per dieną uždirba nuo 50 iki 130 čileniškų pezų, o mėsos kilogramas kaštuoja 80 pezų.

Bočkus, Ilčiukas ir Dunauskas pėsti perėjo Andų kalnus. Kalnuose užtruko 4 paras. Miegojo tarp akmenų šaltomis naktimis. Atėjo sutintusiomis kojomis, išvargę, bet sužavėti argentiniečių draugiškumu. Šie 3 jauni vyrai yra pirmieji lietuviai, perėję Andus. Jų pasakojimai yra begaliniai įdomūs. Atsigavę, susiradę darbus, žadėjo plačiau papasakoti „A. L. Balsui" apie savo patyrimus Čilėje ir tikrai nepaprastoje kelionėje Argentinon.

— **KAZIMIERAS MATULAITIS** iš Rosario, su žmona ir dukra karnavalų proga atostogavo pas savo brolį, Avellanedoje. Ta proga aplankė „A. L. Balsą", perduodamas prenumeratas ir linkėjimus.

— **JONAS ČERNIUS,** 15 metų amžiaus naślaitis, tėvams mirus, vienos Buenos Aires prancūzų šeimos auklėjamas, išlaikė konkursinius kvotimus. į Argentinos Karinę Jūrų Mokyklą.

— **LEOPOLDAS VAITEKŪNAS** ir St. Čekauskas, vasarodami Atlanto pajury, San Clemente de Tuju, gyveno Marcinkevičių viešbutyje. St. Čekauskas aplankė ir Kordobą.

— **ANTANAS MICKEVIČIUS** su žmona iš Buenos Aires persikėlė į savo namus, Temperley.

— **LEONAS ŠAULYS** ir Vytautas Cibavičius atostogavo Villa del Dique, Kordobos kalnuose.

— **VIKTORAS GUDŽIŪNAS,** raseiniškis antru kartu patalpintas ligoninėn Alvear, asl' 5, lova 31. Tiriamas operacijai. Kaimynai prašomi aplankyti.

AR APSIMOKA NUSIPIRKTI ŽEMĖS SKLYPĄ?

„Aš čia tik laikinai... Kaip tik Lietuva bus laisva, važiuosiu namo", — sako ne vienas tautietis.

Bet atsikūrusiai Lietuviai bus tas naudingesnis, kuris sugrįš čia likvidavęs savo fabriką, parsidavęs žemės gabalą arba namą. Tokių, kurie tykos valdininkauti, ten niekas nelauks.

Taigi, kad būti naudingesniam savo tautai, reikalinga ir materialiai būti stipriam. Lengviausia apsaugoti savo sutaupas nusiperkant žemės gabalą, nes nejudomųjų nuosavybių kainos kyla ir kils.

Mes, kurie nieko nepirkome, dabar negalime susilyginti su tais, kurie nusipirko. Žinoma, daugiausia nusipirko vedę žmonės, šeimynos. Pirko už porą tūkstančių, o dabar jų pirkinių vertė siekia kelesdešimtį tūkstančių. Daugelis pirko vien dėl to, kad apsaugoti savo sutaupas, idant jos nenustotų vertės. Geriausias pinigo investavimas yra perkant žemę: Nori, stataisi namus, ar dirbtuvę, o jeigu nieko nestatai, tat savo indėlį pirkimu žemės padidini keleriopai. Jokia valiuta nėra taip užtikrintas dalykas, kaip žemės lotas.

Taigi, žemės sklypą ar kelis visuomet apsimoka nusipirkti. Už metų parduodant jau gauni keleriopai daugiau. Ypatingai dabar patartina pirkti lotą-kitą prie pat Buenos Aires, San Francisco Solano, kur tik pradėjo pardavinėti TULSA bendrovė ir kur už kelių mėnesių vargu bus galima gauti tokiom lengvom sąlygom, kaip dabar. Naujakurys.

GERKLĖ, AUSYS, NOSIS
DR. S. RABINOVICH
Ligoninės Penna specialistas. Klinika ir operacijos.
Nuo 16 iki 19 val. priima savo konsultorijoje:
c. Ruiz Díaz 182, 1 p. — T. E. 26 - 2577.
(Alt. Av. Patricios 200) — Bs. Aires.

ODOS LIGOS — SIFILIS
Dr. MIGUEL FINKELBERG
Gydytojas specialistas ligoninės Durand
CORRIENTES 5628, 1 piso T. A. 54-7593
Priėmimo val.: 15 - 19. — Sekmad. ir šventad. 9 - 11.

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"
VENEREAS
LYTIES LIGOS — SIFILIS — ŠLAPUMAS
Gydymas ligų ODOS ir KRAUJO
Egzema — Psoriasis — DR. FILIPPINI, Gyd.
Pilvelio — vidurių — jaknų — inkstų — plaučių ligos.
REUMATIZMAS — ŠIRDIS — Hemorojus — Venų išsiplėtimas.
MOTERŲ LIGŲ Gydytojas, DR. NUÑEZ
GERKLĖ — NOSIS — AUSYS — Gyd. DR. MACCHI
Priėmimas nuo 9 iki 21, Sekmadieniais nuo 9 iki 12.
SUSIKALBAMA LIETUVIŠKAI.
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Dr. M. RABINOVICH
Šlapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas.
Oda. — Sifilis. — Pilvas.
Širdis. — Plaučiai.
Moterų ligos. — Gyslos. — Hemorojus.
Spindulinė X. Trumpieji, Elektrokoagulacia.
Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12
JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47, Cuyo 4970 — BS. AIRES
(Altura: Córdoba 2200)

ŽEMAITIJA
GRAŽI VASARVIETĖ PRALEISTI ATOSTOGOMS
Skanūs lietuviški valgiai, švarūs kambariai su elektros šviesa, vanoj visuomet karštas vanduo. Norintieji patogiai praleisti atostogas, rezervuokite kambarius iš anksto, rašydami:
SR. A. BUROKAS,
SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO

VIANORD
Skandinavų lėktuvais ir laivais kelionės į Europą ir atgal
PATARIMAI EMIGRACIJOS REIKALAIS
T. E. 35-0485 — SUIPACHA 156 — T. E. 35-7912

DAKTARAS JUSTAS KUNCAITIS MOKSLINĖJ MISIJOJ

Dr. Justas Kuncaitis, buvęs Šveicarijoje Berno universitete Bakteriologijos instituto Laboratorijos šefu, prieš porą metų su šeima atvykęs Argentinon, jau nuo pernai metų dirba mokslinį darbą Kordobos Sveikatos Ministerijoje kaipo bakteriologas — Mayor Bioquimico etate. Jo mokslinių darbų Argentinoje tarpe yra brucelosis ligos tyrimo ir jos pašalinimo atlikti darbai.

Kordobos Provincijos Sveikatos Ministerijos deleguotas Dr. Kuncaitis šio kovo mėnesio pradžioje atvyko į Buenos Aires. Jo mokslinės misijos tikslas — susipažinti su naujausiais išradimais bakteriologijos mokslo srity. Tam tikslui jis turi savo žinybos mandatą į Buenos Aires Provincijos Sveikatos Ministeriją, su kurios direktorium jau turėjo pasimatymą ir bandė naujausias aparatūras.

Šia proga malonu pažymėti, kad Dr. Kuncaitis nenutolsta nuo lietuviško Argentinos lietuvių kolonijos gyvenimo. Lankydamasis „A. L. Balso" redakcijoje mums perdavė Kordobos lietuvių prenumeratų ir savo raštų.

— **JONAS PAMATAITIS,** išgyvenęs 10 metų Comodoro Rivadavia, nusipirko sklypą žemės ir pasistatė namą, San Justo.

— **NIKODEMAS SKRANDŽIUS,** turintis baldų fabriką, atidarė statybos medžiagų pardavimo raštinę gatvėje Florida, sykiu su kitais dviem dalininkais.

— **POVILAS TAMOŠIŪNAS** savo autu iš Buenos Aires išvyko atostogauti sykiu su Juozu Surdoku. Jiems taip patiko Kordobos miestas, kad jame užtruko 8 dienas ir naktis. Grįžo namo nepasiekę kalnų ir neišvynioję maudimosi kostiumų.

— **PARSIDUODA** žemės sklypas Espiletoje, prie Kilmės, apie 800 mt. už $ 12.000 grynais. Dvi kv. nuo Mitrės. Kreiptis pas savininką: Sr. P. T., Boedo 737; TE. 45-4444.

INŽ. PIJUS BIELSKUS
Sudaro planus ir vykdo
Namų Statybą
TUYŲ 3055 — VAL. ALSINA

M. Baltaitytė - Frey
lietuvė akušerė
priima ligones ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.
CHACO 2158 Valentin Alsina

Lietuvių Krautuvė
parduoda: papirosus, loterijos bil., marškinius, kojines vyrams, kvepalus ir rašomąją medžiagą.
PETRAS VAICEKONIS, sav.
WARNES 378 VILLA CRESPO

STASYS PAKALNIŠKIS
Diplomuotas Siuvėjas
Pirmarūšių Medžiagų Pasirinkimas
Av. Alcorta 2773 — Buenos Aires

VILIUS RASIŪNAS
Optikas Technikas
Akiniai, Foto-Aparatai
Savo Laboratorijoje priima:
Šeštadienį nuo 10—16
Sekmadienį nuo 11—15
Gral. M. Acha 876
(Frente Club Pomona)
Parqeu Peluffo-Moron-F.N.D.F.S.

Laiškai Iš Europos A. L. Balse

Laiškus, atėjusius „A. L. Balso" adresu, prašomi atsiimti:

Matas Augustavičius, Juozas Brazauskas, Juozas Eigelis, Izidorius Gudaitis, Marija Gylytė, Aleksandra Česnauskaitė-Gintalas, Jonas ir Juozas Gaižiūnai, Ona Jakubaitienė, Mykolas Kykalas, Steponas Kavaliauskas, Pranas ir Stanislovas Laniauskai, Antanas Masiliūnas, Latvėnaitei (Jurgio Latvio, mirusio JAV seseriai, gyvenančiai Argentinoje), St. Motekūnas, Petras ir Juozas Rimšai, Pranas Danielius, Antanas Petrauskas (dokumentai), Jonas Rudis, Vilius Rasiūnas, A. Remeikis, Juozas Rimkus, Stasė Radvilaitė, M. Šarūnas, Rosa Šiaučiulytė, Kazimieras Uškurėlis, Juozas Venslauskas, Magdalena Zagurskienė, Stasys Žukas, Juozas Žukas, Antanina Skruodienė-Zabulionytė, Malvina Žemaitienė ir bitininkas Žemaitis.

JAZELIŪNŲ NAMŲ ĮKURTUVĖS IR SŪNAUS AMŽIAUS SUKAKTIS

Vasario 20 ir 21 dd., 1950, per karnavalus, Juozas ir Salomėja Vikeraitė Jazeliūnai, pasikvietę lietuvių parapijos kleboną gerb. kun. J. J. Jakaitį ir kun. dr. K. Černiauską paśventino savo tik baigtą statyti dviejų aukštų mūro namą, ant kampo Iriarte ir Perdriel, Buenos Aires sena miestyje, Barracas, netoli parko.

Vien žemės sklypas dabar kaštuoja $ 80.000, o namo pastatymas atsėjo $ 120.000. Statybos darbą atliko konstruktorius K. Samuolis, medžio įrengimus padarė J. Bendorinas, kurie su žmonomis dalyvavo iškilmingose atidarymo iškilmėse.

Už visą namą Jazeliūnai nuomos gali gauti $ 2.500 mėnesiui. Bet vieną būtą užims patys ir salėn perkels grožio salioną, kurio vietoje įrengia galanterijos krautuvę.

Vakarienėje dalyvavo minėti tėvai marijonai, vaišingų šeimininkų švogeriai su šeimynomis: A. Matuliai, P. Černiai ir J. Sabeckai ir daug lietuvių šeimynų bei kaimynų, kurių tarpe matėsi: J. Ziberkai, L. Virgailiai, S. Palukoniai, K. Bekevičiai, K. Urbonai, P. Savickai, broliai Mičiūdai su mamyte ponia Ona Mičiūdiene, ponia Kriaučiūnienė. K. Katinas, S. Žaltauskas, J. Rudis, A. Šnioka, Dodekas V. Stasevičius, V. Trasikis, P. Baniuliai, „A. L. Balso" red. K. Norkus, fotografas J. Zubrickas ir daug vietinių piliečių.

Jazeliūnų sūnus Albertas, 11 m. amžiaus, gavo daug gražių dovanų.

VINCAS BAGDONAVIČIUS
Almaceno „Kėdainiai" sav.
Albarreyos 2799; Tel. 51-7014
Villa Pueyrredon — Bs. Aires.

Arenas Resnikas
Laikrodžininkas ir auksorius
Parduoda ir pertaiso laikrodžius ir brangenybes. Perdirba žiedus Ir perka auksą.
CORRIENTES 5349 — Buenos Aires
T. A. 54. Darwin 7981

Antano Girdausko
Visokių Baldų Fabrikas
HERNANDARIAS 1721 - Bs. Aires
Dirba moderniškiausius baldus šeimynoms garantuotai ir nebrangiai. Kviečia persitikrinti ir pasirinkti.

CORRALON Y SANITARIOS
de Wolf Arender e hijo
Įtėikiama statybai medžiaga įmokant 50 % kainos. Likęs išsimokėjimui. Kainos pigios. Lietuviai pasiteiraukit
MAXIMO PAZ 1099, esq. Santa Fe
T. A. 241-0673 - 4 de Junio

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA
Dr. Joaquín Prieto — adv., b. Trib. teisėjas.
Sr. José Podres — Admin. reikalai.
I. STAMBOLSKI — Procurador
GUIDO PODRES
Civiliai, kriminaliai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit sutvarkomos bylos už SUŽEIDIMUS DARBE, kelionėse ir už paliuosavimus iš darbo sostinėj ir provincijoj. Palikdami, paveldėjimų išieškojimai. Tarpininkauja perkant ir parduodant biznius ir namus. Skuba visuomet užtikrint.
Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20
LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) — BUENOS AIRES
T. A. 35, Libertad 3444
PASTABA: Išreikalavimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos šalių pensijomis ir pilietybės gavimui.

Linotipia „La Voz", calle Defensa 828, Bs. Aires.